

J e g y z ő k ö n y v

a Közoktatás-politikai Tanács

2008. április 1-jén, kedden, 10 órakor

az Oktatási és Kulturális Minisztérium (Budapest V., Szalay u. 10-14.)

101. számú tanácstermében megtartott
üléséről

Napirend:

Elnököl: Miklósi László és
Dr. Dobos Krisztina, az országos pedagógus szakmai szervezetek oldaláról

Jegyzőkönyvvezető: Ferenc Zsuzsa és Biczó Andrea (Magyar Gyorsírók és Gépírók
Országos Szövetsége beszédgyorsíró szolgálat)

Az ülés résztvevői: a jelenléti ív szerint

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 10 perc)

AMBRUS ISTVÁN: Hölgyeim és Uraim! A Közoktatás-politikai Tanács április 1-jei ülése megkezdődött. *(Derültség.)* A mai ülésen a szakmai oldal elnököl, Miklósi Lászlóé a szó.

MIKLÓSI LÁSZLÓ, az ülés levezető elnöke – a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen.

Tisztelt Közoktatás-politikai Tanács! Remélem, hogy a mai napra való tekintettel – már a dátumra gondoltam – jó hangulatban fogjuk tartani az ülést.

Levezető elnöki feladataim közül elsőként kérem az oldalakat, hogy nevezzék meg a szóvivőjüket, jelentkezzenek be. A szakmai oldal, ezúton is jelzem, hogy egyes napirendenként eltérő szóvivőket fog állítani.

Szakszervezeti oldal?

KERPEN GÁBOR: Kerpen Gábor.

ELNÖK: Megjegyzem, hogy a kört az ülés és nem az szmsz sorrendjében tesszük meg. Szülői oldal?

KESZEI SÁNDOR: Keszei Sándor.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nem önkormányzati iskolafenntartók?

BRAUN JÓZSEF: Braun József.

ELNÖK: Önkormányzati iskolafenntartók?

VARGHA KÁROLY: Sáska Géza úr, ha megérkezik, addig szerény személyem, Vargha Károly.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Diákoldal? *(Többen: Nincs jelen!)* Nem látható, pillanatnyilag nincs jelen, az ülés kezdetekor. Köszönöm.

(Közbeszólás: Kisebbség?) Természetesen a kisebbségi oldal...

SCHÄFFER ISTVÁN: Schäffer István.

ELNÖK: A kormányzati oldalt is kérem, hogy nevezze meg a szóvivőjét.

AMBRUS ISTVÁN: Jelenleg Ambrus István, a titkárság képviseli a kormányzati oldalt.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az első zökkenőbe már sikerült belerázódnom, magyarul a kátyúkra gondoltam.

A következő teendőként megkérdezem, hogy van-e bármelyik oldalnak napirend előtt megjegyzése. *(Jelentkezésre:)* Eddig két jelentkezést látok. Elsőként a szakmai oldalnak adok szót, Dobos Krisztinának.

DR. DOBOS KRISZTINA: Köszönöm szépen. Két dologban szeretnék napirend előtt szólni.

A szakmai oldalnak az a javaslata, hogy az „Új iskola, új tudások” című anyagot, amikor már valóban előterjesztés formáját kapja, akkor szeretnénk ismét látni, hiszen itt számtalan kérdés, javaslat és módosító indítvány volt. Szeretnénk látni, amikor a „Vita” szót leveszi a minisztérium róla, tehát amikor valódi anyagnak tekintjük, akkor hozza be a Közoktatás-politikai Tanács elé tárgyalásra. Ez az első napirend előtti.

A második pedig: üdvözljük azt, hogy miniszter úr tegnap összehívott egy bizottságot, ami az iskolai erőszak ellen próbál fellépni. Fontosnak tartjuk, hogy különböző személyiségek megjelentek, de elfogadhatatlannak tartjuk azt, hogy a tanárokat gyakorlatilag egy tanár képviseli, miközben a bizottság számos taggal rendelkezik; és elfogadhatatlannak tartjuk, hogy a diákok nem jelennek meg a képviseletben. Örülünk, hogy szülők meghívást kaptak, azonban azt gondoljuk, hogy a három érintett fél – a tanárok, a diákok és természetesen a szülők, akik felelősek a gyerekeik neveléséért – sokkal nagyobb számban, és sokkal komolyabban kell, hogy részt vegyen a bizottság munkájában, ha valódi eredményeket akarunk. Ha csak elvi síkon akarunk „elvisítani” bizonyos dolgokat, akkor jó így a bizottság. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. A szakszervezeti oldalé a szó.

KERPEN GÁBOR: A másodikhoz hasonló a felvetésünk, de mielőtt ezt a napirend előtti hosszabban mondanám napirend előtt, meg kell kérdeznem, hogy a mai ülés napirendjére tűződik-e az, amit pénteken kértünk a Közoktatás-politikai Tanács ülésén, hiszen ez összefügg. Mert ha igen, akkor napirenden belül, ha nem, akkor most fogom elmondani az információt.

ELNÖK: Kormányzati oldal!

AMBRUS ISTVÁN: Színház az egész világ – Kerpen Gábor ismeri a válaszomat, mert az ülés előtt feltette a kérdést nekem. Ezért most nyilvánosan is elmondom, hogy a Közoktatás-politikai Tanács működési szabályzata értelmében három oldal egyöntetű javaslata szükséges ahhoz, hogy konkrét napirend rendkívüli tárgyalásra kerüljön. Egyedül a PDSZ volt – sőt, nem is egy egész oldal –, aki kérte a napirendre tűzését, gyakorlatilag tehát ez egyfajta válasz lehetne a dologra.

A válasz tartalmasabb megoldása pedig a következő: a miniszter úr életre hívta ezt a munkabizottságot. Véleményem szerint a napirend tárgyalása megelőzné a bizottság állásfoglalásának kialakulását, éppen ezért nem lenne szerencsés. Miniszter úr azzal bízta meg március 26-án, amikor életre hívta, ezt a testületet, az ott később, 31-én megjelenteket, hogy terjedjen ki ez a vizsgálat a pedagógusok zavartalan és magas színvonalú oktató-nevelő munkájának, a tanár-diák viszony kérdéseinek, az iskolai agresszivitás okainak, az iskolát érő külső negatív hatások kiszűrésére, kezelésére. A szakértői munkabizottság felkérést kapott a szükséges törvényi vagy egyéb jogi környezet, a pedagógiai, a gyermek- és ifjúságpszichológiai problémák áttekintésére is. Tehát ez a vizsgálat, amelyhez az előbb felsorolt célokat határozat meg a miniszter úr, megelőzné ezt a napirendet, amit Kerpen Gábor javasolt, mert ezt ő úgy fogalmazta meg, egy szemszögből megközelítve, és a szakszervezeti oldalról természetesen helyesen, hogy különösen a pedagógusok elleni erőszak kérdését javasolta napirendre tűzni.

A kormányzati oldal nevében azt tudom válaszolni, hogy mivel a bizottság egy hónapot kapott a vizsgálat elvégzésére, a vizsgálat vezetőjének a közoktatási szakállamtitkárt, dr. Szüdi János urat kérte fel, hogy a Közoktatás-politikai Tanács kapjon tájékoztatást a vizsgálat folyamatáról, a vizsgálatban megismert eredményekről, illetve azokról a megállapításokról, amely a jogi változtatásokat a későbbiekben megteszi.

Éppen ezért a napirendre tűzését ad hoc jelleggel, rendkívüli ülés keretében, most, nem tartja a kormányzati oldal megalapozottnak. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A szakszervezeti oldalé a szó.

KERPEN GÁBOR: Szerintem a világ nem színház, hanem érdekegyeztetés (*Ambrus István: Persze!*), és azt is gondolom, hogy ha pénteken nyomatékkal kértük, hogy tűzzük napirendre, és azt a választ kaptuk hivatalosan, hogy kérjük akkor, mi kértük. Azt gondoltuk, hogy komoly a kormányzati oldal felvetése a kérdésre, írásban kértük, és ezért azt gondoljuk, hogy nem korrekt az a válasz, amelyik most az szmsz-re hivatkozik, hiszen azt a választ kaptuk, hogy ha kérjük, akkor lehetséges.

A ponthoz való kiegészítés... Most csak a PDSZ nevében tudok nyilatkozni, mert erről nem volt az oldalon egyeztetés. A PDSZ üdvözölte, hogy a miniszter úr összehívott egy ilyen bizottságot, azonban a PDSZ és a Gimnáziumok Országos Szövetsége írásban kérdezte a miniszter urat, hogy vajon miért 1:10 arányban szerepel pedagógus ebben a bizottságban. Erre választ kértünk, a mai napig nem kaptuk meg ezt a választ, továbbra is kérjük, éppen azok alapján, amit a kormányzati oldal most felolvasott, illetve az OKM honlapján fent van ennek a célja, amely hangsúlyozza a pedagógusok munkáját, ezért azt gondoljuk, hogy nem szerencsés ebből a szempontból a bizottság összetétele.

A másik dolog, azt én személy szerint, illetve a PDSZ nevében szeretném majd megtudni, hogy mi alapján választotta pontosan ezt a kört a miniszter úr a szakértői bizottságba, nem vitatva azt, hogy ez az ő kompetenciája és az ő felelőssége, hogy mely körből és hogyan válogat. Csak azt kell megjegyezni, hogy szerencsésebb lett volna, ha a szakszervezeti oldalról a szakszervezetekre bízta azt, hogy kit jelöl, nem pedig ő egy személyben dönt. Ezzel nem azt mondom, hogy a jelöltje nem megfelelő, de azt gondolom, hogy ha szakszervezeti jelöltet akart ebbe a bizottságba, akkor bízta volna rá, mint ahogy eddig tette, a szakszervezetekre. Valószínűleg nem jelöltünk volna eltérő személyt, de ez a mi kompetenciánk kellett volna, hogy legyen.

Két kiegészítő megjegyzésem van még. A PDSZ képviselőjét meghívták holnaputánra, az ETUC konferenciájára előadni, ahol éppen ez a kérdés vetődik fel, az erőszak a közoktatási intézményekben. Én azt gondolom, hogy ha európai szinten lehet tárgyalni ezt a kérdést, az szerencsés.

Azt tudom ígérni, hogy a lehető legrövidebb időn belül beszámolunk itt a Közoktatás-politikai Tanács ülésén arról, amennyiben erre időt enged a tanács, hogy európai szinten mit tárgyalunk holnap, holnapután.

Köszönöm szépen.

AMBRUS ISTVÁN: Viszontreflexióval a kormányzati oldal azért nem él, mert az első hozzászólásban mindent elmondtam. A jegyzőkönyvet természetesen továbbítom az illetékeseknek, akik meg lettek szólítva a mostani hozzászólásban.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az iménti felvetés időzítésére pedig a következő javasolom. Gyakorlatilag kaptunk egy ígéretet, amit amúgy is vártunk; ha ennek a bizottságnak lesz egy javaslata, ajánlása, akkor azt nyilván látnia kell a Közoktatás-politikai Tanácsnak. Én azt javaslom, hogy ha ezt úgyis napirendre tűzzük a következő ülésünkön - hisz' egy hónapja van, ha jól értem, ennek a bizottságnak, és akkor vélhetően talán már a következő hónapban tárgyalni tudjuk -, akkor lenne célszerű itt a konferencián elhangzottakról is hallani, amikor úgyis ez a téma, tehát ennek a kettőnek az összekötését javaslom az azonos téma kapcsán.

Sáska Géza jelentkezik az önkormányzati iskolafenntartók oldaláról.

DR. SÁSKA GÉZA: Köszönöm szépen a szót. Ebbe a bizottságba miniszter úr engem fölkerít mint a TÖOSZ szakértőjét, mint oktatáskutatót, és én ezt örömmel elfogadtam. Tájékoztatóképpen el kell mondanom, hogy az első ülésen jelen volt Gémesi úr, Gödöllő polgármestere, és ő is ugyanezt említette, mint Kerpen úr, hogy a TÖOSZ nem képviseli az összes önkormányzatot - hasonlóképpen a szakszervezetekhez egy van -, tehát fölvetette ennek a kiválasztási szempontjait, illetve a reprezentáció szempontjait. Miniszter úr erre azt válaszolta, hogy meg fogja beszélni Gémesi úrral, és azt is világossá tette, hogy olyan sokrétű lenne ha valamennyi fenntartói szervezet megjelenne – a szakszervezetek ügyében nyilván nem vagyok hivatott nyilatkozni –, hogy akkor az egy konferencia lenne. Kérte, hogy ezt így fogadja el, illetve valamilyen módon támogassa, ugyanis ő megfigyelői státuszban vett részt, és a megfigyelői státuszt nehezményezte. Ez az egyik oka.

A másik oka pedig az, hogy nyilván itt az iskola biztonságáról van szó, és nem a pedagógusok ügyéről, hiszen fölmerült az, hogy az iskolafenntartó és az iskola között bizony van agresszió oda-vissza. Fölhívtam a figyelmet arra, nem csak az iskolára vonatkozóan, hogy az a gondolat, az a tréfa, hogy a vérfertőzés maradjon a családban, azt is jelenti, hogy az erőszak maradjon csak az iskolában, ez a pedagógusok és a gyerekek belügye, nehezen tartható. Épp ezért ebben a bizottságban azt is fogom javasolni, hogy ezt a teljes rendszert tekintsék át, mert hiszen itt nemcsak filozófiák vannak és relációk, és nemcsak ennek a rendszernek egy ágense sérülhet, vagy csupán a sajtó emeli föl ennek az egy ágensének a sérülését, ami valóságos és elítélendő - ez kétségtelenül így van -, hanem voltaképpen minden szereplőnek az aspektusát körbe kellene járni e tekintetben, és nem sérelmi politikát folytatni, hanem abban megegyezni, hogy valóban mi az az erőszak, ami morálisan elfogadhatatlan bármelyik fél részéről. Hiszen vannak olyanok – és ezt itt ki kell mondani –, akik úgy gondolják, hogy nem is a tanárok, hanem a diákok egyfajta szabadságvágyként élik ezt meg. Ez egy reformpedagógiai irányzat, egy markáns irányzat, mely szerint az iskola, a tanárok az elnyomás, tehát a társadalom elnyomásának eszközei, és az ezzel szembeni lázadás voltaképpen egyfajta szabadságharc. Nyilván ez az alapkérdés, amit itt el kellene választani. Van ilyen, tudjuk, az oktatáspolitikában legitim ez a gondolkodásmód.

Azt szeretném följánlani, és ez teljesen természetes, hogy beszámolok a bizottság munkájáról, ha egyéb akadály nem lesz, tehát ha nem fog kötni a bizottságban valamifajta szabály, és ugyanazzal a pozitív attitűddel közeledek ehhez a problémához, ahogy Kerpen úr is az előző esetben tette a konferenciával kapcsolatosan.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A nem önkormányzati iskolafenntartók oldala jelentkezett szólásra.

PAPP KORNÉL: Köszönöm szépen. Minden szereplő aspektusa – ez hangzott el. Legfőképpen a Közoktatás-politikai Tanács a maga adottsága által – mivelhogy nyolc oldala van – a legalkalmasabb arra, hogy ezt a témát végigtárgyalja. Én nem tudom, hogy eme hétfőn megalakult bizottságnak a nem önkormányzati fenntartók részéről van-e felkért tagja. *(Jelzésre:)* Nincs. Értelemszerűen csatlakozunk Kerpen Gábor előterjesztéséhez.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kerpen Gábor jelentkezett.

KERPEN GÁBOR: Nem azért, hogy az időt húzzam, mert napirend előtt nem vita van, csak emlékeztetőül mondom – merthogy a jegyzőkönyv talán szintén alkalmas erre –: én nem azt mondtam, hogy minden szakszervezetnek ott lenne a helye. Én azt mondtam, hogy az lett volna szerencsés, hogy ha a miniszter úr egy szakszervezeti képviselőt be kíván hívni ebbe a szakértői bizottságba, akkor bízta volna ezt a KÖPT szakszervezeteire. Egyébként

zárójelben megjegyzem: tisztában vagyok azzal, hogy nyilván a szakképzés az, ahol ez a probléma jelentős mértékben megjelenik.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kerpen Gábor megjegyzéséhez azt szeretném hozzáfűzni, hogy vita ebben a kérdésben nem lehet, a napirend előtti hozzászólásoknál tartunk. Ennek szellemében Dobos Krisztina következik.

DR. DOBOS KRISZTINA: Két mondatot szeretnék mondani. Amit Sáska Géza mondott, hogy a fenntartó és az iskola között is van konfliktus, ez természetes, de jelen pillanatban ez a bizottság azért mégis a diák-tanár konfliktust kell, hogy elsősorban kezelje. Nemcsak elvi kérdéseket és törvénymódosításokat, hanem gyakorlati problémamegoldást is szeretne a szakmai oldal látni. A legfontosabb, hogy harmadikként szeretnénk csatlakozni ahhoz, hogy ezt megtárgyalja a Közoktatás-politikai Tanács, tehát megvan a három fél az szmsz szerint.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A napirend előtti kör zárásaként ebben az utóbbi kérdésben mintha két dolog szerencsésen találkozna: egyrészt a Közoktatás-politikai Tanács egyes oldalai elvárják, másrészt a kormány pedig – ha jól értettem a legutóbbi, félhangosan megismételt megjegyzést – magától értetődőnek tartja, hogy ezt a témát a Közoktatás-politikai Tanács meg fogja tárgyalni. Ennek ismeretében, tudatában és erre számítva zárom le tehát ezt a napirend előtti kört.

Immáron a napirendünkre térve kérdezem, hogy ugye, mindenki megkapta és a kezében van a kiküldött napirend. *(Bólogatások.)* Kérdezem, hogy van-e netán bárkinek módosítási javaslata a napirenddel kapcsolatban. *(Nincs jelentkező.)* Nem hallottam eddig ilyet, nem látok ilyet. Akkor tehát oldalanként szavazhatunk a napirendről. Kérem az oldalak szóvivőit, hogy akik egyetértenek az általunk ismert napirenddel, ezt kézfeltartással jelezzék. *(Szavazás.)* Köszönöm. A jelenlévő oldalak egyhangúlag támogatták a napirendet.

Az első napirendünk a kiküldött és immár elfogadott napirend szerint az Oktatási Hivatalról szóló, 307/2006-os kormányrendelet módosítása, erről fogunk tárgyalni.

Először is üdvözlöm körünkben Bakonyi László elnök urat, aki ismereteim és tudomásom szerint először vesz részt a Közoktatás-politikai Tanács ülésén. Együttal azt a reményemet fejezem ki, és abban bizakodom, hogy a mai találkozás az első a találkozásaink sorában, hisz egy jól működő munkakapcsolat, azt gondolom, és a dolgok szerencsés menete azt igényli, hogy bizonyos időszakonként, talán évenként érdemes áttekinteni a hivatal működését, a működésből származó tapasztalatokat. Tehát abban bízva, hogy ez az első találkozás, megadom a szót, és kérem, hogy egészítse ki, ha kívánja, az általunk ismert anyagot.

BAKONYI LÁSZLÓ elnök (Oktatási Hivatal): Köszönöm szépen. Tisztelt Testület! Én is sok szeretettel köszöntök mindenkit, az Oktatási Hivatal vezetőjeként valóban először vagyok ebben a körben, többekkel már más fórumokon, más helyzetekben találkoztam, kivel közoktatási területen, kivel felsősoktatási területen, mivel az Oktatási Hivatalnak van szerencséje mind a közoktatásban, mind a felsőoktatásban, mind a szakképzésben, nyelvvizsgáztatásban, referenciaügyekben egyszerre mozognia és egyszerre dolgoznia.

Természetesen nagyon szívesen állok a testület rendelkezésére bármikor, amikor úgy gondolja, hogy valamilyen kérdésben, akár a közoktatás ellenőrzési tapasztalataiban, akár más hatósági ügymenetben, a felsőoktatás felvételi eljárásától kezdve bármilyen információt szeretne kapni.

A 307/2006-os kormányrendelet módosításáról szóló javaslat egy viszonylag rövid, és azt kell mondanom, hogy nagyon jelentős tartalmi változásokat nem tartalmazó rendeletmódosítási javaslat. Az apropója igazából a közoktatási törvény és a felsőoktatási törvény elmúlt évi módosítása volt, ugye mindkét törvényben apróbb változások történtek, amik érintették a hivatal feladatait is. Talán annyit tennék meg, hogy kiemelném a valós tartalmi újdonságokat, illetve módosításokat, hiszen néhány apróbb javítást végrehajtottunk azért az alkalom kapcsán a kormányrendeletben.

Ami újdonság, az a 3. § (2) bekezdésében megfogalmazott olyan feladata a hivatalnak, hogy egyrészt a közigazgatási hivataloknak álljon rendelkezésére, mint szakértő, és adjon véleményt, a munkájukat segítve, hiszen ezen a területen van probléma.

A nyomtatványügyeket vennénk át a minisztériumtól, hiszen a felsőoktatásban ezt a feladatot már átvettük.

A 6-7. § még, ami talán egy kicsit újdonságnak hat. A 6. §-ban a rehabilitációs bizottságokra vonatkozóan elmúlt évi módosítás eredményeként van megnevezve, hogy pontosan mi a hivatal feladata, illetve a 7. §-ban a pedagógus-továbbképzéssel kapcsolatos ellenőrzési feladatok egyértelmű feladata és ellátási kötelezettsége jelenik meg a kormányrendeletben, amit eddig is mindenki gondolt, hogy el kellene látnunk, de most már egyértelművé válna, hogy ezt valóban el is kell végezni.

Talán a legnagyobb pontosítása a rendeletnek a 8. §-ban lévő rendelkezés, ami egyértelműen nevesíti és összefoglalja, hogy igen, a hivatal az ágazati irányítás keretében állami ellenőrzési szervként ellát bizonyos feladatokat, hogy ebben a kérdésben ne legyen sem hiányérzete senkinek, sem pedig vita ebben a kérdésben, hogy igen, vannak ezek a feladatok, és van a feladat ellátására feljogosított és kötelezett szervezet.

Ami közoktatást még érinthet talán, az a 9. §, hangsúlyozottan a pedagógusképzést ellátó felsőoktatási intézmények gyakorlóintézménnyé nyilvánításával kapcsolatos jogkörre vonatkozik. Itt a felsőoktatási törvény adott egy ilyen hatáskört a hivatalnak, a pontosítás a határidőkre vonatkozik, és itt a költségvetéssel való összhangot kell megteremteni, hiszen a dupla normatívát megfelelően előre kell tudni, hogy valamikor majd biztosítani kell egy adott intézménynek, tehát egy adott költségvetési évben nem biztos, hogy augusztusban gyakorlóintézménnyé lehet valakit nyilvánítani úgy, hogy nincsen meg a költségvetési fedezet hozzá. Tehát ez erről szól gyakorlatilag.

A többi módosítás a felsőoktatás kisebb-nagyobb változásairól és pontosításairól szól. Bármilyen kérdés van, szívesen állok rendelkezésre. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Azt javaslom, hogy kérdéseket és megjegyzéseket egy körben tárgyaljunk. *(Nincs ellenvetés.)* Bólogatásokat látok, ellenvetést nem, tehát eszerint fogunk eljárni.

Elsőként a szakmai oldalt illeti a szó ebben a témában, Dobos Krisztina az oldal szóvivője.

DR. DOBOS KRISZTINA: Köszönöm szépen. Alapvetően mi is úgy értékeltük, hogy ez egy technikai módosításokból álló rendelettervezet-módosítás. Egy kicsit nehezményezzük azt, hogy ilyen rövid időn belül kellett módosítani, tehát jó lenn volna, ha a hivatalnak nem kell két éven belül ilyen jelentős módosítást elvégeznie.

Általánosságban azt látjuk, hogy az oktatás területén igen komoly a centralizáció, és rendkívül nagy feladatrendszer van ennek az Oktatási Hivatalnak. Azt azonban a 8. §, ami a 14/A § módosítása, örömmel látjuk, hogy végre ki merik mondani, hogy állami ellenőrzés keretében mit lát el. Ha visszagondolnak az idősebb kollégák, hogy a kilencvenes évek elején az állami ellenőrzés mit jelentett, és milyen nagy ellenállás volt. Mi magunk úgy gondoljuk,

hogy a jelenlegi helyzetben ennek igen komoly feladatrendszere van, és ezt figyelembe is kell venni.

Két alapvető kérdésünk van. Az első, hogy nem válik-e túlságosan gigantikussá, és ez a centralizáció nem jelenti-e azt, hogy ma már minden az Oktatási Hivatal hatásköre, tehát „illetékes elvtárs” található az Oktatási Hivatalban, akármelyik területet nézzük. Ez az egyik dolog.

A másik pedig, hogy az Oktatási Hivatal működése kapcsán felmerülő problémák kezelésében nincs lehetőségünk, hogy hová lehet fordulni, hiszen azért az Oktatási Hivatal is nyilván számos problémát készít (*Derültség.*), vagy csinál a működése során. Készít is, ez freudi elszólás, de azt hiszem, hogy teljesen igaz. Az egész rendszer bürokratizmus folyamatosan növekszik, ezt az iskolákban tapasztaljuk, és ez a későbbiek során még inkább előtérbe fog kerülni, azért itt valamiféle megálljt kellene parancsolni. Sőt, azt kell mondjam, hogy miközben az informatika fejlődik, aközben az információt most már nemcsak számítógépen keresztül, hanem papíralapon is el kell küldeni, tehát nemhogy javult volna a helyzet az iskolákban, hanem romlott a helyzet.

Tehát összességében azért ezt elfogadhatónak tartjuk, de egy példára átadnám a szót Pecsénye Évának.

PECSÉNYE ÉVA: Elnézést kérek, én saját példát szeretnék mondani. Pedagógus-továbbképzésben dolgozom akkreditációs szakértőként nyolc vagy tíz éve, tehát mióta az akkreditáció létezik. Eddig megbízási szerződéssel dolgoztam, felkérésre. Kaptam egy olyan levelet ezelőtt pár hónappal, amikor az Oktatási Hivatal felállt, tehát gyakorlatilag nem olyan régen, ami úgy kezdődött, hogy „végzés”. Nagyon megijedtem, olvastam: kirendelnek engem akkreditációs programhoz, egy darab programhoz szakértőnek. Másfél oldalon keresztül törvényi paragrafusokra hivatkozva történik ez a kirendelés. Megmondom: bruttó tízezer forintot kapok egy ilyen szakmai bírálatért.

A levélnek volt egy melléklete is. Amennyiben én hamisan bírállok, úgy büntetőjogi felelősségre vonnak, elzárnak, börtönbe vetnek, és minimum ötezer forint büntetést kell fizetnem, ha hamisan bírállok. Tehát bruttó tízezer forintról van szó, és minden egyes programhoz, amit megkapnék szakértőként, ugyanilyen kirendelés tartozik, és ugyanilyen büntetőlevél.

Azt szeretném kérdezni, hogy muszáj-e, kell-e, fontos-e, hogy ilyen fenyegető leveleket kapjon az ember, akit felkérnek egy munkára. Megmondom őszintén, én innentől kezdve megtagadtam az akkreditációban való közreműködésemet szakértőként, mert engem sért, tehát méltatlannak érzem.

Ennyi volt csak a saját példa, de ez rendszeres, tehát más szakértők is ugyanilyen levelet kaptak, nemcsak én. Fontos-e ez? Köszönöm.

ELNÖK: Még egy rövid kiegészítés.

KŐRÖSINÉ DR. MERKL HILDA: Egy konkrét kérdésem van. Az anyag 5. oldalán a 14. § a), b) pontja alapján a jogszabályban meghatározottak szerint tájékoztatást ad az Oktatási Hivatal külföldi és belföldi szervezetek, személyeknek egyaránt külföldi oktatási rendszerekről és egyebekről. Melyik ez a jogszabály, és mit jelent tulajdonképpen ez a kitétel?

ELNÖK: Köszönjük szépen. A szakszervezeti oldalt illeti a szó.

KERPEN GÁBOR: Köszönöm. Először néhány kérdés. A már kiemelt 7. §-sal kapcsolatban az „ellátja a pedagógus-továbbképzéssel összefüggő ellenőrzési feladatokat” rész részletezését szeretném, hogy milyen típusú ellenőrzési feladatokat lát el a pedagógus-

továbbképzéssel kapcsolatban. Ennek háttere az, hogy nagyon sok oktatási intézményben, mint tudjuk, nem készülnek továbbképzési tervek, nem készül el ennek a lebontása sem. Tehát nagyon jó lenne tudni, hogy a hivatal mit gondol ezen ellenőrzési feladatokról.

A következő kérdés, amit az előbb a szakmai oldal hozzászólása indukált, az, hogy a felkérő levél a hatósági szerep miatt van-e; mert ha igen, akkor ez egy komoly jelzés arra, hogy a centralizálás, az ellenőrzés, a tanácsadás és a hatóság közti jogkör centralizálása legalábbis szerencsétlen ebben a rendszerben. Tudjuk, hogy törvényi kötelezettség van erre, tehát nem vonjuk kétségbe a törvényi kötelezettséget, de attól ez még nem szerencsés.

Még egy kérdés. A 3. § (2) bekezdésében szerepel az, hogy a közigazgatási hivatal felkérésére, a hivatal vezetőjének megkeresésére szakhatóságként közreműködik. Ha már szakhatóság és ebben a szerepben működik – és működnie is kell –, van-e lehetőség egy olyan törvénymódosításra, hogy ne csak a közigazgatási hivatal vezetőjének megkeresésére lehessen ilyen, hanem országos szakmai, szakszervezet megkeresésére is adott esetben? Azt lehet formálni, hogy milyen feltételek mellett, de ez itt nagyon fontos, hiszen a közigazgatási hivatalnál a mi tapasztalataink szerint már korábban elakadhatnak bizonyos vitatott kérdések. Én szeretném, ha ilyen lenne, de ez már vélemény, nem kérdés.

Az, hogy a hivatal ilyen módon működik, tény, ezért nagyon fontos lenne, ha megkaphatnánk azon ügyek listáját, tárgyait, a hivatal véleményét és a kirótt büntetés mértékét, ha volt büntetés, amely ügyeket az elmúlt időszakban, amióta hatóságként is működik, a hivatal vizsgálta, illetve amely büntetéseket kirótt. Ahol nem rótt ki büntetést, ott nyilván tudni kéne, hogy miért nem, ahol kirótt, ott tudni kéne, hogy miért tette.

Köszönöm.

ELNÖK: Szülői oldal!

KESZEI SÁNDOR: Mi is szeretnénk érdeklődni az iránt, mivel ez az Oktatási Hivatal olyan hatalmas, olyan komoly feladatokat kapott, hogy megvan-e ehhez az anyagi feltétele, azaz van-e elég pénze, hogy ezeket a feladatokat lebonyolítsa és ehhez kapcsolódóan megvan-e a személyi feltétele. Ezek az ellenőrzési feladatok, amelyek most bekerültek a közoktatási törvénybe, szerintem többszörösére növelték a hivatal feladatait és munkáját, ezért szeretném megtudni, hogy ehhez mennyire kielégítőek az eszközök.

Mi is kérdeztük volna ezt a büntetést. Én az ellenőrzéssel kapcsolatban úgy érzem, hogy az Oktatási Hivatal mindent megtesz pillanatnyilag a rendelkezésére álló eszközökkel. Van egy úgynevezett szabálysértési eljárásról szóló kormányrendelet, amelyben szerepel a szabálysértés. Szeretnénk megtudni, hogy végzett-e ilyen vizsgálatot az OKÉV, illetve sor került-e rá. Ez a 142. § (2) bekezdés. „Aki a tanulót, a szülőt vagy a közoktatásról szóló törvény rendelkezései alapján létrehozott szervezeteiket a közoktatásra vonatkozó jogszabályban meghatározott jogainak gyakorlásában szándékosan akadályozza, 50 ezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.” Nem most kérem a választ, elnök úr, hanem erre majd, ahogy a szakszervezeti oldal képviselője is mondta, később kapjunk valami információt.

A másik: aki a jogszabályban meghatározott kötelező tanügyi okmányokat nem vezeti, az 50 ezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható. Még van pár ilyen védőeszköz, ami pontosan most az erőszakhoz kapcsolódik. Hiányoljuk, nem találjuk nagyon sok iskolában ezeket az okmányokat. Legalább húsz iskolát vizsgáltunk anno, sajnálatos módon bírósági ügyek miatt, ahol például nem találtunk adatvédelmi szabályzatot, tankönyv-támogatási szabályzatot, tankönyvrendelési dokumentumokat. Tehát van egy csomó ilyen dolog, és erre van egy szabálysértési eljárás, mert tulajdonképpen meg lehetne akadályozni ezeket a komoly ellentéteket, ha szabályszerűen jogkövető magatartással működik az iskola.

A másik nagyon fontos kérdés, elnök úr, amit szeretnék mondani, az, hogy nagyon fontosnak tartjuk a KIFIR-t, amit működtet az Oktatási Hivatal, részt vettünk ennek a létrehozásában - sőt több mint részt vettünk, mi kaptuk a megbízást -, és nagyon jónak találjuk, de most nagyon nagy bajt érzek az új 11/94-essel kapcsolatban, amit nem fogunk támogatni. A KIFIR-t viszont igen, mert a KIFIR a tanulókért, a gyerekekért van, megvédi őket; az iskola akármit mond, akármit csinál, ha leírta a névsort, hogy melyik gyereket akarja fölvenni, azt már nem változtathatja meg. Ez egy kulcskérdés, tehát a KIFIR-t védeni akarjuk és tovább akarjuk fejleszteni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az ülés szerinti sorrendben a nem önkormányzati iskolafenntartók következnek. *(Papp Kornél: Nem a kisebbségi oldal?)* Bocsánat – rád néztem és rosszat mondtam. *(Derültség.)* Ma már én jót nem szólhatok; akármelyikötöket mondom, diszkrimináció történik. *(Papp Kornél: Ha te mondog...)* Az ülés szerinti sorrendben ti jöttök.

PAPP KORNÉL: Köszönjük szépen. Azt hittem, hogy az szmsz-ben felsoroltak sorrendjében haladunk.

ELNÖK: Aszerint indultunk, ahogy mondtam az elején. *(Közbeszólás: És nem tiltakozott ellene senki.)* Ez igaz, nem tiltakoztak.

PAPP KORNÉL: Nagyobb részben technikai jellegű a módosítás, ez elhangzott, és a nem önkormányzati intézményfenntartók az OKÉV majd Oktatási Hivatal ellenőrző tevékenységével már hosszú évek óta behatóbban megismertek, aminek nyilván preventív hatása is volt a további működésre nézve. Eme részért nyilvánvalóan megfelelő, csendes hálával tartozunk.

Van egy másik olvasata is, hogy az államhatalom pallosaként, pénzbehajtó szerveként működött, de nagyobb részben a jogszerű állapot megteremtése, fenntartása felé hatott, és nyilván e területen nem óhajtom bírálni a rendszert, csak hogy túlléptünk egy adott vonalat - ezt pedzegették a másik asztal mellett ülők is - eme hatósági jogkörrel. Én is tudnék konkrét példákat előhozni, ami miatt úgy érzem, hogy már esetleg panaszbizottságként működik az Oktatási Hivatal, ugyanis az ellenőrzési tevékenység eljárási szabályait nem árt tisztázni. Ugyanis abban az esetben, amikor mondjuk már az egyik intézmény a másikat, vagy esetleg olyan érdekcsoport önkormányzaton belül, vagy akár nem önkormányzati fenntartókon belül a másikat le akarja járítani, feljelentéseket tesz, jegyző, közigazgatási hivatal, Oktatási Hivatal, általában az ilyen leveleket számos helyre elküldik. Ebben az esetben az ártatlanság vélelmét is előveheti az Oktatási Hivatal, és talán nem célszerű egy beiratkozás napján, amikor harminc gyermek sorban áll, a hajdúböszörményi református iskolába – éppen a tegnapi napon történt – teljes adminisztrációval kivonulni, és azt ellenőrizni, hogy miért diszkriminatív az egyházi iskola a halmozottan hátrányos helyzetűekkel szemben. Egy óra elteltével nyilván kiderült, hogy ez nem így történt, és nyilván más jelleget vett a beszélgetés. Igen ám, de erkölcsi kárt okoz. És tovább folytathatom, hogy egy intézmény lejáratakor nyilvánvalóan anyagi kár is keletkezik.

Tehát én úgy gondolom, hogy az eljárási szabályokat, ha nem is kormányrendelet szintjén, de az Oktatási Hivatal adminisztrációján belül érdemes tisztázni és nyilvánosságra hozni.

Kérdésem a leendő 14/A §-sal kapcsolatban, hogy a szakmai ellenőrzés végzése konkrétan mit takar, a szakfelügyeleti rendszer visszatérését jelenti-e. Úgy hiszem, hogy ez kardinális kérdés.

A másik kérdés, hogy a felnőttképzés jogszabályai az elmúlt időszakban változtak-e, mert a 12. §, ami a 33-as (4) bekezdését módosítja, tudomásom szerint Felnőttképzési Akkreditáló Testület, és nem akkreditációs testület, legalábbis én négy évig tagja voltam, és más elnevezést hittem. Ez most technikai hiba, vagy változtak a jogszabályok? (*Bakonyi László: Technikai hiba.*) Köszönöm szépen, ennyi lett volna az észrevételem.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az előbb elmondott sorrend alapján most az önkormányzati iskolafenntartók következnek.

DR. SÁSKA GÉZA: Köszönöm szépen, elnök úr. Elnézést a kisebbségi önkormányzatoktól (*Derültség.*), hiszen a többségnek alázatosabbnak kell mutatkozni egyes kisebbségekkel, úgyhogy ez fontos.

Ennek a rendelettervezetnek nyilvánvalóan vannak technikai jellegű javaslatai, és vannak politikai jellegűek, amelyeket itt többen is említettek, hogy aggályosak.

A technikai jellegűekkel kezdeném, mert hiszen azzal közelebb jutunk. A 3. § a), e) pontja helyes, tanulmányi versenyekkel összefüggő feladatok. Javasoljuk, ez egy kicsit bővítené a szervezésével kapcsolatos feladatokat, de az eredmények nyilvánosságra hozatalának feladatait is meg kellene nevezni, mert hiszen elemi érdek az, hogy minden diákeredmény, minden tanulmányi eredmény a legnagyobb nyilvánosságot kapja, és ez feladatként ebben az intézményben fogalmazódjék meg, ezt javasoljuk.

Van egy másik, szintén technikai jellegű javaslat, amely a 14. § a), b) pontjában jelenik meg, ez a hivatali ekvivalencia, információs központ. Értjük mi ezt, a minisztériumból kikerül ide, a hivatalba, ezáltal a minisztérium láthatóan feladatcsökkentést hajt végre, létszámcsökkentést is, nagyon helyes, mert hiszen kikerül a hivatalba, és akkor ez a probléma meg is van oldva.

A b) pontnak viszont az újrafogalmazását javaslom, ugyanis itt a célt kellene... A „rendelkezésre álló adat” megfogalmazás – hogy is mondjam csak – meglehetősen szabad kezdet ad a hivatalnak, és lehetőséget arra, hogy érdemi válaszokat kikerüljön, mert hiszen azt mondja, ennyi adat áll rendelkezésünkre. Ugyanakkor megértem, hogy arra nem lehet választ adni, amire nincsen rendelkezésre álló adat, de ezt valamilyen módon korlátozni kell, a tárgyát, mivel mindenféleképpen köteles beszerezni az adatot, tehát választ adni, és ami fölötte van, akkor az legyen opcionális, ezt a megoldást javaslom. Tehát általában az oktatási rendszerről, általában az intézményről, általában a tanúsító oklevelek megszerzésének feltételeiről, itt a megfogalmazás pontosítását javasolnám, mert hiszen itt a beiratkozás rendjéről, azoknak a felsőoktatási vagy oktatási intézmények szabályairól, vagy annak az országnak a szabályainak bemutatásáról van szó. Tehát pozitív módon tessék szíves lenni, úgy pozitív módon, ahol az iskolák büntetésénél oly szívesek és oly precízek tudnak lenni, most, ebben az esetben is, önmagukra nézve is alkalmazzák ugyanezt a magatartást és ezt a szabályt. Hiszen ez nyilvánvaló, ezt nem is kell nekem tovább folytatnom.

Egy nagyon fontos politikai ügy van, és ez tényleg politikai ügy, amit itt többen pedzettek: a centralizáció, a decentralizáció. Ezek ilyen népi fogalmak, laikus fogalmak természetesen, mert hiszen ezek mögött mindig politikai indulatok és politikai számítások húzódnak, hiszen a kilencvenes évek legelején a régi tankerületi igazgatóságok felújítása éppúgy szerepelt, amit sikerült olyan szépen felépítenie, mint az a jugoszláv önszervező modell is, amelyben azt gondolja, hogy mindenki csak szeretni fogja egymást, és nem kell semmiféle felügyelet.

Ebben a rendszerben 18 év után a legrosszabb változat jelenik meg, nevezetesen nem az, hogy ilyen feladatokat el kell látni, hanem sajnálatos módon együtt jelenik meg, és ez az, ami az elmúlt rendszerben a legrosszabb tapasztalat, nevezetesen hogy a szakmai és a hatósági tevékenység egy intézményben jelenik meg. Nem a tevékenységgel van a baj, hanem

ennek az összecsúsásával, és ez az, amivel önkormányzati tekintetben mélyen nem értünk egyet, sőt, tiltakozunk.

Ugyanígy a hatósági esetben is az, ami nem lett alaposan megtárgyalva, hogy a helyi szintű hatósági feladat, a jegyzői és központi között mi a megosztás és hogyan fog működni. Ez nem lett megvitatva alapvetően, mert hiszen eddig a hatósági feladatokat a jegyzők látták el az iskolák fölött, és most ennek a viszonya, egy új rendszer jön létre egy oktatási ágazaton belül, ami, ha jól érzekelem – de lehet, hogy rosszul tudom, és kérném, hogy akkor ezt javítsák ki... Úgy látom a bólogatásból, hogy tévedek, akkor itt nyomban mellékszálnak tekintem. Én csak azt kérném, hogy gondolják végig azt, hogy az oktatás tartalmi kérdéseit, amik mindig politikai ügyek, mert nincsen objektív jó, viszont van objektív hatóság, ami ehhez viszonyít. Mindig ennek a kettőnek az összecsúsása okozza a közoktatásban a politikai dominanciáját, lépjen fel az akár valami jövő hátrányos helyzet vagy jó szakmai szempont szerint, édesmindegy. Ennek az elkülönítését kérjük, intézményi elkülönítését, nem a funkciók eliminálását, hanem intézményi elkülönülését az adatok átjárásának intézményes tilalmának kimondását, szervezeti garanciájának megtételét. Ugyanígy kell ezt is - személyi adatként - kezelni. Lehetetlen. A szakma nem hatósági ügy és fordítva. Ennek rendszerét kérjük végiggondolni úgy, ahogy valamennyi demokratikus országban szokás. Ez a leglényegesebb.

Az első kettővel pedig azt kezdenek, amit akarnak, azok technikai jellegűek, orvosolhatók, de ennek strukturális jelentősége van. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kisebbségi önkormányzatok oldala!

DR. SCHÄFFER ISTVÁN: A kisebbségi oktatás számára igen nagy jelentőségű a 38. § (1) bekezdés a) és b) pontja. Az, hogy az ekvivalencia- és az információs központ egy helyen leledzik, elég sok problémánkat megoldja - felsőfokú oklevelek, iskolai bizonyítványok, satöbbi -, mert nálunk eléggé kiterjedt ennek a problematikája.

A b) pont viszont, amelyik a külföldi oktatási rendszerek felsőfokú végzettséget tanúsító oklevelek megszerzésének feltételeiről szól, számunkra is problematikus, hiszen puhítja „a rendelkezésre álló adatok alapján” megfogalmazással. A gyerekeknek egy jelentős része a nemzeti kisebbségi iskolákból nem magyarországi oktatási intézményben kíván továbbtanulni. Kérdés az, hogy ezek az adatok csupán tájékoztató, vagy pedig felelősségteljes adatok. Ez nagyon fontos, mert a gyerek nemcsak érdeklődőként van ott, hanem ez az ő sorsát is meghatározza. Ezért szeretnénk, ha ezt valamilyen formában kidolgoznák az érintettek.

Van még egy, számunkra érdekes jelenség. Eddig is nagy nyomás volt rajtunk, ugyanis az OKÉV a szakértőit természetesen az adott szakterületről szedi, ezeknek a szakterületeknek a szakértői viszont maguk is gyakorló pedagógusok. Miután megnő az OKÉV feladatköre, azt szeretnénk, hogy a szakértők jogállását is tisztázzák, ugyanis egy-egy intézményben - konkrétan például nálunk is - több szakértő van, és bizonyos időközökben ez kulminál vizsgáztatóban, javítóban, különböző vitákban, ami annyit jelent, hogy már a napi munkát veszélyezteti ez a fajta kirendelés. Szeretném tudni, hogy mihez van joga az OKÉV-nek, ugyanis meglehetősen kategorikus leveleket kapok igazgatóként, hogy biztosítsam ezt és ezt a szakértőt, vizsgáztatót, elnököt, satöbbit. Természetesen megvan a jó szándék részünkről, de nekem mint munkáltatónak – mert a másik oldalon viszont én vagyok a munkáltató – nyilván az elsődleges érdekem az, hogy magában az intézményben folyjon a munka. Ez előbb-utóbb bizonyos fokú súrlódásokhoz vezet a munkáltatók és az OKÉV között, mert vannak helyek, ahonnan több ilyen ember kerül ki. A javaslatom az, hogy ki kellene dolgozni, mire kötelezhet egy szakértőt az OKÉV, és mire nem kötelezheti. Már csak azért is, mert végül is van egy megállapodás a kettő között, tehát egy feladatellátási szerződés, ami viszont már egy pénzügyi tranzakció is, és ez újabb gondokat vet fel az adott

törzsintézményben; míg az adott kolléga valahol szakért, az intézményen belül ennek bizonyos anyagi vonzatai vannak, ami adott esetben - mondjuk talán az emelt szintű érettségivel - némileg kompenzálja a távol levőket, de vannak szakértői területek, ahol nem. Úgyhogy azt szeretném kérni, hogy ezt szíveskedjenek megnézni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. A kormányzati oldalt illeti a szó.

BAKONYI LÁSZLÓ: Köszönöm szépen. Sok a kérdés, ezért megpróbálok röviden, tömören válaszolni és bizonyos dolgokban az információt is eljuttatni önökhöz.

Az Oktatási Hivatal 2007. január 1-jén jött létre, 2007. január 1-jén lett valamennyi feladat, ami itt föl van sorolva, egy szervezetbe integrálva, tehát nem most kerültek ki a minisztériumból, hanem már 2007 januárjában, a teljes feladatrendszerükkel és más feladatokkal együtt.

Igen, ez egy gigantikus szervezet, valóban így van, főleg ha a feladatrendszerét tekintjük. Én úgy szoktam jellemezni, hogy két nagy lába van - egyrészt van egy hatósági ügyintéző és ellenőrző feladatkörünk, másrészt van egy szakmai feladatellátási körünk -, és ezeket a belső szervezetben is szétválasztjuk. Hiszen én az érettségivel, a mérés-értékeléssel, a versenyszervezéssel kapcsolatos feladatokat nem hatósági feladatnak tekintem, mert nem az, hanem kifejezetten szakmai feladat, illetve szervezési feladat több esetben, és nem is kívánjuk hatósági feladatként ellátni.

Valóban lehet azt gondolni, hogy illetékes elvtárs lesz nálunk valakiből, és mindent tőlünk kell kérni. Én azt gondolom, hogy ebből a szempontból a feladatmegosztás a különböző szervezetek között elég jó házon belül, és még mindig nem minden hatósági jogkör van a hivatalnál; például a pedagógus-továbbképzések akkreditációjáról sem a hivatal hoz döntést, hanem az oktatási és kulturális miniszter.

Az egész átszervezés során volt egy olyan elv, hogy valamennyi, a közoktatás területén hatósági jellegű feladatot egy szervezetbe összpontosított a kormányzat és ezzel együtt a hatósági feladatellátás jellegét valóban realizáltuk, aminek több jogbiztonsági következménye van. Például ha a hivatal hoz egy hatósági döntést, akkor megvan annak a felülbírálati eljárási rendje, hiszen a hivatal hatósági határozatával szemben a miniszterhez lehet fordulni fellebbezéssel, a miniszter döntése ellen pedig a bírósághoz, tehát ez egy ilyen szabályozott rendbe került be.

Egy alternatív lehetőség lett volna még - ezt nem szabad eltitkolni -: valamennyi hatósági jellegű feladatot külön-külön végezni, a közigazgatási hatósági eljárási törvény részletezettségével kidolgozni a teljes eljárási szabályozást. Ez azt jelentette volna, hogy úgy, mint a közoktatási törvényben, az összes hatósági jellegű feladatra kidolgozzuk a Ket.-ben megfogalmazott szabályrendszert, és azt írjuk elő magunknak. E helyett valóban az az egyszerű megoldás született, hogy hatósági feladatként látjuk el ezeket az ügyeket, amiből adódnak ezek a következmények, amik, zárójelben jegyzem meg, a rendszer indulásától kezdve megvoltak. A Sulinova Kht.-ban is így kellett volna csinálni, de hatóságként végre kell hajtunk, mert ez a rendszere a hatósági eljárásnak, és ettől nem tudunk eltérni. Igen, a szakértőinket végzéssel kell kirendelnünk, igen, ennek a végzésnek tartalmaznia kell a díjazástól kezdve a teljesítésig mindent, hiszen csak ezzel lehet a számon kérhetőséget a hatóságnak megtenni. Valóban ugyanezzel a problémával szembesültünk a felsőoktatás területén a Magyar Akkreditációs Bizottságnál, mert őt is szakértőként már kirendeljük; nem levelet írunk neki, hogy legyen szíves, értékelje ezt vagy azt a programot, hanem ott is egy jó háromoldalas hatósági végzést adunk ki. Tehát ez egyszerűen a szabályrendszerből következik.

A melyik kérdésköre - tehát az ekvivalencia- és az információs központ - volt a következő. Ezek a feladatok alapvetően a 2001. évi C. törvényben, tehát az elismerési törvényben meghatározott feladatok, amelyeket hol a minisztériumban, hol most már a hivatalban látunk el. Az egész mögött van egy olyan együttműködési rendszer mind Európában, mind a világon, amelyben az ENIC-NARIC hálózat keretében ezek az információk, tehát az oktatási rendszerre vonatkozó információk a különböző országok hasonló szervezetei között áramolnak és a különböző kérdésekre megszületnek a válaszok. Tehát ha tőlünk valaki kérdez valamit és nem tudjuk automatikusan a választ, akkor elmegy az illetékes ország irányába a kérdés, hogy arra milyen választ lehet adni, mik a részletesebb ismeretek, információk, és akkor azt a választ tudjuk megadni az érdeklődő számára.

Megpróbálunk kísérletet tenni esetleg egy pontosabb megfogalmazásra ebből a szempontból, ami nagyon nehéz, hiszen ha már azt mondjuk, hogy a beiratkozás rendszerét mint információt jó lenne átadni a diákoknak, akkor, ha csak a Német Szövetségi Köztársaságra tekintünk, ott az összes tartományban ez eltérő, és Európa többi országa között is van olyan, ahol még régióként is eltérő szabályok vannak a beiratkozásban, a felvétel rendszerében és más hasonló kérdésekben. Tehát nagyon nehéz összeszedni azokat az információkat, amelyekre biztosan azt lehet mondani, hogy ezt mindenképpen biztosítani kell. Ezért is fogalmaz úgy a rendelet, hogy amilyen ismereteket tudunk és megvan, azt át kell adnunk.

Ezzel kapcsolatos ugyanez a kifejezetten külön feladat, egyrészt az európai országokkal, de külön mindegyik szervezetünk esetében a nemzetiségekkel kapcsolatos kérdésekben az ilyen együttműködések napi szintentartása, hiszen valóban az egyik legfontosabb feladat ebből a szempontból ez.

Pedagógus-továbbképzés, és annak az ellenőrzése. Kerpen úr... Két eltérő kérdés van. Az egyik az iskolák ellenőrzése, hogy ők valóban megteszik-e, végrehajtják-e azokat a feladatokat, amiket kell: továbbképzési terv, beiskolázási program és a többi. A másik oldalon, inkább most erről szól, mert ezt eddig is csináltuk, tehát ha iskola ellenőrzését hajtottuk végre, akkor ezt vizsgáltuk, hogy megvan-e. Egyre többször találkozunk azzal a helyzettel, hogy valóban nincs meg ez a program, és kötelezzük is az iskolát, hogy 30-40 napon belül állítsa össze, mondjuk akkor, amikor van terv, de nincs program. Ha nincs terv sem, akkor hosszabb időt adunk, mert azért az egy keményebb feladat ebből a szempontból.

Ebben az esetben inkább arról van szó, hogy a pedagógus-továbbképzések esetében eddig is feladat lett volna az, hogy a bejelentett pedagógus-továbbképzések megvalósulásának, esetleg a szakmai kérdésnek, azt én most nem mondanám ide, de legalább a megvalósulásának az ellenőrzése, hogy valóban, ha bejelentettek egy továbbképzést, az létezett-e, megvolt-e, ott volt-e a megfelelő oktató. Itt most, pedagógustovábbképzés-ellenőrzésre első lépésben ezt gondoljuk, mert ez is egy hatalmas feladat lesz önmagában, de azt gondolom, hogy ha ezt már elkezdjük megtenni, akkor már továbbléptünk egyet a pedagógus-továbbképzések minőségének biztosítása érdekében, vagy legalábbis abban, hogy ne papírral lehessen letudni a továbbképzés feladatait.

A közigazgatási hivatalra vonatkozó kérdés: egyértelműen az a szándék, a közigazgatási hivatalok nem mindegyikében van meg a megfelelő szakmai tudás a saját eljárásaikkal kapcsolatban. Tehát mondjuk Hajdúböszörmény szóba került... Nem biztos, hogy ez volt a helyes eset. Van egy olyan közigazgatási hivatal, ahol azt a kérdést, hogy az önkormányzat jogszerűen döntött-e, illetékességből átadták nekünk, hogy mi mondjuk meg, hogy az önkormányzat jogszerűen döntött-e, miközben erre nekünk nincsen felhatalmazásunk, erre a közigazgatási hivatalnak van felhatalmazása. Az volt a problémájuk, hogy nem tudták, igazából nem rendelkeztek azzal a szakmai ismerettel, hogy mi van az oktatási törvény hátterében ebben a kérdésben. Erre vonatkozóan születik ez a rendelkezés, hogy a

közigazgatási hivataloknak meglegyen a felhatalmazásuk arra, hogy minket szakértőként ebben az ügyben megkérdezzenek.

Bármely más szervezetnek hatósági ügyben megvan most is a lehetősége az Oktatási Hivatal megkeresésére, hogy hatósági vizsgálatot végezzünk el valamilyen kérdésben. Nagyon egyértelmű a saját, egyértelmű politikánk ebből a szempontból: nem kívánunk egyedi panaszokat kivizsgálni, egyedi panaszokkal foglalkozni. Tehát a névtelen leveleket arrébb szoktuk rögtön rakni. Az aláírt leveleket már jobban megnézzük, hogy esetleg van-e benne tényleg olyan panasz, ami a mi hatáskörünkbe tartozik, és általában a megfelelő szakhatósághoz továbbítjuk a kérdést. Tehát ha mondjuk a pedagógus nem kapott fizetést, akkor azt általában inkább a Munkaügyi Főfelügyelőség irányába továbbítjuk, mert ez az ő asztaluk, nem a mi kérdéskörünk. De ha még valami egyedi panasz is érkezik, ugye önmagában azzal nem foglalkozunk, megnézzük, hogy mi van a háttérben, mi az az ügy, ami kiválthatta a dolgot, van-e ennek esetleg olyan jelentősége, ami miatt egy hatósági ellenőrzés indokolt lehet, illetve amikor arra az iskolára, óvodára, intézményre jut a sor, akkor lehet, hogy ezt a kérdést is megvizsgáljuk. De nagyon tartózkodni kívánunk attól, hogy újabb jogorvoslati fórumként kezeljük az Oktatási Hivatalt, erre mindenkinek megvan a saját vonala, ombudsmantól kezdve a bíróságon át sok mindenki, ezt kell kihasználni, nem mi vagyunk az újabb jogorvoslati fórum.

Büntetés, létszám, pénz, meg szabálysértés kérdésében én nagyon szívesen felajánlom egyébként a testületnek, hogy az elmúlt évi tevékenységünkről szóló beszámolót egy következő vagy későbbi ülésre behoznám és ismertetném a testülettel, mert ebben minden adat benne van, ami a tevékenységünkre vonatkozik, onnantól kezdve, hogy 318 iskolában milyen hatósági intézkedést folytattunk, azon keresztül, hogy milyen büntetési tételeket szabtuk ki, szabálysértési eljárásokat milyen ügyekben folytattunk, mi volt a büntetési tétel, az érettségi szervezéséig minden benne van, hiszen ezért kell ezt elvégeznünk, mármint összeállítanunk. Vannak benne tanulságos pontok egyébként. Azt így hadd előlegezzem meg, hogy igen, van preventív hatása az ellenőrzésnek, hiszen javul a tendencia ebből a szempontból. A saját személyes véleményem az, hogy lassan az önkormányzati intézményeknek kell sorra kerülniük ebben a kérdéskörben is.

KIR, KIFIR és egyéb hasonló kérdésekben egy gondolatot hadd mondjak! Nagyon fontos a KIR, a KIFIR és a kapcsolódó rendszerek működtetése. Egyvalamit látok tavaly óta, hogy elkezdtem igazából megismerni a KIR működésével és tartalmával: nem olyan, mint amilyennek kellene lennie. Nincsenek meg azok a szolgáltatásai, amiknek meg kellene lenniük. Alapvetően a kiindulópontkor egy nyilvántartó rendszernek indult, nem pedig annak, hogy bizonyos információs szolgáltatásokat abból ki lehessen nyerni, meg lehessen könnyíteni a statisztikakészítéstől kezdve rengeteg munkát. Ebből a szempontból a KIR-t, úgy, ahogy van, át kell gondolni, végig kell nézni, hogy milyen átalakításokra szorul. Azt a feladatot mi már megkaptuk a minisztériumtól, hogy a statisztikai modult úgy át kell alakítani, hogy ne kelljen minden évben mindent újra bevinni a rendszerbe, tehát hogy könnyítsük az intézmények adminisztratív munkáját.

Ehhez kapcsolódik az a másik feladat, amit szintén megkaptunk a minisztériumtól, hogy a teljes okirat- és nyomtatványrendszert vizsgáljuk felül, hogy mi az, amit papírformából esetleg el lehetne felejtetni, ha informatikai nyilvántartás van, milyen egyéb garanciális eszközök mellett természetesen. A felsőoktatásban ezt már végrehajtottuk az elmúlt időszakban, tehát van egy kis támpontunk, most következik majd a közoktatás, ebből a szempontból nehezebb lesz szerintem, mint a felsőoktatás, ilyen kérdéseket megvalósítani.

Szakmai ellenőrzés ügyében azt szeretném nagyon hangsúlyozni, hogy ez nem a szakfelügyelet, mint olyan, itt az átfogó, egész országra vagy adott régióra, adott megyére kiterjedő szakmai vizsgálatok most fognak igazán elindulni, még most lesz egy szakképzési ellenőrzés, várhatóan a nem szakrendszerű oktatás ellenőrzése, hogy szakmailag beválik-e,

ebben az ügyben. Az ilyen ellenőrzésekben soha nem a hivatal köztisztviselői azok, akik a szakértelmükben eljárnak. Mindig szakértők azok, akik dolgoznak, a közoktatás szakértői, itt a hivatalnak alapvetően szervező és összefogó feladata van, hiszen nem mi vagyunk ezeknek a kérdéseknek a szakértői. Bocsánat: vannak nálunk is olyan emberek, akik értenek hozzá, tehát ezt nem mondom, de ebben a feladatkörünkben nem nekünk kell szakértenünk a kérdésben, hanem azoknak, akik szakértők, szerepelnek a szakértői listán, és elláthatják ezeket a feladatokat.

Ebből a szempontból én nem zárom ki azt, hogy mondjuk egy szakmai ellenőrzés során észlelhet valaki hatósági problémát, amit hatósági ellenőrzés keretében később ki kell vizsgálni, de az biztos nem a szakmai ellenőrzés feladatköre lesz. Ez két külön ügy ebből a szempontból.

Teljesen egyetértek, hogy a versenyeredményeket hozzuk nyilvánosságra, ez automatikus nálunk is, tehát ha ezt feladatként megkapjuk, nem zárkozunk el előle, mert eddig is megtettük, és valóban nagyon fontosnak tartom, hogy minden ilyen információ meglegyen.

Nem tudom, mire nem válaszoltam még... Erőforrások kérdésköre, igen. A költségvetésünk, azt gondolom, hogy jelenleg stabil, megvannak benne a források, az elmúlt évben még likviditási problémánk sem volt. 2006-ban még volt az OKÉV-nek ebből a szempontból likviditási problémája, tavaly már nem volt a hivatalnak. Jelenleg az engedélyezett létszámunk 320 fő minderre a feladatrendszerre, ebben benne van a hét regionális igazgatóság. *(Dr. Dobos Krisztina: Mekkora összeg?)* Az összköltségvetésünk valahol 4,8 milliárd forint környékén van, amiben, azért, hogy reálisan nézzük, benne van a felsőoktatási felvételi eljárás teljes díjtétele, ami körülbelül 1,1 milliárd forint, tehát azért az is ott van. Ebben benne van a diákigazolvány-eljárási díj, az is több száz millió forint, illetve a körülbelül 2,5 milliárd forintos állami támogatásunk, amivel rendelkezünk jelen pillanatban. Ezen kívül van még a további összes, egyéb forrásból megkapott támogatásunk. Az érettségi lebonyolítására és más feladatokra a szakképzési vonal is ad támogatást, hiszen a szakképzési feladatokat is ellátjuk. Tehát mindez ebben a 4,8, közel 5 milliárd forintban benne van, és mondom, a teljes felsőoktatási hatósági eljárásmenet is a felvétellel és minden egyébbel, és az érettségi maga, legalábbis a központilag szervezett része, tehát a tételkészítés, illetve az emelt szintű érettségi lebonyolítása, maga, ha jól emlékszem, 1,5 milliárd forintjával, a kettő együtt, körülbelül, és ugye teljes hatósági ellenőrzés. Én azt gondolom, hogy az a kérdés, az lesz a kérdés, hogy hatósági ellenőrzési ügyben mi a tényleges elvárasi mennyiség. Mondom: tavaly 320 vagy 360, valahol ezen a tájékon volt a végrehajtott ellenőrzésünk. Ebben benne vannak a tervezett ellenőrzések meg a váratlan feladatként előjövő ellenőrzések is, mondjuk az egyenlő bánásmódra vonatkozóak, főleg az elmúlt időszakban.

A szakértő, illetve a munkáltatója mire kötelezhető, mire nem kötelezhető? Itt szét kell választani két kört, az érettségi és a vizsgaszervezés kérdését meg a hatósági ügymenetet, hiszen teljesen más szabályok vonatkoznak rá, az érettségivel a vizsgaszervezésre vonatkozó szabályok teljesen mások, mint egy szakértő esetében. Egy normál hatósági eljárás szakértői tevékenységénél a szakértő megteheti azt, hogy visszautasítja a tevékenységet, a vizsgaszervezésnél ez nem teljesen így van, az érettségi lebonyolítása miatt eltérőek a szabályok.

Remélem, mindenkinek válaszoltam minden kérdésére, de ha nem, akkor jelezzék.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, hogy az oldalaknak volt-e esetleg olyan kérdése, amire nem kaptak választ. A szülői oldalt látom jelentkezni.

KESZEI SÁNDOR: Mivel megkaptam a választ, hogy a finanszírozás rendben van és az Oktatási Hivatalnál ilyen szemszögből minden jó, meg mernék kérdezni egy-két dolgot, ha szabad, elnök úr.

ELNÖK: Röviden, azt javaslom, mert van még három napirendi pont.

KESZEI SÁNDOR: Igyekszem röviden, körülbelül annyi idő alatt, amennyi időt a szakmai oldal elhasznált. Rendben van? Szeretném, ha betartanánk a paritás elveit.

ELNÖK: Bocsánat, jelzem, hogy ez nem újabb kör. Természetesen a szülői oldalt illeti a szó, én csak utaltam a kör jellegére.

KESZEI SÁNDOR: Köszönöm szépen, elnök úr, elfogadom. Akkor csak a következőt kérdezném meg. Elnök úr azt mondta, hogy a felsőoktatási eljárási rendet az Oktatási Hivatal bonyolítja most már. Milyen összegű ez? A mi véleményünk az, hogy önök – az Oktatási Hivatal, illetve az állam – beszedik a tanulóktól a jelentkezési lapra a 9000 vagy 8000, nem tudom, most mennyi forintot, ami egy hatalmas összeg; én ki merem mondani, hogy adó jellegű, hiszen nem kerül ennyibe a felvételi rendszer működtetése. Hogy miért nem kerül ennyibe a felvételi? Ez az, amit az előbb mondtam, hogy amikor csináltuk a KIFIR-t, akkor lekoppintottuk a felsőoktatási felvételi eljárást, és jelenleg a középiskolai felvételi eljárás semmivel sem tud többet, mint a felsőoktatási felvételi eljárás. A KIFIR körülbelül 120-130 millióra kerül, a felsőoktatásnak viszont milliárdos bevétele van, amelynek az egyik részét megosztják, a felsőoktatásban felvételi eljárási díjként szednek be több mint másfél milliárdot. Az a fő kérdés, hogy mennyit használnak a felsőoktatási felvételi eljárásra, miért kell oda ennyi pénz.

A másik ilyen problémánk, amire ugyan már kaptam bizonyos értelemben választ, az, hogy azok az adatok, amelyek a KIR-rel kapcsolatosan fenn vannak, teljesen használhatatlanok, mert nincs semmi kitöltve, ahogy kapcsolódunk, ahogy megyünk föl, olyan hiányosságok vannak, hogy nem tudjuk használni; nem teszik föl az iskolák a pedagógiai programjukat – nem tudom, jó helyen járok-e –, nem tesznek föl különböző adatokat. Most elnök úr elmondta a válaszában, hogy ez a jövőben szigorítva lesz, de évek óta számunkra használhatatlan a KIR.

A harmadik, amit mondtunk, a tanulói meg a szülői kérdés. Az OKÉV feladata volt, most nyilván az Oktatási Hivatalé, amit a szabálysértési eljárásokról mondtam. Most már nyilván nem tudja elnök úr megmondani, hogy voltak-e ilyenek, de ez innentől kezdve az Oktatási Hivatal feladata. Azt tetszett mondani, hogy egyenként nem tudnak szólni. Tehát ha egy szülői szervezet összehoz harminc ilyen szabálysértést, vagy egyet, akkor kezdeményez-e az Oktatási Hivatal vizsgálatot? Hiszen ezt csinálják a kollegáim, a többi szülői szervezet. Elnézést, hogy ezt meg kellett kérdeznem, mert arra vártam, hogy elégedett-e az elnök úr a finanszírozással, de nagyon akarom tudni a felsőoktatási felvételi eljárás költségeit és nagyon akarom tudni a másfél milliárd forintnak, amit a tanulóktól beszednek a jelentkezési lapokért, a felhasználását és összehasonlítását a KIFIR-rel, ami 110-120 millió forint, vagy lehet, hogy most 150 millió forint.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Láttam közben jelentkezni más oldal képviselőjét is. Azt kérem, hogy utána hangozzék el a válasz. Az önkormányzati iskolafenntartók jelentkeztek.

DR. SÁSKA GÉZA: Köszönjük szépen a válasz árnyaltságát és hangnemét is. Három területre szeretnék rátérni, ahol a gondolkodásmód irányában van nézetkülönbség. Azt

mondja az előadó úr, hogy a közigazgatási hivatalban alacsony a szakértelem, és ezért szakértőként kérdezzük meg egy másik minisztériumnak egy másik ágazati intézményét. Ez azt jelenti államigazgatásilag, hogy van az Önkormányzati Minisztériumnak egy szintén ágazati hatósági hálózata, a közigazgatási hivatal, és a minisztérium alatt egy másik intézettel van egy horizontális kapcsolatrendszer szakértői szinten, tehát a minisztériumi kapcsolatrendszer – természetesen szakmailag és segítő szándékkal – megkettőződik. Megkettőződik informálisan a kapcsolatfelvétel, mert hiszen ha szakértőként van ott, akkor világos, hogy az a személyes kapcsolatfelvétel akkor is megvan, ha hivatalosan jelenik meg, tehát a hatalomgyakorlás technikájáról van szó, ha a joggyakorlást államigazgatás-politikai dimenzióból nézzük, ez így működik. Tehát ha az az alternatíva, hogy vajon a közigazgatási hivatalnak szervezzen-e továbbképzést, megtanulják-e ezeket, vagy az Oktatási Hivatal szakértőként, megmarad az ágazati elkülönülés vagy ágazati összefonódás, akkor az ágazati különbözőség, avagy a minisztériumi ágazati felelősségi rendszer elmosódása mellett döntenek, ha jól veszem ki ebből. Ennek nem örülök, nem tetszik. Jobban örülnék annak, ha kellő továbbképzést szervezne akár az OKÉV, akár a hivatal vagy bárki ezeknek a közigazgatási hivataloknak vagy bárkinek, semmint egy ilyen informális kereszthatalom jönne létre. Hangsúlyozom, nem a célról van szó, nem arról, hogy nem kell tudniuk, hanem ennek van egy másodlagos vonzata, ami ebben a primer javítási tevékenységben háttérbe szorul.

A másik egy kicsit kínosabb. Nevezetesen az, hogy vannak olyan adatok, amiket külföldön nagyon nehéz beszerezni, szinte lehetetlen. Én megértem a hivatal nehézségét, de nem ebből élünk. Ezért azt javasolnám, hogy válasszák külön az adatrendszereket, amelyeket a hivatal erőt, pénzt, fáradságot nem kímélve köteles prezentálni és ezek változását követni. Valószínűleg ezek a beiratkozási rendszerek. Önök, akik működtetik ezt a rendszert, sokkal jobban tudják, mint én, hogy melyek a leggyakoribb kérdések. Ezt hivatali kötelességből kell tenni, mint állampolgárnak jár, és ami e fölött van, az legyen opcionális természetesen, hiszen látható ez a segítő gesztus ebből az egész hozzászólásból, ebből is, de van egy állami kötelezettség, és van egy hivatali opcionális rendszer, ezt kellene kettéválasztani.

Van egy másik, és ez az utolsó, ez pedig az, ami rokon az előzőhöz, mármint gondolkodásmódban, amikor az kiderült, hogy a szakmai ellenőrzésben szakértők vesznek részt. Nem egyénekről beszélünk soha, hanem intézményekről. Abban az esetben, ha egy szakértő hivatali stallumot vagy intézkedési jogot kap, abban a percben már hivattá válik, akkor is, ha laikus, akkor is, ha szakértő. Voltaképpen nem az a döntő, hogy milyen egyéni tudással rendelkezik, hogy szerető apa-e, vagy szereti-e a gyereket, vagy épp ellenkezőleg, hanem éppen ebben az igazgatási eljárásban milyen pozíciót tölt be. Annak az elreteszelését szeretnénk kérni, hogy a szakértői, szakmai tevékenység ne, vagy minél nehezebben fordulhasson át hatósági dimenzióba. Ebben a régióban nagyon erős ez a tapasztalat, amikor szakmai nyelven szoktak politikát üzni. Ez az egész, a tervgazdálkodástól elkezdve, az egész XX. század erről szól, hogy szakmai nyelven üznek politikát, ez pedig mélyen antidemokratikus. Ezt nem azért tekintem annak, mert gusztustalan dolog, vagy ízlésbeli dolog, hanem ez demokráciaellenes ügy, ugyanis a szakértelemnek nincsen alternatívája, viszont a véleménynek van, és jogorvoslata is van. Tehát épp ezért szeretnénk a szakot, a szakértelmet, a szakmai ellenőrzést és a hatóságit szétválasztani, a jogorvoslat és a politikai nyomásgyakorlás miatt.

Ez az a filozófia, aminek a teljesülését vagy megvalósulását látnánk ebben. Azt hiszem, a hozzászólásban én is érzek erre való fogékonyságot, csak most aprópénzre váltva is szeretnénk, ha ez így megjelenne, tudva, hogy '77 óta eltelt egy kis idő, és már nem várom, hogy egy ilyen kormányrendelet módosításával ez most egyik napról a másikra megváltozzék. De ennek az elvnek az elfogadását, amit most kifejtettem, vagy cáfolását várom, és ha

elfogadják, akkor ebben a szellemben való módosítását vagy átfogalmazását vetem fel a tisztelt előterjesztőnek. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Elnök úr!

BAKONYI LÁSZLÓ elnök (Oktatási Hivatal): Megpróbálok rövid lenni, hátulról kezdeném, ha szabad.

A rendelet módosítását ebből a szempontból biztos, hogy nem lehet végrehajtani, hiszen a közoktatási törvény egyértelműen rendelkezik. Ez a rendelkezés itt, ez a felsorolás, hogy az állami ellenőrzés keretében milyen típusú feladatokat lát el az Oktatási Hivatal, nem is véletlenül van minden egyes pont mellett feltüntetve a KT-nak az a rendelkezése, ami már magában foglalja ezt. Tehát igazából ez egy ilyen összegyűjtése a dolognak.

Azt gondolom, hogy a szakmai ellenőrzésnek nem az a célja, hogy valamit kikényszerítsen egy adott intézményben vagy bárhol máshol. A szakmai ellenőrzésnek szerintem az a célja, hogy megállapítsa, hogy egy bizonyos kérdéskörben mondjuk országosan bevált a szándék, nem vált be a szándék, milyen irányba megy a kérdés. Most fog kialakulni igazából ebben az országban, hogy milyen szakmai ellenőrzést vállalunk.

A magunk részéről azt kell mondanom, hogy köteles prezentálni, hogy melyik adatköröket. Én erre tényleg hajlandó vagyok, de egy kérdést feltennék. Lehet-e földrészek vagy államok között differenciálni? Tehát mondhatjuk-e azt, hogy bizonyos információt az Európai Unió tagállamaira, Észak-Amerikára, Ausztráliára meg kell mondanunk, de mondjuk nem kell megmondanunk Délkelet-Ázsiára meg Afrikára. Mert ez is benne van a kérdésben, hogy igen, beiratkozási rendet – hogy mondjam – most így azt mondom, hogy ha jól működik az illetékes szervezetei egységünk, akkor, ha visszamennék a saját székházunkba, elővonnánk, és ezekre az országokra, amelyek Európában, Észak-Amerikában, Ausztráliában vannak, gond nélkül, azonnal tudnánk prezentálni. Mondjuk Kongóban, Zaire-ban, más hasonló országokban valószínűleg nehézkes lenne, akár egyáltalán az információ beszerzése is. Tehát ha az elfogadható, hogy van ebben differenciálás a területek között, akkor ez esetleg működhet. *(Többen: Persze!)*

Szabálysértésre Keszei úrnak: igen, mi folytatjuk, igen, ha kapunk szabálysértési eljárás-kezdeményezést, akkor azt végrehajtjuk és megvizsgáljuk, mert nem tudunk mást tenni, tehát ez a kötelességünk. Ha valaki – nem nevezem nevén az alapítványt – beadvánnyal fordul hozzánk, hogy a váci, sződi, és nem tudom, melyik település teljes oktatási bizottsága és polgármestere ellen folytassuk le a szabálysértési eljárást, és állapítsuk meg az egyenlő bánásmód szabályainak megsértését, nekünk ezt a szabálysértési eljárást le kell folytatnunk, és a megállapított tények alapján hoznunk kell egy döntést. Vagy azt mondjuk, hogy nem volt jogsértés, vagy azt mondjuk, hogy szabálysértés történt, vagy akár, ad abszurdum azt mondjuk, hogy igen, itt van jogsértés, de az nem szabálysértés és nem a mi hatáskörünkbe tartozik, hanem valaki más hatáskörébe. Ez a feladatunk és ez a kötelességünk, hiszen ebből a szempontból ugyanolyan szabálysértési hatóság vagyunk, mint adott ügyekben a rendőrségtől kezdve az önkormányzaton át sok mindenki.

Jegyzőkönyvben van *(Keszei Sándor. Köszönöm szépen.)*, de megint mondom, hogy nem az egyedi sérelmek kezelésére, de igen, ha az adott iskola igazgatója, hogy most konkrét példát mondjak, szándékosan akadályozza a szülői munkaközösséget, hogy mondjuk az egyet nem értését kifejtse egy adott ügyben, akkor igen, ott az igazgató szabálysértést követ el. Ebben az évben, már mondhatjuk azt, hogy változott a – rossz szó ez – politikánk, nem olyan értelmű politikánk *(Közbeszólás: Szakmapolitika)*, tehát az eljárásrendünk, most már nemcsak az iskolát nézzük, és az iskolát büntetjük, hanem ha bizonyítható, hogy igenis az igazgató volt az, aki szándékosan elkövette azt, amit elkövetett, akkor őt személyesen is büntetni kell ebből a szempontból.

Felvételi eljárási díj. Én nagyon azért nem szeretném összehasonlítani a közoktatás információs rendszerében a felvételit és a felsőoktatási felvételit, mert más a döntéshozatali mechanizmus és más a rangsorolások eljárás módja és szabályrendszere, eléggé, mert az egyikben egy iskolaigazgató van döntési jogkörben, a másikban pedig a központ a döntési jogkörben eljáró. Most nem akarok hazudni, nagyságrendben mondom: körülbelül 960 millió forint a bevétel idén a felvételi eljárási díjakból, amiből körülbelül 300 millió forint nagyságrendben az, ami a felsőoktatási intézmények költségeit tartalmazza, amiben benne van a tájékoztatási feladatok ellátásától kezdve egészen odáig, hogy a felvételi döntések sok mindene. Benne van a hivatal saját hatósági eljárásának a költsége, és magának az informatikai rendszernek a működtetése. Ez utóbbit én sem tudom fillérre pontosan megmondani, hogy mennyibe kerül, és mennyi. Valahol az a költség, amit erre az Educatio Kht. kap, az 300 és 400 millió forint között van, nem tudom a pontos összeget még erre az évre vonatkozóan, de ugye ez az, amiben az Educatio Kht. nemcsak az informatikai rendszer működtetését végzi, hanem az országos tájékoztatórendszert és a tájékoztató szolgálatot is ő működteti, hiszen a másik oldalról az is feladatunk, hogy működtessünk egy tájékoztatási rendszert is, akár másoddiplomás, akár elsődipomás kérdések körében.

Igazából azért vagyok a számokban bizonytalan, hiszen most először csináljuk mi, tehát most alakul még ez a helyzet (*Schäffer István: Elfogadom!*), és nem tudom a pontos számokat még.

Mindenre válaszoltam, köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A napirend zárásaként annyit szeretnék mondani, hogy ahhoz képest, hogy valamennyien megállapítottuk a napirend elején, hogy az előttünk fekvő jogszabály-módosítás alapvetően technikai jellegű, a Közoktatás-politikai Tanács igen nagy érdeklődését és elkötelezettségét a téma és a hivatal munkája iránt azt hiszem, valamennyien éreztük, és elnök úr is érezkelhette.

Teljesen érthető és köszönettel vesszük, és kérjük, hogy az ígért beszámolót a közeljövőben kaphassuk meg. Egyúttal kérem a titkárságot, hogy erre megfelelő időpontot találjon a Közoktatás-politikai Tanács várható napirendjei között, hogy ezt megtehessek és egyes kérdésekre részleteiben visszatérhessünk.

Elnök úr figyelmét még egy dologra felhívom, amit már itt bizonyos értelemben érintettünk. A középiskolák felvételi rendszere éppen a következő napirendi pont egyik fontos témája lesz, és egyúttal azt vélelmezem, hogy erről szó fog esni. Ez szintén közvetlenül érinti a hivatalt. Ezt csak előre jelezvén a napirendi pontot lezárom és azt javaslom, hogy öt perc szünetet tartsunk.

Köszönöm szépen.

(Szünet: 11.42-11.55)

ELNÖK: Az öt perc szünet, úgy érzem, igencsak lejárt, tehát azt kérem mindenkitől, hogy foglaljon helyet.

A 2. napirendi pontunk a 11/1994. számú MKM-rendelet módosítása.

KESZEI SÁNDOR: Ügyrendi kérdésben szót kérek.

ELNÖK: Mi a probléma?

KESZEI SÁNDOR: Komoly problémám van: nem vagyunk határozatképesek. Ez tiszteletdíjas testület, ezért meg kell határozni, hogy hány órát kell itt tölteni a tagoknak. Tehát

meg kell határoznunk az alapszabályban vagy akárhol, hogy mennyi az időtartama egy Közoktatás-politikai Tanács-ülésnek; legyen két óra, annyi feladatot kapjunk, és a két óra után vagy előtte bárki elmehet, ezt jogosnak találom. Én csak hivatalossá akarom tenni ezt a dolgot. Nyilván el kell menni mindenkinek, nekem is el kell mennem, de valamit kell csinálni, mert nem vagyok hajlandó itt konzultálni; ugyanis most konzultáció lesz, mivel nem határozatképes a testület. A kormánynak szól különben, amit mondok. Tehát vagy meghatározza, hogy mikor hajlandó fizetni a 30 ezer forintot vagy akármennyit, vagy pedig komolytalan a testületi ülés.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha jól látom, Ambrus István jelezte, hogy válaszolni kíván.

AMBRUS ISTVÁN: Tisztelt Jelenlévők! A „tanács” szó túlzás lenne, így van. Igaza van Keszei úrnak abból a szempontból, hogy ettől a pillanattól kezdve csak tájékoztató, konzultáció jelleggel tudjuk a napirendünket tárgyalni. A kormány részéről az előterjesztők mindent megtettek azért, hogy rendes ülésen folyjon a mai munka. A testület önmagának ezt a kérdését, a szervezeti és működési szabályzat módosítását önálló napirendi pontként kell, hogy tárgyalja, és meghatározott reprezentativitás szükséges ahhoz, hogy erre sor kerüljön. Az, hogy ki mikor, mit fizet, egy egészen más kérdés természetesen, és erre most nem kívánok reflektálni.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Akkor a félbeszakított mondatomat befejezve a mai 2. napirendi pontunk tárgyalása kezdődik meg. Megkérem az előterjesztőt, hogy tegye meg szóbeli kiegészítését.

BRASSÓI SÁNDOR: Tisztelt Tanács! Az előterjesztés, illetőleg a rendeletmódosítás tervezetéhez, ami önöknél van, néhány kiegészítést szeretnék tenni. A 11/1994. rendelet módosításának három fő eleme van.

Az egyik a középiskolai felvételt érintő szabály újragondolása, a másik az Arany János szakiskolai kollégiumi programmal kapcsolatos és a költségvetési törvényből fakadó bővüléshez igazodó eljárási szabályok pontosítása, amely a képességkibontakoztató és integrációs program igénybevételére jogosító, illetőleg annak pedagógiai szervezéséhez kötődő szabályok további pontosítása.

Először a középfokú beiskolázáshoz kapcsolódóan azzal kezdeném, hogy nagyon sokan nagyon régóta mondják Magyarországon azt, hogy a gyerekek meg kell adni azt a lehetőséget, hogy mindenféle szelekciós nyomás, szelekciós pontok, felvételi vizsga és egyéb nélkül tanulhasson tovább képességei szerint. Azt gondolom, hogy ezzel senki nem vitatkozik, ez egy nagyon fontos pedagógiai cél, és rendben is van abban az esetben, ha a rendelkezésre álló helyek, a szülői igények, a tanulói igények és képességek szinkronban vannak az adott térben, időben, pillanatban egymással, akkor ezt nem is kellene szabályozni. Ugyanakkor a helyzet nem ez jelenleg, és nem ez volt az elmúlt tizenöt évben sem.

Az, hogy a minisztérium részéről 1999-ben a KIFIR-t létrehoztuk – Keszei úrra nézek, és szeretném ezúttal jegyzőkönyvbe mondani –, a minisztérium döntött amellelt, hogy a középiskolai felvételi rendszerét kialakítja, pontosan azért, hogy a középiskolákban elindult, teljesen egyéni profilt felvett felvételi tanfolyamokat és felvételi feladatsorokat kordában tudjuk tartani, és a gyerekek egyéni igényeihez a lehető legjobb választást tudjuk hozzárendelni. Ez a dolog el is indult, és a KIFIR egy nagyon jól működő rendszer, abszolút így gondoljuk mi is, és semmilyen módon nem szeretnénk a KIFIR-t érinteni.

Ugyanakkor nagyon sok olyan probléma van, amit kezelni kell, merthogy a középiskola felvételi rendszerét számos ponton a gyerekek képességeihez képest, a szülők érdekeihez képest nagyon eltérő módon kezelik, és számos olyan szülői visszajelzés jön a minisztériumba, számos olyan felső tagozaton tanító, vagy az általános iskola 5-8. évfolyamán tanító pedagógusi visszajelzés érkezik a minisztériumba, ami arról szól, hogy nem tudhat a felső tagozatos pedagógiai fejlesztés a NAT által kitűzött célok és a gyerekek egyéni képességeihez igazodóan megtörténni. Egyszerűen azért nem, mert a felvételi kényszer, ami minden ott lévő tanulói csoportban egy, két, három, öt gyereket érint, ez a társadalmi-szociális helyzet generál egy olyan felzárkóztató tempót a felső tagozaton, ami azon tanulók számára jelentkezik roppant kellemetlen és roppant negatív pedagógiai-pszichés hatással, akik valamilyen szempontból később érnek, vagy egyszerűen olyan a családi környezetük, a családi háttérük, ami alapvetően hátráltatja abban a tanulót, hogy fel tudjon készülni a normál tanórára is.

Ezért vagyunk kénytelenek ehhez a jól működő rendszerhez hozzányúlni, és szeretnénk jobbra tenni. Az egyik célja mindenképpen az, hogy ne lehessen felhasználni magát a középfokú felvételi, beiskolázási rendszert – a rendkívül erősen csökkenő gyereklétszám ellenére is még mindig működtetik ezt a középfokú iskolák – olyan fajta szelekciós és pedagógiai szempontokkal szemben álló szegregációs folyamatokra, amelyek a felső tagozat pedagógiai építkezését, a tanulók nyugodt felkészítését sérti. Ezért gondoljuk azt, hogy nagyon sok esetben tehetséggondozásba bújtatott szelekciós rendszerek működnek.

Tudni kell azt, amikor sok középiskola arról beszél a saját környezetében, hogy háromszoros, négyszeres túljelentkezés van az ő iskolájába, és milyen kiváló pedagógiai munka folyik, akkor, ha megnézzük a KIFIR adatbázisát, pontosan tudjuk azt, hogy valóban vannak olyan iskolák, ahol négyszeres a túljelentkezés, de nem az első férőhelyen, nem az első jelentkezés körében, nem is a másodikon, nem is a harmadikon. Nagyon sok gyerek beír, mint biztonsági tartalék, bizonyos iskolákat. Ez az adott iskolára vonatkozóan is, de a környezetre is nagyon megtévesztő hatással bír.

Azt is pontosan tudjuk, és önök is nagyon jól tudják, hogy számos olyan középiskola van, amely szóbeli felvételi vizsgát szervez, és elmondja a szülőknek, a gyerekeknek, hogy a szóbeli felvételin való részvétel milyen nagyon meghatározó, és hozzátartozik a sikeres felvételihez. Az is kiderül időközben, hogy sok iskolában, ezekben az iskolákban például nincs is meg az a tanulói jelentkezési létszám, amivel a rendelkezésre álló féléveket fel tudnák tölteni, de szerveznek szóbeli vizsgát, ezzel is mutatva kifelé azt, hogy tulajdonképpen ott egy nagyon preferált, úgymond tehetséggondozó intézményi munka folyik, miközben időközben – néhány ilyen iskoláról tudunk –, ha nem jelentkezik egy tanuló szóbelire, és nem vesz részt, ennek ellenére felveszik, hiszen a férőhelybetöltés miatt tanulókra szükség van. Tehát ezek olyan anomáliák, amelyeket a jelenlegi rendszer sajnos nem kezel.

Ugyanakkor azt gondolom, mindannyian egyetértünk abban, hogy pedagógiai, pszichológiai, gyermekvédelmi szempontokból sem helyes az, ha egy intézmény, akár önállóan, vagy akár más, külső nyomásra – most nem nevezem meg, hogy milyen nyomásra – szervez felvételi vizsgát, amely felvételi vizsga ráadásul egy saját, olyan normarendszert közvetít a tanuló felé, ami nagyon messze áll a nemzeti alaptanterv által közvetített 5-8. évfolyam kompetencia kimeneti szintjeitől, és egyszerűen egy középfokú iskola saját, hogy úgy mondjam, elvárásrendszerét deklarálja a felvételi eljárásban, és erre, mint egy felvételi bemeneti vizsgára, a környezetben lévő, felső tagozattal bíró intézmények rákésztítenek, ezáltal óhatatlanul felterhelik a diákokat és átalakítják a tantervüket annak érdekében, hogy a felvételi sikeres legyen. Ezek az írásbeli felvételik nagyon sok esetben távol állnak mind az alaptantervtől, mind az alkalmazott kerettantervtől, és nagyon sokszor még pénzesek is, pedig ezt messzemenően tiltják a jogszabályok.

Ezeket mi próbáljuk vizsgáltatni az Oktatási Hivatallal, vannak ilyen folyamatban lévő és múltbéli vizsgálatok, de összességében azért döntött a tárca úgy, hogy ehhez az amúgy jól működő rendszerhez hozzányúl, mert számos ponton kibújnak ezek alól a szabályok alól intézmények, és meggyőződésünk, hogy ez nem a gyerekek érdeke.

Ennek a rendeletmódosításnak a középfokú beiskolázás kapcsán van néhány kulcseleme. Az egyik eleme az, hogy magát a felvételiztetést, mint lehetőséget, egy kicsit korlátozni szeretné a tárca a rendelet révén. Ez a korlátozás a következőt jelenti a jogszabály alapján: egyrészt az 5. és 7. évfolyamra felvételiztető gimnáziumok – ezek gyakorlatilag mind gimnáziumok – részéről jelenleg csak a kompetenciaalapú írásbeli felvételi feladatsor alkalmazása lehetséges. Ezt meg kívánjuk tartani a továbbiakban is, a gimnáziumok és az iskolák visszajelzése az volt, hogy ezzel a dologgal egyetértenek.

Viszont a szóbelire való felkészülés szükségességét nem tartjuk indokoltnak, és kivesszük a jogszabályból, tehát ezek, az iskolák tulajdonképpen olyan szóbeli felvételi vizsgát nem tarthatnak, ami pontszámot ér. Nyilvánvalóan szóbeli beszélgetést szervezhetnek, amiben tájékozódhatnak a gyerek általános attitűdjéről, az értékrendjéről satöbbiről. Azonban önmagában egy szóbeli vizsga, amiről tudjuk azt – és itt nagyon sokan pedagógusok, és van, aki valószínűleg ilyen vizsgát lehet, hogy szervez is –, hogy az egyik bizottságban ezt kérdezik a gyerektől az iskolán belül, a másik bizottságban amazt kérdezik, az egyiktől ezt a verset, a másiktól azt a verset, az egyiktől ezt a társadalmi jelenséget, a másiktól azt; ezek mérése elméletileg összevethetetlen, ezek mögött nincsen az iskolák nagy részében olyan egységes kritériumrendszer, ami minden méréssel mérhető dologban a hiteles értékelés alapvető feltétele. Úgyhogy ha ez a dolog pozícióról szól, férőhelyről szól, továbbtanulásról szól, akkor ezek oly mértékben torzítják a tanulók tényleges teljesítményét, és oly mértékben kudarccal „kecsegtetnek” a tanulók egy része számára, hogy ezért gondoljuk azt, hogy egy ilyen esetben ennél az intézményi körnél, ha mindenképpen élni akar a felvétellel, éljen, szervezzen felvételi vizsgát, de csak központilag elkészített írásbeli feladatsort alkalmazhat. Ez alapján kell, és az általános iskolai tanulmányaiból számított, az adott iskola által meghatározott szabályok mentén kell magát a tanulmányi pontot számítani, és ebből a kettőből kell, hogy összeálljon a tanuló végleges pontszáma.

Magára a 9. évfolyamra vonatkozóan ez a dolog nem ennyire szigorú az egyik oldalon. A 9. évfolyamra történő felvételiztetésnél nem zárja ki a rendelet módosítása a szóbeli vizsga megszervezését, de a következő módon teszi lehetővé. Egyrészt a középfokú iskola, mint ahogy a renDELETErtervezetben látták, szervezhet felvételi vizsgát. Hogy szervezhet? Vagy úgy, hogy a tanulót az általános iskolai tanulmányi pontoknak a középfokú iskola szerinti szabályai szerint számítja be, ahogy jelenleg is sokan teszik, ebben nincs változás. A B-változat, ha a középfokú iskola szeretne írásbeli felvételit szervezni, szervezzen, nem akadályozzuk meg, most sincs megakadályozva, de annyi a különbség, hogy ha szervez, akkor ezt csak két kompetenciaterületből szervezheti, tehát a két legfontosabból. Ahogy az IEA, az OECD és az Európai Parlament is mondja, a két legfontosabb, az életben való két legfontosabb kompetenciaterület, ami minden tudásnak talán az alapja, amire ráépül a többi diszciplína és segít a tanulásban, a matematikai logika, a matematikai eszköztudás és a szövegértés, ami nyilván anyanyelv irodalom szövegértelmezési funkciókat jelent. Ez kizárja azt a lehetőséget, hogy az egyik iskola egy környezetben fizikából is szervezzen, a másik szervezzen biológiából, a harmadik kémiából, és az a tanuló, aki beadja a három helyre, neki három, négy, öt legkülönbözőbb szempontrendszer szerint elkészített, legkülönbözőbb szakmai nívó szerint készített felvételi feladatsorral kell megmérkőznie, amelyeknek sem az ellenőrzésére, sem az összevethetőségére igazából nincsen mód.

Ezért mondjuk azt ebben a tervezetben, hogy ha írásbelit kíván szervezni egy középfokú iskola, azt csak központilag, az Oktatási Hivatal által elkészített, olyan feladatsor alkalmazásával tehesse meg, amely feladatsor ilyen szempontból az esélyegyenlőséget és a

kompetenciák felé való elmozdulást messzemenően támogatja. Nyilván a középfokú iskola, ha szeretne szóbeliztetni, tehát úgy dönt, hogy szeretne szóbeli vizsgát szervezni, mert számára nem meggyőző a kompetenciaalapú központi felvételi feladatsor, erre mondjuk azt, hogy tegye, nem fogjuk korlátozni középfokon a szóbeliztetést, viszont ennek a súlyát az esélyegyenlőség érdekében korlátozni kívánjuk. Azt mondjuk, hogy a központi írásbelinek el kell érnie az 50 százalékot a teljes pontszámból, a hozott pontnak, a tanulmányi pontnak, és a szóbelin szerzett pontnak, ami mind a kettő a középfokú iskola befogadóképességétől, pedagógiai programjától, szándékaitól függ, ezekben 50 százaléknak kell ennek a kettőnek lenni. Tehát ez igazából, hogy úgy mondjam, pedagógiailag nem egy újdonság, ami történik, azt gondolom, nagyon fontos, hogy ez egy összevethető, a tanulói érdekeket sokkal inkább támogató rendszer.

Nyilván vannak olyan középfokú iskolák, akik magukra kihelyezik és elmondják, és állítják a tehetséggondozó funkciót. Minden iskola alapvetően nyilván tehetséggondozó, és ennek ez is lenne a célja, de nagyon sokszor a tehetséggondozás mögé sajnos egyéb szándékok is beépülnek, a gyerekek olyan fajta megragadása, ami utána saját pedagógiai program szerint fut tovább, ami önmagában nem gond. Akkor van gond, ha olyan tanulók kerülnek be, akik adott esetben mégsem annyira tehetségesek esetleg, és nem kellően van véve ez a tehetség.

Ezért került be a jogszabálytervezetbe egy olyan rendelkezés, ami azt mondja, hogy azok az intézmények, amelyek, hogy úgy mondjam, kiemelt tehetséggondozó funkciót végeznek, és ezt nem integráltan teszik, tehát magyarul az egyes tehetséges egyént nem az adott, különböző középfokú intézményekben kezelve, hanem nívócsoportokba helyezve, nyilván felülreprezentálva az országos eloszlásokat, ezen iskolák vonatkozásában a jogszabálytervezet szintén előírja azt, hogy nekik is írásbeli vizsgát kell tartani. Ezek az iskolák, hogy úgy mondjam, mind szövegértésből, mind matematikai eszköztudásból az átlaghoz képest magasabb, elmélyültebb tudást igénylő kompetenciákat fognak mérni, és valóban azt gondoljuk, hogy ez segíti a tehetségeknek ezekbe az intézményekbe való továbbjuttatását. Tudni kell, hogy az ilyen iskoláknak egyébként a jogszabálytervezet alapján nyilván biztosítani kell a környezetükben lévő általános iskolákkal való intenzív kapcsolattartást azért, hogy egy tehetség se kallódjon el, és biztosítani kell az ott lévő, hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részére a térítésmentes felkészítést a középfokú iskola beiskolázási szabályaira, különös tekintettel a kompetenciaalapú, úgymond emelt szintű – vagy nem jó az a szó, hogy „emelt szintű”, de egy magasabb kompetenciaszintet mérő – felvételre.

Ez a rendszer tehát, azt gondoljuk, hogy egyik oldalon nem sérti a középiskolák önállóságát, nem sérti a jelenlegi KIFIR szabályait alapvetően, nem sérti azt az eljárásrendet, ami működik a tanévben, viszont messzemenően, sokkal inkább fogja támogatni azt a fajta célzott tehetséggondozást, ami valóban az iskolák tényleges lehetőségeivel és az oda jelentkező tanulók tényleges kívánságaival találkozhat. Pontosan tudjuk, hogy sajnos ez a dolog ma is nagyon sok esetben nem illeszkedik, utólag derül ki az esetek egy részében, hogy mégsem az a tagozat, mégsem úgy tehetséggondozó, mégsem azt kínálja, de volt egy jó kemény felvételi vizsga, ami tulajdonképpen semmilyen országos standardhoz nem igazodott, és még a helyi tantervhez sem igazodott. Nyilván vannak jó példák, és vannak nagyon rossz példák. A gond az, hogy nagyon sok gyerek nem jut be a tehetségéhez mérten ilyen intézményekbe, és ez viszont probléma, mert utána, valóban esetleg egy rossz szelekciós rendszer miatt kisodródik.

Tehát ez a rendeletmódosítás egyik fő iránya. Azért tettem hozzá ennyi felvezetőt, mert tényleg végigjárva, hosszú időn keresztül egyeztetve ezt a témát, az látszik – és erről szülők is nagyon sokszor beszámolnak –, hogy nagyon sok olyan szóbeli vizsgán esnek át a gyerekek 9. évfolyamon, aminek igazából sem valós célja, sem a gyerek érdekében vett

pedagógiai tartalmú célja nincsen, és nem összevethető semmiféle ismert normarendszerrel. Nyilván ez a jogszabály tartalmaz egy olyan eljárásrendet, amelyik még azt is előírja, hogy a középfokú iskoláknak ilyen szempontból a jövőben a honlapjukon kell közzétenni a felvételi követelményeket. Ezt az adatvédelmi biztos kérte két alkalommal a minisztertől az elmúlt években, teljesen jogosan kérte. Nem tudja egy csomó iskola, egy csomó szülő, általános iskola azt, hogy pontosan mi lesz a szóbeli vizsga követelménye, mi a követelmény egy középfokú belépéshez, hiába írja elő a 11/9-es most is, nem teszi fel egy csomó iskola, nem teszi közzé, vagy olyan füzetekben, amelyekért pénzt kér, annak ellenére, hogy ez tilos lenne. Ha ilyenről mi tudunk, felkérjük az Oktatási Hivatalt, kivizsgálja, és nyilván szabálysértési eljárást fog ebben az ügyben indítani.

Ugyanakkor viszont azzal, hogy most előírjuk a honlapon való közzétételt, és azt is előírjuk, hogy tegye fel a KIR-ben lévő... Erre az előbb talán Keszei úr utalt, vagy talán a szakszervezet, elnézést, nem tudom, ki mondta. Ez megint azért jó, mert ha oda feltölti az iskola, akkor viszont már tudjuk, mert a KIR az Oktatási Hivatalban van reprezentálva, tudjuk azt, hogy a feltöltés megtörtént. Tehát ez azonnal ellenőrizhető, és amely iskolánál ez nem jelenik meg a KIR-ben párhuzamosan, akkor az Oktatási Hivatal automatikusan felszólítja az iskolát, hogy kedves intézmény, nem tetted fel a tájékoztatót, nem tudják a környezetében lévő szülők, gyerekek, hogy itt mi a felvételi követelmény. Ez a gyerek érdekét szolgáló intézkedés, tehát ezért ezt ily módon betettük. Nyilván összhangban van a tanév rendjével a középiskolai felvételi eljárás rendje, tehát ez a kettő azért is jön együtt mindig.

Fontos elem még két dolog, az Arany János programmal kapcsolatos, és az integrációs képességkibontakoztató program módosítása, finomítása bevállalások alapján. Megkérném Pallaghy Szilvia osztályvezető asszonyt, hogy ha van, akkor nagyon röviden tegyen hozzá néhány gondolatot az értelmezés kedvéért.

HEGYINÉ PALLAGHY SZILVIA osztályvezető: Köszönöm szépen. Jó napot kívánok! A 39/D és 39/E § szabályozza a képességkibontakoztató, illetve az integrációs felkészítés szakmai-tartalmi kereteit. Ami a rendeletmódosítás által módosul a korábbiakhoz képest, ezek apró korrigációk, ezek a következők.

Az első a nem halmozottan hátrányos helyzetű tanulók köre, akiket bevonhat az iskola akár a képességkibontakoztató, akár az integrációs felkészítésbe. A módosítás következtében ezek a hátrányos helyzetű tanulók közül kerülhetnek ki, és maximum az adott felkészítésben részt vevő tanulók tíz százalékáig vehetők fel a programba.

A 39/D § tisztázza, hogy az előírt szakmai-tartalmi elvárásokat tagintézmény esetében a tagintézményen belül kell vizsgálni. Tehát ami a képességkibontakoztató esetében elvárás, az az, hogy ha egy évfolyamban több osztály van, akkor az osztályok közötti eltérés a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók tekintetében 25 százaléknál nagyobb mértékben ne térjen el; ezt tagintézményen belül kell vizsgálni.

A 39/E § az integrációs felkészítést szabályozó szakasza a rendeletnek, ez is kiegészül apró módosításokkal, korrigálásokkal a tapasztalatok alapján. Az első, ami kiegészítés a korábbiakhoz képest, ugyanaz, amit a képességkibontakoztatónál megtettünk, hogy tagintézményen belül kérjük, hogy vizsgálják az osztályok közötti eltérést az adott fenntartók.

Amit még ezen túl pontosítottunk, az az, hogy akkor is megszervezheti valaki az integrációs felkészítést, ha két osztályban eltér attól az alapvető kitételől, hogy az osztályon belüli halmozottan hátrányos helyzetűek aránya 50 százaléknál ne legyen nagyobb. Tehát a korábbihoz képest itt egy engedékenyebb szabályozás látható, mert két osztályban is el lehet térni ettől. Vagyis, ha 50 százalék fölött, de 70 alatt van a háromhás tanulók aránya, akkor még indíthat integrációs felkészítést.

A települési arány meghatározásával kapcsolatos szakasz továbbra is benmaradt az integrációs felkészítés szabályozásában, hiszen ez egy nagyon fontos része ennek a programnak. Ez az adott településen működő, az adott intézményfenntartó által működtetett összes iskolák tanulói összetételét kéri vizsgálni. Az, amit itt látnak kiegészítésként, az a nem állami, nem önkormányzati intézményfenntartók által működtetett iskolákra vonatkozik. Az egyházi fenntartók vonatkozásában természetesen a hitéleti szabadságot figyelembe véve kell eleget tenni ennek a kötelezettségnek.

A 39/H §-ban pedig a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók Arany János kollégiumi, szakiskolai programjával kapcsolatos módosítás található, ami összességében a szakiskolai elemek bekerülése, merthogy a költségvetési törvény ebben az évben, a 2008-as költségvetési évben lehetővé teszi, hogy szakiskolák is igényeljenek normatív támogatást azok után a tanulók után, akik ezekbe a programokba bekerültek. A korábbi évben ez csak a kollégiumi fenntartók számára volt lehetőség.

2007-ben indult ez a program, pilot-jelleggel, összesen három intézményfenntartó – Szolnok, Hajdúböszörmény és Vásárosnamény – indította el ezt a programot, és a következő tanévtől kezdődően nemcsak a kollégiumi, a szakiskolai feladatok után is forrást igényelhet a fenntartó, és a szakiskolai feladatok kerültek meghatározásra itt, a 39/H §-ban, ezért kiegészül egy-két új bekezdéssel ez a paragrafus. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Következnek tehát a hozzászólások, kérdések. Azt javaslom, ha ez elfogadható, hogy most is egyszerre tegyünk meg, egy körben, ne két külön körben. *(Nincs ellenvetés.)* Bólogatást látok, tehát ez így lesz.

Elsőként – és most már az szmsz-ünkhöz szorosan ragaszkodva – a szakmai oldalt illeti a szó. Ebben a napirendben én beszélek a szakmai oldal nevében, ugyanakkor nincs kizárva, hogy röviden hozzászóljanak az oldal más tagjai is.

Innentől már más minőségemben rögtön egy minősítéssel kezdem. Mivel nagyon fontosnak tartom ezt a tervezetet oktatáspolitikailag, szakmapolitikailag, társadalmilag és még sorolhatnám, itt most sajnálkozásomat fejezem ki, hogy ez egy konzultatív megbeszéléssé változott a jelenlévők száma alapján. Ezzel együtt természetesen megtesszük a megjegyzéseinket.

A szakmai oldal megérti azokat a szakmapolitikai szándékokat, amelyeket itt a bevezetőben is hallottunk. Lehet, hogy különböző hangsúllyal, de megérti, támogatja, egyetért vele, mindenképpen értékeli, érzékeli, vagy fennhangon egyetért azzal a szándékkal - azt hiszem, ebben talán abszolút egyet is értünk -, hogy senki se kerülhessen hátrányos helyzetbe lehetőség szerint a hatályos felvételi eljárás vagy az adott felvételi eljárás következtében. Tehát az a kívánatos, hogy ha van felvételi vizsga középiskolába lépéskor, akkor az ne lehessen szegregáló, ne lehessen bármiféle szempontból kirekesztő jellegű. Minden elvi, szakmai támogatásunkat bírja ez a törekvés. Ugyanakkor vannak bizonyos aggályaink és kérdéseink, hogy ez a választott megvalósítási mód ennek a nagyon kívánatos szakmapolitikai szándéknak meg tud-e mindenben felelni.

Az egyik, még nem a részletekbe menve – és ezt korábban már elmondta a szakmai oldal, tán épp jómagam – a választott módszer az eljárásra, amelyben gyakorlatilag az érettségi, felvételi eljárásnak egy bizonyos variánsa képeződik le a középiskolai felvételik során, ennek számos előnyével és legalább annyi hátrányával. Abszolút előny, helyes és támogatandó az, hogy átlátható a rendszer, mindenki által ismerhető a szisztéma. Abszolút fontos a nyilvánosság. Egyértelműen támogatandó a korrekt szabályozás igénye.

Ugyanakkor ez a rendszer igen aprólékos, roppant bürokratikus, merev és egyáltalán nem utolsó sorban – leginkább ez a mondatom szólna az előző napirendi pontunk előadójához, bár az előzőek is – hihetetlenül drága, már jellegéből adódóan is. Tehát azért itt, miközben szólnak e mellett a szisztéma mellett érvek, legalább annyi érv felsorakoztatható

ellene, hogy valóban ez a szisztéma a legszerencsésebb-e, miközben egy átláthatóbb, korrektül működtethető rendszer kialakítása szükséges.

A konkrét részletekre térve ezek után mi is azzal kívánjuk folytatni, amiről főosztályvezető-helyettes úr a bevezetőjében beszélt, az írásbeli, szóbeli vizsgák kérdésével, amennyiben van felvételi vizsga. Az én személyes meggyőződésem szerint – és ennek fennhangon senki nem mondott ellent a szakmai oldalon, tehát azt gondolom, a szakmai oldal nevében is mondhatom – nincs kifogása a szakmai oldalnak az ellen, sőt én még erőteljesebben fogalmazok, én személy szerint maximálisan támogatom, hogy kompetencia alapon és kompetencia hangsúllyal történjék a felvételi vizsga.

Az egy másik kérdés, hogy a gyakorlatban, amikor van egy-egy vizsgafeladat – mert mindenki most tanulja ezt a mesterséget, hogy ilyen fajta feladatlapokat állítson össze –, ezek a feladatlapok egyes területeken, egyes tárgyakban olyan szakmai színvonalon vannak-e, elérik-e azt az elvárást, amit az alkotói szántak neki, illetve ami ehhez a dologhoz szakmailag kívánatos és szükséges. Nem biztos, hogy ez minden esetben maradéktalanul teljesül, de azt hiszem, ennyit mindenképp megállapíthatunk. Tehát a törekvés minimum tolerálható vagy erőteljesebben fogalmazva támogatható, de a megvalósításnál azért még biztos, hogy nem tartunk. Ez az egyik. Nyilván szerencsésebb lenne – ahogy ezt korábban is elmondtuk egy más helyzetben –, ha létezne egy olyan adatbank, ahol megfelelő feladatok közül lehetne válogatni, és valószínűleg célszerű lenne minél több ilyen feladatot készíttetni, lehetőség szerint bemérni, ellenőriztetni, betárazni, hogy ez a minőség rendelkezésre álljon. Ezt az írásbeli jellegéről mondtam.

A következő kérdés a szóbeli. Mérésmethodikailag nem nagyon vitatható, hogy egy központilag készített írásbeli nyilván összemérhetőbb lesz normális esetben, mint egy szóbeli vizsga. Ott is lehet persze törekedni az összemérhetőségre, de nyilván még a központilag készített szóbeli esetében is nagyobb a szórás, mint az írásbeli esetében. Ugyanakkor itt is vannak a dolognak előnyei és vannak hátrányai, ha választott szabályozás van.

A hátrányokról... Tehát ha a szóbeli háttérbe szorul, akkor egyrészt ezzel egy olyan üzenet görgög végig az egész közoktatási rendszeren, hogy fontosabb az írásbeliség, mint a szóbeliség, és ez nem szerencsés. Amikor minden diákunkat meg kell tanítani minden követelmény és ész alapján a megfelelő kifejezőkészségre, -képességre, akkor a vizsgának ez a fajta elmozdulása nem biztos, hogy egy ilyen üzenetet közvetít, miközben jól tudjuk, hogy ma Magyarországon a vizsgarendszer egy igen erős szabályozó.

Másrészt ez a választott megoldás lehet, hogy kétségessé vagy esetleg lehetetlenné tesz bizonyos típusú felvételiket, mondjuk egy kreatív típusú felvételi vizsgát. Ha az adott intézmény például azt szeretné mondani, akkor innentől nem mondhatná, hogy én mindenkit hajlandó vagyok fölvenni adott esetben, de kizárólag egy szóbeli kreatív beszélgetést vagy szituációt akarok teremteni számára, és annak alapján döntöm el; lehet, hogy éppen csak kettese van egy bizonyos tárgyból, de ha egyébként – a kreatív példánál maradva – kreativitásban megfelel ennek, annak, amannak, akkor rendben van, majd mi eljuttatjuk oda, ahova el kell juttatni. Ez a szisztéma, ahogy én olvasom, egy ilyen típusú megközelítést mintha nem tenne lehetővé. Ez pedig egyfajta beszűkítése a pedagógiának, egy bizonyos mederbe terelése, miközben nyilván nem ez a cél.

Valószínűleg ehhez lesznek még kiegészítések az oldalról, én csak néhány jellemző példát soroltam föl, és továbblépve egy-két más kérdéstről szólnék sokkal rövidebben. Illetve ehhez még annyit, hogy én egyébként messzemenően egyetértek a pszichológiai kérdésekkel is, amik itt az előbb elhangoztak az érettségi kapcsán.

A 2. §-ra térve itt megjelenik egy olyan kitétel, hogy tagintézmény esetében - és itt már egy másik területre léptünk - már csak tagintézményen belül kell vizsgálni az adott arányokat. Vajon ez a szabályozás a szándékától függetlenül vagy azzal éppen ellentétesen nem teremthet-e egy olyan lehetőséget, hogy egy településen belül ha van A iskola és B iskola

egymástól tíz perc távolságra, akkor az adott településen esetleg intézményesen megvalósulhat a szegregáció, a jogszabály által emelt fővel tehetően? Nyilván nem ez a szándék, és érteni vélem, hogy miért került bele, de lehet, hogy érdemes végiggondolni, hogy nem kellene-e ezt valamiképpen rögzíteni. Ez két helyen is megjelenik a szövegben.

A 3. §-ban úgy gondoljuk, hogy egy apró elírás lehet az utolsó sorban, mert itt a tanulók összevonásáról szól a szöveg, de vélhetően vagy tanulócsoportok összevonásáról van szó, vagy valami csoportlétszám-képzésről, nyilván nem az egyes tanulókról. Ez csupán egy stiláris, nyelvi kérdés, érdemes pontosítani.

Az egész jogszabályt illetően kérdezem – ez a most 4. §-ra vonatkozik, csak külön is érdekes –, hogy egyeztették-e ezt a jogszabálytervezetet a különösen érintett szakmai szervezetekkel. Én csak a példa kedvéért mondok itt kettőt-hármat, úgy mint a GOSZ, az általánosiskola-igazgatók szervezete, a Kollégiumi Szövetség. Nyilván ezek a szervezetek intézményeként különösen érdekelték ezekben a kérdésekben.

Itt is megjelenik az a dilemma - több pontján is megjelenik a jogszabálynak -, amelyikkel két ülésünkön korábban találkoztunk, hogy bizonyos új pályázati elemek vannak. Hangsúlyozom, mi nagyon szeretjük a pályázatokat, valamennyien élünk is velük, de egy kritikus mennyiségen túl ezek határozottan megnehezítik mind a munkát, mind a források elérhetőségét, ha egy fenntartónak vagy intézményvezetőnek egy kritikus mennyiségen túl is állandóan pályázatokat kell készítenie, hogy egy munkát folytathasson. Csupán jelzem, hogy egyszer egészében kellene áttekinteni azt, hogy az a pályázati mennyiség, ami egy intézményre hárul, reális-e, és ha úgy látjuk, hogy túl sok, akkor milyen esetekben lehetne kiváltani másfajta megoldásokkal.

Az oldal többi tagja egészíti ki az általam elmondottakat. Köszönöm.

DR. DOBOS KRISZTINA: Köszönöm szépen. Szeretném jelezni, hogy úgy gondoljuk, a felvételi eljárásra vonatkozó, ebben a rendelkezésben megszabott dolog alapvetően nem jó megoldás, két ok miatt. Először is egy olyan problémára ad választ, amely probléma szerintünk nincsen, tehát a hat- és nyolcosztályos gimnáziumok nem szelektálnak olyan mértékben, hogy meg kellene védeni a diákokat, merthogy egyre kevesebb gyerek van, ezt tudomásul kell venni, ennek következtében nem kellene ilyen nagyfokú védelmet nyújtani ezekkel szemben.

Másodszor véleményem szerint ez kifejezetten ellentétes a nemzetiségi törvénnyel és a vallásszabadságról szóló 1990. évi IV. törvénnyel - ezt majd nyilván ki fogják fejteni az oldalak -, merthogy olyan jogoktól fosztják meg őket, amelyek mind a kisebbségi törvényben, mind a vallásszabadságról szóló törvényben szerepelnek.

Főosztályvezető úr azt mondta, hogy egyes iskolák visszaélnék azzal, hogy azt mondják, többszörös jelentkezés van, és a második-harmadik helyet is figyelembe veszik. Miután ezek az adatok rendelkezésre állnak, merthogy nekünk el kell küldeni, a diákoknak meg el kell küldeni azt, hogy hova jelentkeznek, ezeket az adatokat nyilvánosságra lehet hozni, és akkor máris meg van oldva a probléma és nincs ilyen ellentét. De az számomra elfogadhatatlan, és azt gondolom, nagyon sok iskola számára, hogy az iskola tegye föl azt, hogy mit követel – ami helyes is egyébként –, a kompetencia alapú feladatsor, amire már utalt, pedig nincs föltéve, tehát a szülő nem tájékozódhat arról, hogy majdan mi lesz az írásbeli feladatsorokban; nem szó szerint, hanem egyáltalán mintákat nem láthat. Tehát miközben az iskolával szemben elvárunk valamit, aközben az oktatási kormányzattal vagy az ezért felelős szervvel szemben nem várjuk azt el.

A pszichológusok lehet, hogy azt tapasztalták, hogy a kilencedik évfolyamról nagyon sok helyre jelentkeznek a diákok, és mi magunk is tapasztaljuk, de egyben ki is van szolgáltatva az iskola, hiszen nem arról van szó, hogy egy helyre jelentkezik a diák, hanem saját maga választja ki, hogy az általa megjelölt iskolák közül melyikbe megy. A szóbelinek

azon kívül, amit említett Laci, még van egy nagyon fontos része: hogy a gyerek és a szülő is beszélhet az ott lévő tanárokkal; lehet, hogy pozitív, lehet, hogy negatív benyomást kelt, vagy oda íratja a gyereket, vagy nem íratja oda a gyereket. Akár a hatodik, akár a nyolcadik, akár a kilencedik osztály után igenis a szülőnek joga van részt venni a felvételin; mi mindig nyilvánossá tesszük, tehát a felvételre bejöhet a szülő, behívjuk, és ő maga dönti el, hogy részt vesz vagy nem vesz részt. Tehát igenis a szülő joga csorbul, ha azt mondjuk, hogy szóbeli nem létezik, nem lehet beszélni a diákoknak. Ezért ezt a részt mi határozottan nem tudjuk elfogadni. A szakmai oldal többségi része ezt jelezte, majd esetleg egy-két kiegészítést teszünk még hozzá.

A második részben szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy ez a 10 százalék, 25 százalék sarkos megfogalmazás, rendkívül nehéz szervezeti problémát jelent. Tehát például ha év közben elmegy valaki és már a 10 százalékon túl vannak, akkor hirtelen át kell szervezni. Az lenne jó, ha az szerepelne benne, hogy törekedni kell a 10 százalékra, vagy törekedni kell a 25 százalékos eltérésre, tehát ne ilyen sarkosan fogalmazzák meg, mert ez nem tesz jót a rendszernek.

Az utolsó, amit szeretnék megemlíteni, hogy valóban nagyon jónak tartjuk a kollégiumi és a szakiskolai programokat, természetesen az Arany János programot is maximálisan támogatjuk, de jó lenne, ha itt a feltételek is megjelenének, ha nem ebben a rendelkezésben, akkor akár máshol, mert mindig óhajokat mondunk, és évtizedek óta a rendszer marad ugyanúgy. *(Brassói Sándor: Bocsánat, melyik feltétel?)* Az, hogy a tehetséggondozás a kollégiumokban nagyobb szerepet kapjon, hogy több tanár, több pénz legyen a kollégiumokban.

KŐRÖSINÉ DR. MERKL HILDA: Az elhangzottakkal egyetértve különösen hiányolom én is a szóbeli lehetőségét. Itt egy kicsit a helyzetemnél fogva tovább is lépek. Ennek megnyilvánulása az egyetemen bizonyos képzésekben egészen döbbenetes, tehát a szóbeliség háttérbe szorulása. Itt a zárójelet bezárom.

Két kérdésem lenne. Az egyik: „a felvételi kérelmek feldolgozása” fejezetben szerepel, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat előnyben kell részesíteni, valamint a helyieket. Ez eddig rendben is van. A sajátos helyzet is indokolhatja a felvételt, ezt a helyzetet az iskola házirendjében kell szabályozni – erről kérnék szépen némi konkrét tájékoztatást.

„Az adatkezelés szabályai” fejezetben szerepel a 15. oldalon, hogy a középfokú iskolai felvételi rendszer adatait személyazonosításra alkalmatlan módon a hivatal tárolja, kezeli és kiadhatja statisztikai célra, satöbbi, satöbbi. Erről is kérnék szépen pontos tájékoztatást. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szakszervezetek!

KERPEN GÁBOR: Az általános véleményem az - amit azért nem kérdésként fogalmazok meg, mert a válasz valószínűsíthetően az lesz, hogy azért kell ezt ilyen gyorsan, merthogy gyorsan kell -, hogy korai ezt az anyagot elfogadni, ami előttünk van, hiszen éppen most van az Oktatási és Gyermekesély Kerekasztal vitája, ami tárgyalja ezeket a kérdéseket, most van az Új iskola – Új tudás program vitája. Remélem, hogy nem utólag mondunk véleményt, hiszen a médiában is az hangzik el, hogy legalább még három napunk van. Az elhangzott el, hogy a miniszter úr szeretné ezt a vitatkozást lezárni április első hetében, ami – zárójelben mondom – nagyon gyors, és most kéne arról állást foglalnunk, amiről lehet, hogy a vita másként foglal állást. Én azt gondolom, hogy ez korai, a vita lezárulta után kellene idehozni.

A másik - és itt most szakmai típusú véleményünk van -: hasonlóan a szakmai oldalhoz mi is azt gondoljuk, hogy a szóbeliség kiszorulása roppant aggályos a gyerek életvitele szempontjából a későbbiekben is. Nemcsak a felsőoktatási intézményben, hanem később a munkahelyi elhelyezkedés tekintetében sem jó, ha olyan magatartásformák rögzülnek a gyerekekben és esetleg a gyerekeket felkészítő pedagógusokban, hogy az írásbeliség az elsődleges meg az utólagos és minden az írásbeliség, különösen a tesztek. Ezt el kéne felejtetni, ez alapvetően átgondolandó.

Az egy nagyon fontos kérdés, hogy a felvételi rendszer összehasonlítható legyen és ne szorítson ki senkit, de meg kellene őrizni azt a magyarországi oktatáspolitikai alapelvet, amely szerint az iskolák felelősek a saját pedagógiai programjuk kimunkálásaért és működtetéséért, ezen pedagógiai programok végrehajtásának ellenőrzésére lenne szükség a felvételi eljárástól egészen végig, ha már erről beszélünk. Azt gondolom, hogy ez az irány, ami itt előttünk van, illetve már egy második lépés az ebbe az irányba vezető úton pontosan ezt fogja lebontani, ezért mindenképpen ellenezzük.

Ami az integrációt illeti - most szakszervezeti típusú vélemény is jön végre, merthogy ez a szakszervezeti oldal -, alapvető hiányossága ennek a rendeletmódosításnak, hogy korlátja legyen az egy osztályban levő integrált gyerekek létszámának éppen abból a szempontból, hogy mind az integrálandó gyerek oktatási-nevelési minősége javuljon, mind pedig azé közösségé, ahova integrálják. Ez az egyik.

A másik: ha jól sejtem – de javítson ki, ha nem –, ebbe a rendeletbe lenne való az, hogy egy adott osztályban, ahol jelentős számú az integrált gyerek, és abban az iskolában, ahol jelentős az integrálandó gyerekek létszáma, legalább ott szükség van a pedagógusi munkát közvetlenül segítő alkalmazott garantált foglalkoztatására. Mindenhol szükség lenne ilyenre, de ott kifejezetten nem is egyre, hanem többre, megfelelő feladattal.

Ez a rendszer az integrálással foglalkozik, de nem foglalkozik a mély szegénységben élő települések iskoláival vagy akár azokkal a nagyvárosi iskolákkal, ahol jelentős számban, túlnyomó többségben vannak azok a gyerekek, akik szerencsésebb környezetben integrálandónak minősülnek. Az, hogy azokra az intézményekre nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a jelenleginél, nem vagyok biztos, hogy ennek a rendeletnek a része kell, hogy legyen.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Szülői szervezetek, szülői oldal!

KESZEI SÁNDOR: Köszönöm szépen. Az előbb azt mondtam, hogy az idővel gazdálkodjunk. Nagyon köszönöm a szakmai oldal hozzászólásait, mert hiszen abból tanulunk igazán, meg a szakszervezeti oldalét is, ami minél hosszabb, annál jobb számunkra, csak azt igényeltem, hogy akkor hasonló mértékben tudjuk kifejtetni mi is a véleményünket. Most nem akarok olyan sokat mondani, nekünk elvi kérdéseink vannak.

Az egyik az, hogy a nyolcadikból kilencedikbe menő, tankötelezettséget teljesítő gyerek felvételét lehet-e felvételi eljáráshoz - akármilyen különleges vagy finom felvételi eljáráshoz - kötni akkor, amikor például a felsőoktatásnál fölmutatja az érettségi bizonyítványát, és annak alapján, bár kitalálnak mindenféle ponthalmazt, de végeredményben fölveszik. A rendeletben és az eljárásban nem találunk kifogást, csak az a kérdésünk, hogy nem sérti-e ez a tankötelezettség elvét, ami akkor már alkotmányossági kérdés is.

Ami fontos még számunkra, az a túljelentkezés problémája. Azt szintén hallottuk, hogy meg lehetne állapítani, hogy mennyi a túljelentkezés, amikor már az első helyre bemennek – ezt a KIFIR kiadja –, és azokat az iskolákat kell előnyben részesíteni, ahol valóban háromszoros első helyes túljelentkezés van. Itt három megoldás van: bizonyítvány, csak írásbeli vizsga, illetve írásbeli és szóbeli vizsga. Mi a garancia? Nem találunk garanciát.

Tehát itt az kellene, hogy erősebben kijöjjön, hogy vagy-vagy, mert általában vagy mind a hármat megcsinálják az iskolák, vagy egyiket sem. Azt valahogy ki kell hozni, hogy a bizonyítvány legyen. Most hallottuk, hogy valami lesz hozzá, egy százalékos számítás. Vagy ez az írásbelinél lesz? Lehet, hogy valamit rosszul hallottam. Tehát hol van a százalék leírva? Azt hiszem, az írásbelinél, de mindegy. Tehát itt a vagy-vagy legyen meg, ha meg akarjuk igazán védeni a gyereket; vagy csak írásbeli, és akkor nem láthatja a gyereket és a bizonyítványt. Ha nem így van, akkor nem sok értelme van.

Beszéltem az OKÉV-vel, naprakészen csináljuk a felvételit, próbáljuk módosítani meg egyéb, az adatokat is ismerjük, én még Pósfaiékkal... Sok problémánk van azzal, hogy... *(Jelzésre:)* Most kiverted a fejemből – akkor megyek tovább.

Mit nevezünk kompetenciának, mire készítik fel a tanulókat az iskolában? Én tudom, hogy mi a kompetencia, de hallottam a szakmai oldaltól, hogy a szülőknek is látni kell, fel kell tenni, hogy mik azok a kompetencia alapú kérdések, tehát az helyes, hogy föl kell tenni ezeket. De miért nem abból készítik föl a tanulókat? Benne is van most már a rendeletben, hogy tájékoztatni kell a szülőket a felvételi eljárás rendjéről, de hetedikben, nem nyolcadikban. Akkor föl kellene készíteni a gyerekeket erre az írásbeli-szóbeli felvételi vizsgára. Ha ez nem történik meg abban az iskolában, hanem mással foglalkoznak, akkor akármilyen jó a tájékoztatás, mindig váratlanul éri a gyerekeket és a szülőket, és mindig lesz egy réteg, aki esetleg jó tanuló, de képtelen jól vizsgázni, mert fogalma sincs, miről van szó. Elő is írja a rendelet, hogy már hetedik osztályban kell tájékoztatni a szülőket, tehát nem nyolcadikban, hetedikben, de erről is; nemcsak arról, hogy ide mész, oda mész, meg majd ez lesz, az lesz, hanem arról is, hogy hogyan kell a kompetencia alapú tesztet megcsinálni.

Van egy nagyon fontos dolog, a tagozatjegyzék. Amikor ezt megvizsgáltuk szakmailag, akkor felkértük az OKÉV-et, írja már be ide, hogy nem érvényes és nem jó, mert azóta millió dolog változott. Ez egy olyan kiadvány, ami ráadásul a szülőknek egyáltalán nem jó. Tehát mi azt szeretnénk, ha ez lenne az igazi, eredeti, autentikus pályaválasztási vagy beiskolázási tanácsadó, de akkor minden adatnak jónak kell benne lenni, és nagyobb példányszámban kell kiadni, nem úgy, hogy kimegy az iskolába egy darab vagy öt, hanem nagyon komolyan le kellene gyárttatni és az Oktatási Hivatalnak erre pénzt adni. Sok kifogásom van, száz, de csak egyet mondok, és nem kell megsértődni: sorban van az összes iskola, és amikor a szülő kitölti a jelentkezési lapot, beír egy OM-azonosítót – most már tudom, hogy mit akartam az előbb mondani, erről jutott eszembe –, akkor fogalma sincs, hogy az milyen iskola, egyházi iskola, alapítványi iskola, mert ő ezt nem látja. Csak beír egy számot, és nem tudja, milyen iskola. Nagyon sok gyerek akkor lepődött meg – most nem az egyházi iskolákról van szó, hanem az alapítványi iskolákról –, hogy tulajdonképpen ő nem így gondolta. Most jön a lényeg, amit el kell fogadni: a szülők 80 százaléka – úgysem tudjuk őket rábeszélni – nem tud semmit, és nem is jár utána. *(Dr. Dobos Krisztina: Hogyhogy nem jár utána?)* Nem jár utána, mert egy tanyasi gyereket nem tudok rákényszeríteni, hogy nyissa ki az internetet. Hát nem internetközpontú. Azért mondom ezt a kiadványt. Ezt nagyon meg kell csinálni. Mi csináltunk ilyen kiadványokat annak idején még a minisztériummal közösen is, jó kiadványokat. Ide is lett írva: adatok lezárva ekkor és ekkor, kérjük az adatlapok beküldését, ellenőrizze, satöbbi, satöbbi. Ez egy hamis kiadvány, félrevezeti a szülőket.

Tehát nekünk ami igazán kell, az a KIFIR, az OM-azonosító tagozatjegyzék, az Oktatási Minisztériumnak a hozzá való anyaga és a lekérdezés. Nem kérdezi le rendesen az OKÉV, minden évben kell hatot mondani, amit nem kérdez le. Egy jó darabig a felzárkóztató oktatást sem kérdezte le. Ott könyörögtünk, magyaráztunk, írtunk, mire végre bekerült a felzárkóztató oktatás, hogy négyféle felzárkóztató oktatás van. Most kérdezem, hogy az integrációs felkészítésről vagy a képességkibontakoztató felkészítésről honnan tudják a szülők, hogy melyik iskolában van és hogyan kell rá jelentkezni. Ez tavaly is volt? Mert most

hallottam, hogy tavaly is volt. Szakiskolában is van? *(Hegyiné Pallaghy Szilvia: Van.)* Nincs benne, nem volt a lekérdező rendszerben, most sincs ott, tehát ezt is bele kell tenni, de sok ilyet tudok még mondani. Honnan tudta a gyerek? Hogy ment oda? Hát nem is tudott róla. És most hogyan fogja tudni? Mikor lesz a pályázat kiírva, osztályvezető asszony? Amikor már az iskolák tudják, hogy nyertek és föltehetik az internetre, vagy a KIFIR-ben jelölhetik, hogy ők már képességkibontakoztató képzéssel foglalkozó iskola, és tud jelentkezni a kilencedik évfolyamos gyerek?

Most jön a lényeg...

ELNÖK: Bocsánat. A napirendhez kapcsolódik majd, amit most mondasz?

KESZEI SÁNDOR: Igen, pontról pontra megyek végig. Miért, az nem oda tartozott, hogy a gyerekeknek csinálunk egy rendeletet? Ennek nemcsak ez a része, hanem van egy 8. számú melléklet, ami most 1. számú, ami mind arról szól, amit én elmondtam. Hát nem tudnak jelentkezni a gyerekek, mert nem tudják, hogy hova. Ne haragudjanak! Nem ide tartozik, hogy nem tud a magyar gyerek beiratkozni az iskolába, mert kijön egy olyan könyv, ami használhatatlan? Rá is írja, és utána menjen hozzá a 60 ezer vagy 80 ezer gyerek, nyissa ki az internetet, vegyen pályaválasztási tanácsadó könyvet 1000 forintért a megyékben, ami szintén használhatatlan. Nem olyan ez a magyar társadalom, hogy a gyerekek számítógépen fogják ezt megnyitni. A nyolcadik évfolyamon pedig nem segítik őket a pedagógusok. Amikor én iskolába jártam, akkor engem az osztályfőnököm helyezett el személyesen – nemcsak engem, hanem az összes gyereket –, nem azt mondta, hogy menjetek, ahova akartok, vagy nézzétek meg a tagozatkódjegyzéket. *(Kerpen Gábor: Most sem ezt mondják.)* Hanem? *(Kerpen Gábor: Segítik.)* Az más, akkor bocsánatot kérek.

Most jön egy új, amire eddig senki sem figyelt oda: a szakképzésben is lesz most már beiskolázás, és az is bekerül a KIFIR-be. Az 5. § azt mondja, hogy a szakképző évfolyamra történő felvételnél ugyanilyen írásbeli és szóbeli van. Tehát amikor a gyerek tizedik évfolyamon befejezi a szakiskolát és el akar menni egy másikba... *(Jelzésre:)* Rosszul látom? 5. §: a szakképző évfolyamra történő felvétel, átvételi kérelmek elbírálásánál a (3) bekezdésben meghatározottak mellett – amit idáig elmondtunk... *(Brassói Sándor: Hol van ez? – Hegyiné Pallaghy Szilvia: Az 5. § a most hatályos 47. § kiegészítésére vonatkozik.)* Ez mit jelent? A szakképző évfolyamra történő felvétel, átvételi kérelmek elbírálásánál a (3) bekezdésben meghatározottak mellett – tehát itt van, hogy kizárólag tanulmányi eredmény... *(Jelzésre:)* Nem?

ELNÖK: Bocsánat. Lehetne pontosítani, hogy miről van szó? Mert előttünk más szöveg van, mint előtted.

KESZEI SÁNDOR: Igen? Én ezt kaptam. Az internetről amit kaptam a minisztériumtól. *(Hegyiné Pallaghy Szilvia: Ez a hatályos jogszabály?)* Nem, ez az, amit kaptunk, a rendelettervezet. Akkor más van? Az új rendelet 1. § (5) bekezdése. *(Hegyiné Pallaghy Szilvia: Keszei úr az 5. §-t említette.)* Akkor elnézést kérek. Megzavarnak – én egyedül vagyok itt mint szülő, vagy hárman vagyunk, és olyan atrocitások érnek... Ott van az 5-ös, vagy nincs ott?

ELNÖK: Az 1. § (5) bekezdésről van szó, hogy egyértelmű legyen.

AMBRUS ISTVÁN: Az mást jelent. Akkor tessék elmagyarázni, mert nem értem.

KESZEI SÁNDOR: Kapok rá választ? Tehát ez nem a szakképző évfolyamra történő beiratkozás. *(Brassói Sándor jelzésére:)* Jó, hát majd megkapom akkor. Elnézést, de ide az van írva, hogy részt kell venni, tehát a szakképző évfolyamon is lesz írásbeli és vizsga. Ha nem így van, akkor jól van, ha így van, akkor ki kell húzni. Nekem semmi bajom vele, csak tudomásul kell venni, hogy a szakképzési évfolyamra beiskolázási feladatokat írt elő, egy teljesen új dolgot. Ha nem így van, akkor kérem, hogy mondjátok meg.

A tehetséggondozónál ha tehetséggondozásra két évfolyamon keresztül átlag heti öt órában felzárkóztató foglalkoztatást biztosít, akkor érvényes ez a dolog. Mikor? Délelőtt vagy délután? Ha kitölti a tanterv a 30 órát, amit lehet, akkor azon kívül, vagy a 30 órán belül? Délután lesz ez az öt óra, vagy mikor? Vagy pedig annyival kevesebb lesz a magyaróra meg a matekóra, vagy a felzárkóztató oktatásban lesz? Vagy kiviszem a gyereket, átviszem a másik osztályba, vagy szegregálok vagy elkülönítem – valami történik itt biztos.

Most jön a lényeg, amit a halmozottan hátrányos helyzetről beszéltünk. Most itt van a főosztályvezető asszony, akinek már többször elmondtuk, de őtöle várunk választ, hogy helyes-e az a dolog, hogy a gyerekeknél 38 ezer 475 forinthez kötjük, hogy hátrányos helyzetűek, és akinek 20 forinttal vagy 100 forinttal több, az már nem hátrányos helyzetű. Ezt helyesnek találják-e? Én biztos vagyok benne, hogy ez nemzetközi szabályokat sért, és furcsának tartom, hogy így szűkítjük le a hátrányos helyzetű gyerekeket és így bélyegezzük meg őket. Csak mondom kettőt. Lehet, hogy 60 ezer forint az egy főre eső jövedelem, de azon a helyen az ő lakbére, tehát az önköltsége 40 ezer forint, a másik helyen meg 20 ezer forint. De az életmódja is más egy városi gyereknek és más egy falusi gyereknek. Szóval azért itt egy furcsa dolog van: az egyik iskolában ennyit követelnek tőle – indokoltan vagy indokolatlanul –, a másik iskolában meg semmit. Tehát ez a 37 ezer 500 forint nem határozza meg a hátrányos helyzetet. Ha ezen nem történik változtatás, mindenképpen lépni fogunk, mert a tudomány – nem tudom a nevet, milyen tudomány – teljesen másképp fogalmazza meg a szociálisan hátrányos helyzetet. Itt leszűkítették a hátrányos helyzetű gyerekek körét, ahogy államtitkár úr mondta, 300 ezerre, közben 500 ezer hátrányos helyzetű gyerek van, őket meg kizárjuk az előnyökből. Ezt nem tudjuk elviselni, nem tudjuk elfogadni. Elnézést, elnök úr, én nem tudom, hogy mennyire figyeltek, de én ezt integrációs féknek tartom, hogy a gyerekek egy részét nem vagyunk hajlandók integrálni és ezt kötjük egy 38 ezer forintos jövedelemhez, és már a 39 ezer forintosokat, akik tényleg hátrányos helyzetűek – lehet, hogy hátrányosabb helyzetűek, mint a 38 ezer 475 forintosok –, nem számítjuk bele ebbe a körbe.

A képzési kötelezettség benne van most is. A képzési kötelezettség megszűnt, úgy tudom, de itt hivatkozik az 1240-es rendeletre, aminek még mindig az a neve, hogy képzési kötelezettség. Tehát ha nincs képzési kötelezettség, akkor a rendeletnek ne ez legyen a címe.

Itt azt mondja: az integrációs felkészítést, ha a rendelet másképp nem rendelkezik, az általános iskola valamennyi osztályában meg kell szervezni. Ez egy valós állítás, ugye? Tehát most az fog történni, hogy valamennyi osztályban egyszerre vagy az első osztályban felmenő rendszerben minden iskolában lesz integrációs felkészítés?

A miniszteri programokról már nem is beszélek. Itt van a hátrányos helyzetű tanulóknak ez a szakiskolai dolga, aminek az volt a lényege, hogy hogyan jelentkezzen a szakiskolába a tanuló. A kollégiumi szakiskolai programnál szintén a tanulói pályázatnál az a kérdés, hogy mikor lesz a dátum, bele tudjuk-e ebbe a könyvbe tenni, meg lehet-e hirdetni és a gyerekek tudni fogják-e. Teljesen megváltozott a világ, amióta 18 éves korig tart a tankötelezettség. Most értek el ezek a gyerekek oda - a bukott tanulók is most már tankötelesek 18 éves korukig; van, aki kétszer bukott -, hogy most fognak kikerülni az általános iskolából. Ők hova mennek? Tudniillik nemcsak oda mehetnek, amit ez a könyv előír, hanem mehetnek például felnőttoktatásba. Lehet-e a felnőttoktatásban teljesíteni a tankötelezettséget? Mert ezzel mindjárt megoldjuk az iskolai erőszakot. Ezeket a gyerekeket

nem kidobni kell az utcára, nem támadni, nem kell ilyen színjátékot rendezni a televízióban. Egy szó sem igaz abból a tanulóverésből; az egy integrációellenes propagandának a része.

Azt mondja: az intézmény tájékoztatja a tanulót a kollégiumi szakiskolai programban való részvétel során őt megillető jogokról és az őt terhelő kötelezettségekről. Melyik intézmény? Ahova megy, vagy az általános iskola? Hát ki tájékoztatja? Tehát én azt mondom, hogy most ezeknek a gyerekeknek a legfontosabb a felnőttoktatás. Én beszéltem iskolaigazgatóval, aki egyszerűen csinált egy felnőttoktatási osztályt, oda tette be ezeket a gyerekeket, és nagyszerűen működik. Bocsánat, hogy ilyet mondok, de még arra is „használja” - ezt csak idézőjelben mondom - őket, hogy ha nagyon nem tudnak odafigyelni, akkor elküldi őket és kiviszik a postát mint gyakorlati feladat. *(Papp Kornél: Tankötelezettek?)* Igen, de nem ütik a többieket. Miért? Nem adhat nekik egy gyakorlati feladatot? *(Papp Kornél: Tankötelezettek? Jól értjük?)* Igen, igen. Miért? Hogy lehet ezt nem érteni?

ELNÖK: Bocsánat, ne folytassunk párbeszédet, hanem inkább Sándor folytassa.

KESZEI SÁNDOR: 16 éves kortól a felnőttoktatásba lehet a gyerekek menni. Benne maradt. Akkor el lett cseszve a törvény *(Sic.!)*, de ott van benne: 16 éves kortól. Tehát egyszerűen ha a gyerek nem érzi jól magát kilencedik évfolyamon, mert cseszegetik, akkor átmegy a felnőttoktatásba. Otthagyja az egészséget, átmegy egy másik iskolába, ott teljesíti a tankötelezettségét, és ezt meg kell engedni.

ELNÖK: Bocsánat. Két dolgot szeretnék kérni. Az egyik az, hogy nyilván lelkesek vagyunk, de a szavainkra figyeljünk. A másik meg az, hogy ne egymással vitatkozzunk, amikor nem vita van, hanem hozzászólás. Biztos hamarosan a végére ér a szülői oldal.

KESZEI SÁNDOR: Már teljesen a végén vagyok, legszívesebben abbahagytam volna régen. A lényeg a lényeg: az egész beiskolázási részt a mi igényeinkhez, a mai helyzethez képest pozitívan értékeljük, köszönjük, ez a szülők oldaláról védelem, ami most történt itt frissítés, pontosítás, azt támogatjuk, tehát ezzel semmi baj nincs. A többit, amit elmondtam, pedig írásban fogjuk leadni a tagozatkódjegyzékkel, a felnőttoktatással, a gyerekek kizsárolásával, a gyerekekkel szembeni fizikai, lelki erőszakkal kapcsolatban. Itt az egyik kulcs, amit most elmondtunk.

A kolleganóm szeretne még szólni, elnök úr.

ELNÖK: Tessék!

SIMONNÉ TOLDI ÁGNES: Én csak szeretném még egyszer megerősítésként megkérdezni, hogy ha egyszer tankötelezettség van, akkor miért kell felvételi vizsgához kötni a nyolcadikból kilencedikbe menőket. Amikor először jelentkezhetek a gyerekek a központi írásbeli vizsga szerint, akkor is elmondtam, hogy ezzel nem értünk egyet, nem tudjuk támogatni, mert akármilyen oknál fogva lehet rossz napja a gyerekeknek, amikor rosszul teljesít, és akárhány helyre jelentkezett, az az egy írásbeli őt végigkíséri.

A szóbeli felvétellel most ez kiegyesülne. Ezzel megint csak nem tudunk egyetérteni, mert a jelenlegi általános iskolai és középiskolai oktatási rendszerben egyre inkább csak írásban feleltetik a gyerekeket, tehát ha egy fogalmazást vagy egy összefoglalót el kellene mondani szóban, az nagyon nagy problémát jelentene a gyerekeknek. A nyolcadikból kilencedikbe menőknél nagyobb az arány, de az érettségi előtt állóknál is igencsak magas azoknak az aránya, akik félnek a szóbeli érettségitől, miután nem tanultak meg az általános iskolában beszélni. Sajnos a jogszabályok lehetőséget biztosítanak a maximális

osztálylétszám túllépésére, és arra hivatkozik nagyon sok pedagógus, hogy egyszerűen nincs arra idő, hogy feleltesse a tanulókat.

A kompetencia alapú felvételi megint csak a középiskoláknak ad majd lehetőséget, hogy pénzért hirdessék a felvételire való felkészítést. Az egyetemeken is nagy reklámhordozókon lehet látni, hogy emelt szintű érettségire való felkészítést vállalnak, ami horribilis összeget ró a szülőkre.

Köszönöm. *(Közbekérdezés: Diákoldal?)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Bocsánat. Vezethetem az ülést? Köszönöm szépen. Az szmsz-ünk szerint a szülői szervezetek után a diákszervezetek következnének, akik nincsenek jelen, illetve képviselőjük nincs itt, ugyanúgy a helyi önkormányzatok érdekképviselői szervezeteinek képviselői már nincsenek itt.

Az országos kisebbségi önkormányzatok oldala következik.

DR. SCHÄFFER ISTVÁN: Tisztelt Közoktatás-politikai Tanács! Amikor áttekintettük ezt a felvételi szabályozást, szomorúan vettük tudomásul, hogy eljuthatott idáig. Szeretném megkérdezni, hogy ez a minisztériumon belül milyen egyeztetéseken ment át, ugyanis bizonyos pontjain egyszerűen ütközik törvényekkel.

Ez a felvételi szabályozás a kisebbségi iskolákra egyszerűen nem alkalmazható, két dolog miatt. Szeretném itt kettéválasztani a dolgot, ugyanis a kisebbségi iskolák közül ez jellegénél fogva egyértelműen a német iskolákat érinti. A többi kisebbségnél azért nincs probléma, mert nincs túljelentkezés az iskolákba, tehát egyszerűen beiskolázással dolgoznak. Felvételi vizsgákat a német iskolák tartanak.

A német kisebbségi iskolákba meglehetősen nagy a túljelentkezés, nem titkolva, a többségi nemzet részéről is. Itt a következőket szeretném elmondani. A kisebbségi törvény kimondja, hogy a kisebbségi oktatást más nemzetiséghez vagy nemzethez tartozók – tehát nemcsak a többségi, hanem más nemzetiséghez vagy nemzethez tartozók – akkor vehetik igénybe, ha vannak szabad helyek. Tehát máris nem alkalmazható az, hogy egyszerűen megtartjuk a felvételi vizsgát és ennek alapján, a teljesítmény alapján vesszük föl a gyerekeket, hiszen mindaddig, amíg felvehető kisebbségi gyerek van, nem vehető fel más nemzetiséghez tartozó gyerek, de a nemzetiséghez tartozás nagyon ritkán vagy nem mindig esik egybe a felvételi vizsgán mutatott teljesítménnyel. Itt máris megvan az első ellentmondás, hogy mit függesztek ki: a felvételi vizsga eredményeit, vagy pedig a nemzetiségi felvételi alapján a rangsorolást.

A helyzetet az is bonyolítja, hogy ha már egyszer tartunk felvételi vizsgát, miből tartunk felvételi vizsgát. Ennek alapján matematikából és magyar nyelvből, tehát a magyar magyarból. Ebből az következik, hogy a német iskolában ennek szellemében előnyt élveznek azok, akik jól tudnak magyarul. *(Dr. Dobos Krisztina: Meg matematikából.)* Meg matematikából. Tehát nyilván előnyben részesülnek. A törvény nem egészen ezt mondja.

A másik dolog pedig, amit én itt már nagyon régóta forszírozok és mindig elsiklik fölötte a minisztérium és mindenki, az, hogy végre tisztázni kéne a magyar nyelv helyzetét a magyarországi kisebbségi iskolákban. Az oktatási törvény kimondja, hogy magyar állampolgárságú gyerekek a magyar idegen nyelvként nem tanítható. Ilyen a környező országokban nincs - még Romániában sincs, Szlovákiában sincs, sehol sincs -, ez csak Magyarországon van. A kisebbségi iskolákban ha a gyerek magyar állampolgárságú, akkor nem tanítható neki a magyar idegen nyelvként. Nem akarok most ennek a részleteibe belemenni, mert máris a felvételi vizsgáknál tartunk. Valóban szükséges magyarból felvételiztetni, csak egészen más célból: hogy megtudjam azt, hogy mennyire tud magyarul. Ugyanis egy kisebbségi iskolába jelentkező gyerek, bármennyire is furcsa, de előfordulhat, hogy nem egészen úgy tud magyarul, uram bocsá' azért, mert kisebbségi. Azzal maximálisan

egyetértünk, hogy a magyart tanítani kell neki, hiszen itt él, de nem mindegy, hogy milyen szinten. Tehát nekem egészen más a célom azzal, hogy miből felvételiztetem és milyen magyar teszttel felvételiztetem a gyereket, mert nyilván azt kell megtudnom, hogy mennyire tud magyarul.

Ha elfogadom az önök matematika feladatlapját, akkor arra tessék készülni, hogy nekem aznap reggel kiderülhet, hogy a gyerek azt mondja: kérem németül a matematika feladatlapot, mert én németül tanultam a matematikát. Itt jön elő a gyerek alkotmányos joga, hogy joga van az anyanyelvén vizsgázni, németül, tehát ő elkérheti aznap reggel azt a matematikai feladatlapot, amit uram' bocsá' én sem láttam még; mert ha központi feladatlap van, akkor azt oda le kell fordítani.

Aztán van egy következő, hogy írásbeliztessük azt a gyereket véletlenül németből is, de a középiskolában nem lehet németből, mert ennek alapján magyarból és matematikából van az írásbeli. Ezek után amennyiben arra hivatkoznak, hogy a Kisebbségi Bizottság ezt jóváhagyja, ebben a Kisebbségi Bizottság kompetenciáját német oldalról maximálisan megkérdőjelezzük, mert ez a többi kisebbséget nem érinti és a Kisebbségi Bizottságon belül ez nem szavazás kérdése, ez kizárólagosan a mi problémánk. Amennyiben ez így átmegy, szeretném jelezni, hogy minden eszközt meg fogunk ahhoz ragadni, hogy ezt ránk vonatkoztatva megakadályozzuk. Tehát a jegyzőkönyv számára szeretném mondani, hogy tiltakozunk az ellen, hogy ezt a német iskolákban bármilyen formában bevezessék. Ennyit kisebbségi oldalról.

A másik, amit szeretnék mondani, az, hogy vannak általános felvetéseink is, ami már a többivel függ össze. Ennek örült, hatalmas nagy adminisztrációs eljárása van. Ugyanis azt mondja a 11. oldalon a 3.2. pont, hogy: a középfokú iskola felvétellel kapcsolatos döntését megküldi a jelentkezőknek, kiskorú jelentkező esetében a szülőnek, továbbá ha a jelentkező iskolába jár, az iskolának is. Itt egy valamit szeretnék megkérdezni és tisztázni: az elutasítás fogalmát. Ki utasít el kit? Ugyanis amikor kiteszem, én gyakorló középiskolai igazgatóként tudom, hogy az „E” annyit jelent, hogy megbukott a felvételi vizsgán, tehát ha nem tudom föltölteni a létszámot, akkor sem veszem föl, mert az én képzésemre alkalmatlan.

Hogy érzékeltessem azzal, aki nincs ebben benne, mi van akkor, ha 28 vagy 30 embert szándékozik fölvenni az osztályba, de történetesen most 116-an teljesítették a bekerülési szintet? Tétélezzük föl, hogy az első három, akit én szeretnék fölvenni, nem engem választott, hanem például a Fazekas Mihály Gyakorló Gimnáziumot. Ezek után a Fazekas kiértésíti, hogy ő fölvette. Miért kell nekem kiértésíteni azt a gyereket, ráadásul arról, ami nem igaz; hát én nem utasítom őt el, bocsánat, ő utasított el engem a választásával. Hadd mondjam el, hogy vannak iskolák, ahova ezres nagyságrendben jelentkezik gyerek abba a három osztályba, és szinte azt sem tudják föltölteni, mert, pontosan az előterjesztésre hivatkozva, valahányadik helyen – tizenötödik, kilencedik vagy akárhányadik helyen – jelölik meg. Akkor ezeket az iskolákat azzal sújtjuk, hogy azokat a gyerekeket, akik nem őt választották, ki kell értesíteniük, hogy elutasították. Ez így nem igaz, mert a gyerek nem választotta őket. A gyerek így is, úgy is megtudja, mert ha tőlem kihúzza az okét, akkor én tudom, hogy ezt a gyereket valahová máshová fölvtették, tehát a gyereket ez nem érdekli. Ha nálam ki van húzva a felvételi kategória előtt, tehát, hogy világos legyen, ha nekem a 44.-nél áll meg a ranglista a 30 helyre, akkor tudom azt, hogy aki a 44.-et még fölvette nekem, addig ennek az egésznek semmi értelme nincs, mert csak azokat kell kiértésítenem, hogy elutasítottam, aki nálam az utolsó felvett után van. *(Közbeszólás: A 45.-től.)* A 45.-től, tehát azokat kell kiértésítenem. Tehát ez egy teljesen fölösleges adminisztráció, iszonyatos pénzkidobás.

Ráadásul – és itt nem óhajtok párhuzamot vonni a felsőoktatási felvétellel – én a gyerektől még egy névre megcímzett borítékot sem kérhetek el, mert a törvény tiltja. Tehát nekem ez pénzbe kerül, én felelek azért, hogy megtörténjen, időben megtörténjen és még az

iskoláját is kiértésem arról, amit a gyerek már jóval előtte megtudott, hogy őt hová vették föl. Kérem, hogy ezt szíveskedjenek átgondolni.

Arról, hogy a felvételi rangsorban elfoglalt helye szerinti sorszámot kell írni, már beszéltem. Ez a nemzetiségiekre nem vonatkozik. Az elutasítás is rendben van. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Nem állami, nem önkormányzati iskolafenntartók oldala.

PAPP KORNÉL: Köszönöm szépen a szót. Remélem, a parkolóőr méltányos lesz velem, mert lejárt a parkolójegyem húsz perce.

Három plusz négy észrevételem van – három az alaprendeletre, négy a mellékletre. Igyeekszem röviden megfogalmazni, mert ez az érdekem, de ettől függetlenül kérem, hogy súlyánál fogva kezeljék.

Az első észrevételem a 3. § (5) bekezdéssel kapcsolatos. Nevezetesen ahol a halmozottan hátrányos helyzetűek arányát vizsgálják egy településen belül, és hogy miként veszik figyelembe a nem önkormányzati fenntartásban működő intézményeket. Kettő problémám van ezzel a bekezdéssel.

Az egyik: rögzíti a bekezdés utolsó mondata, hogy a nem állami intézményfenntartó által működtetett iskolák esetében az arányszámítást a helyben lakóhellyel, ennek hiányában a tartózkodási hellyel rendelkező tanulókra kell vonatkoztatni. Kérdezem, hogy nincs-e ellentmondás e bekezdés és a közoktatási törvény 82. § (6) bekezdése között, ahol azt írják elő, hogy ha egyoldalú nyilatkozatot tett a fenntartó vagy közoktatási megállapodást kötött az önkormányzattal, akkor – maradjunk az egyoldalú nyilatkozatnál, mert az az egyszerűbb – az alapító okiratában, működési engedélyében lévő létszám 25 százaléka erejéig köteles felvenni helyben lakókat, de ettől eltérő megállapodást köthet az önkormányzattal, és tavaly december 31-ig kellett egyeztetést folytatni. Igen ám, de mi van, ha nem köt az önkormányzat megállapodást, és marad az alaphelyzet, a 25 százalék? Miért nem a 25 százalékon belül vizsgálják az arányt, miért mondjuk a 80 százalékon belül?

A másik ezzel összefüggő kérdés, amelynek megvitatásán már nem tudok itt lenni - ugyanez lesz majd érvényes rá, a tanév rendjéről szóló rendeletben az óvodákkal kapcsolatban lesz egy ellenőrzés a következő tanévben -, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nyilvántartásának kérdése. Az egész akkor korrekt, ha az adatkezelésért felelős helyi jegyző a 3H-s gyermekekről szóló nyilvántartást rendelkezésre bocsátja. Mi alapján tudja meg az egyházi intézmény vagy úgy általában nem önkormányzati intézmény, hogy 3H-s a tanuló? Külön kell megnyilatkoztatni? Mi van akkor, ha valami eltérés van a jegyző és a külön nyilatkozat között? Mi van akkor, ha hamis nyilatkozatot tesz? Ennek az eljárásrendje nincs rögzítve és ez helyben problémát okoz; vagdalkozunk, hogy nem veszik föl a 3H-sokat, de nem áll rendelkezésre ez az adat, hogy ki a 3H-s.

A második helyet én másképp tenném – nem tudom, hogyan oldható meg. A 4. § (1) bekezdésében módosítják a 39/H bekezdéseit. Itt a lap alján a 12. § c) pontban konkrétan hivatkoznak az Oktatási Közlöny 2007. évi 51. évfolyam nem tudom, hányadik számában közzétett valamire. Nem lenne célszerű magára a hivatalos közlönyre hivatkozni? Mert ha menet közben esetleg egy újabb közlönyben módosítják az akkori meghirdetést, akkor problémát okoz, hogy egy rendeletet is módosítani kell emiatt.

A harmadik észrevételem a 6. §-ra vonatkozik. Mégpedig - lehet, hogy nem látom teljesen a szabályozást - szakmai vizsga megszervezéséről van szó, amelyben kötelezik a szakképző iskolát, hogy amennyiben nem fejezte be a vizsgáját a tanuló, tehát pótló vizsgára kötelezett, vagy javító vizsgára, akkor az első javító vizsgát köteles megszervezni. A kérdésem az, hogy az itt nem közölt jogszabályban – én nem tudtam utánanézni – vajon szabályozzák-e, hogy úgy is gondoskodhat erről, hogy egy másik intézménnyel megállapodást

köt; mert ha csak egy-két tanuló esetében kell vizsgát szervezni, az igencsak költséges mulatság.

Magához a 8. számú melléklethez. Az 1.1. része a felvételi tájékoztató. Ezt most már a KIR-en keresztül is közölni kell, illetve a közlés tényét ellenőrzik. Ezzel kapcsolatban, és ez gyakorlati tapasztalat, van egy olyan probléma – remélem, átmeneti jellegű –, hogy mi az, amit meg lehet hirdetni. Az ellenőrzés most is megtörtént, az Oktatási Hivatal munkatársai most is ellenőrizték; nem a feltételt, hanem amit a tagozatkódjegyzékhez megadtak az intézmények. A régi szakmaszámmal hirdethették meg az intézmények a képzést, mert az alapító okiratban, működési engedélyben azt rögzítették - az újat ugyanis csak akkor lehet rögzíteni, ha az szvk-k megjelennek, addig a megyei főjegyző szóba sem áll alapítóokirat-nyilvántartás, működésiengedély-módosítás kapcsán a fenntartóval -, viszont az Oktatási Hivatal munkatársai letorkollták már az igen tisztelt igazgatót, hogy olyanokat hirdet meg, ami nem igaz; merthogy mire ezek a gyerekek tizedikesek vagy tizenegyedikesek lesznek, addigra már teljesen más szakmák lesznek. Teljesen jogos volt az észrevétel, viszont a jog itt megint egy csapdát rejtett el. Ahogy az szvk-k megjelennek, a helyzet nyilván tisztulni fog, csak erre az ellentmondásra szeretném a figyelmet felhívni.

A melléklethez a második észrevételem a 2.1.-re, a felvételi kérelem benyújtására vonatkozik. Most jön az az eset, ami a kisebbségek részéről is elhangzott, hogy az iskola a közoktatásról szóló törvény alapján kikötheti, hogy vallásilag, világnézetileg elkötelezett, és külön lapon kérheti a jelentkező nyilatkozatát a tekintetben, hogy elfogadja az adott vallást, illetve világnézetet. Ez nem ilyen egyszerű, mint ahogy itt ez a szabályozás tartalmazza. Először is mindenütt, hogy ha a gyermek Kakukk néven akar szerepelni, ahhoz is kell a szülő nyilatkozata, itt pedig egy 10-14 éves gyermektől elvárjuk, hogy kiadjon egy nyilatkozatot, amelyben elfogad valamely vallást, illetve világnézetet. Jól bevált rend szerint nyilvánvaló, hogy valamely vallás, világnézet elfogadását mi az illetékes lelkipásztor ajánlásához szoktuk kötni, mert ez alapján derül ki, hogy elfogadja vagy nem fogadja el valaki. Általában az ajánlás az, hogy elfogadja, és ennek látható bizonyítékai vannak: első áldozó volt, konfirmált, hittanoktatásban részesült, templomba jár, satöbbi, satöbbi. A kisebbségeknél először a nemzetiséget kell felvenni, a mi esetünkben pedig nyilván előnyben részesítjük azt, aki a mi vallásunkat gyakorlati életével bizonyítottan elfogadja.

A harmadik észrevételem - lehet, hogy ez megint a hiányos jogszabályolvasásomból adódik - a felvételi értesítésre vonatkozik. Nem értem, hogy mi a különbség a felvételi eljárás eredményének nyilvánosságra hozatala az iskolában, a felvételi értesítés a 14. oldalon, illetve a 15. oldalon a felvételi eredmények közzétevése között. Itt valamiféle átfedést is látok, de nem értem, hogy mi a különbség a kettő között, miért nem lehet egy egységes pontban ezt szabályozni.

Az utolsót elmondtam már, a halmozottan hátrányos helyzetűek kérdését, ami a 7.2.-ben megismétlődik, hogy az azonos eljárás során az azonos teljesítményt elérő tanulók közül a rangsor elkészítésénél előnyben kell részesíteni a 3H-s gyermekeket. Annak ténye hogyan lesz köztudott, hogy valaki 3H-s? Erről a nyilatkozatot ha önként nem csatolta be és utólag derül ki, hogy 3H-s, ez a jogorvoslatnál problémát okoz. *(Keszei Sándor: Ezt a 3H-t el kell törölni a minisztérium portáljáról.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. A kormányzati oldalé a szó.

BRASSÓI SÁNDOR: Nagyon figyeltem és próbáltam alaposan megérteni a hozzászólások lényegét. A legutóbbival kezdeném – talán nem gond, ha visszafelé haladok, mert ez sokkal strukturáltabb és tömörebb volt. Ezeknek az észrevételeknek egy része teljesen rendben van és megpróbáljuk akceptálni. Hogy a törvényes képviselők nyilatkozzanak a tanuló vagy jelentkező nevében, ez teljesen így igaz.

Hogy mihez kössük az adott vallás, hit elfogadását, milyen dokumentumhoz, ebben különböző iskolai gyakorlatok vannak, tehát hogy ezt hogyan fogjuk megkövetelni, az kitalálható. Lehet akár úgy is, hogy az iskola a házirendjében vagy a saját szmsz-ében úgy szabályozza, hogy ez teljesen nyilvánvaló legyen. Azt gondolom, hogy jelenleg ez rendben van, hiszen a törvény 8. § (1) bekezdésével nem ütközik; ezek az iskolák teljes mértékben nyitott felvételi körzetben működnek olyan értelemben, hogy felvehetnek más tanulót, feltéve, ha elfogadja azt a vallási, világnézeti megközelítést és alkalmas arra, hogy a kompetenciája mentén abban az iskolában tanuljon. Nem szűkíti ez a szabályozás a jelenlegi gyakorlatot annyiban, hogy olyan vizsgát nem szervezhetnek, ha 6-8 évfolyamos gimnáziumként működnek, de csak abban az esetben, ami ezt a dolgot egyértelművé tenné. Tehát meg fogjuk fontolni ezt a dolgot.

A szakmai vizsgára vonatkozóan megkérem a kolleganőmet, hogy tegyen egy pontosítást, mert nem véletlenül van benne ez ebben a jogszabályban. Tehát ő ezt röviden össze tudja önöknek foglalni.

..... ISTVÁNNÉ: Ha jól emlékszem, ez az 50. § helyett került be a végrehajtási rendeletbe, az előzménye pedig az – amire egyébként az igazgató úr volt kedves célozni –, hogy kérdés, hogy szerepel-e ez a szakmai vizsgáztatásról szóló rendeletben. Ez a 21/2006. rendeletben, a szakmai vizsgák szabályozását tartalmazó rendeletben nem szerepel. Azóta ez a rendelet átkerült az SZMM-hez, az SZMM hozott egy új rendeletet, a 20/2007. rendelet, amelyikben ez szintén nem szerepel. Az iskolák működésével kapcsolatos problémák és panaszok viszont ahogy beérkeznek, ezekből egyértelműen kiderül, hogy nem tudott javító, pótló vizsgára jelentkezni a tanuló, mert az az iskola, amelyikben júniusban nem tudott eredményes vizsgát tenni, a kevés diák okán nem szervezett vizsgát. Ez kizárólag az iskolarendszerben szabályoz. Fontosnak tartottuk, hogy az iskolarendszerben ez ne fordulhasson elő. Nem úgy van, ahogy itt elhangzott, hogy ezt az iskolának kell szervezni, hanem úgy szól a rendelet, hogy az iskolának gondoskodnia kell róla. Ez azt jelenti, hogy meg kell tudni mondani a szakmai vizsgán, ahol ő eredménytelenül szerepelt, hogy mikor jelentkezzen az iskolában, mikor fog az iskola tudni neki megfelelő vizsgahelyet mondani, ahova a jelentkezését továbbítja vagy beadja. Az, hogy egyszerűen kibocsátotta az iskola a gyerekeket eredménytelen vizsga után, és egy év után jöttek az ombudsmani levelek, kezelhetetlen volt. Lehet, hogy a 20-as rendelet a vizsgákat szabályozza, de ha ez nem szerepelt benne, ezt nekünk rendezni kellett.

Hadd mondjam el, hogy ugyanez a megközelítés benne volt az előző alkalommal a szakmai vizsgák támogatásáról szóló rendeletben. Arra azt mondtuk, hogy akkor igényelheti, ha ezt a gondoskodást vállalja. Egyeztetünk erről az SZMM-mel - mert én nem csodálkoztam volna, ha ő ezt kihúzza -, és nagyon támogatta ezt a megközelítést, merthogy az ő rendeletében majd a következő módosításban át fogja venni, de nem kifejezetten az iskolarendszerre, hanem a szakmai vizsgák egészére. Tehát ilyen értelemben nem fog sokszorozódni itt a jogszabály, mert ő az egészre hoz egy szabályozást, mi pedig azon belül az iskolarendszerre.

Köszönöm szépen.

BRASSÓI SÁNDOR: Köszönjük szépen. Folytatnánk még a sok-sok hozzászólásra való reagálással.

A szakmai oldalnak volt egy kisebbséget érintő kérdése, meg az egyeztetés folyamatára tett némi kritikai észrevételt. Természetesen egyeztetünk, hiszen most kint van körülbelül hetven szakmai szervezetnél ez az anyag. Ez nem kérdés, hanem van egy jogszabályi előírása, és ennek maximálisan eleget teszünk, sőt az Országos Kisebbségi Bizottság is körülbelül három héttel ezelőtt tárgyalta ezt mint a kisebbségek terén elég komoly

képvisellel rendelkező ehhez hasonló szervezet. Tehát szeretném hangsúlyozni, hogy azért ennek az egyeztetése természetesen folyik az adott keretek között.

Azt, hogy egy adott kisebbség számára ez tipikusan nem jó vagy nem megfelelő, el tudjuk fogadni. Jelzem, hogy az a bizottság is felvetette ezt a problémát, és mi akceptálni szeretnénk, tehát ez a dolog érthető. Tudva azt, hogy a német kisebbségi iskolákba van egy túljelentkezés, ami kapcsolódik a nemzetiségi nyelv és a német nyelv általános iskolai tanításához és ezen tanulók magyar nyelvi tudásához, hiszen ezek a tanulók feltehetően nem tudják Magyarország nyelvét kellően érvényesíteni egy felvételi rendszerben - ez egy nem szerencsés dolog, és kialakulhat bizonyos esetekben -, megpróbáljuk ezt kezelni. Tehát részünkről a szándék erre megvan, konkrétan előkészítettük az anyagot. Azt az opciót kell beépíteni, hogy az adott kisebbségi oktatásban résztvevő intézmény ezt a bizonyos kompetencia alapú felvételt - mert ha nem azt, akkor mit - az adott nyelven elkészítve rendeli meg a hivataltól, mert ebből nem szeretnénk engedni, hogy ne kompetencia alapon történjék és ne a többi tanulóhoz mérhetően, hiszen vannak olyan tanulók is, akik mégis csak bekerülnek ezekbe az iskolákba, és nem feltétlenül az esetlegesen üres helyekre, ahol van ilyen. Ezért szándékunkban áll beépíteni egy olyan rendelkezést, hogy ez rendelkezésre álljon a kisebbség nyelvére lefordítva, amennyiben kéri, természetesen előzetesen jelezve ezt az igényt, mint a többi iskola. Nem tudom, hogy ez így elfogadható-e.

AMBRUS ISTVÁN: Elfogadható-e a válasz?

DR. SCHÄFFER ISTVÁN: Nem.

BRASSÓI SÁNDOR: Ez sem fogadható el? Tehát teljes mentesítést szeretnének?

DR. SCHÄFFER ISTVÁN: Szeretnék hivatkozni az alkotmányra, a kulturális autonómiára. Kérem, hogy a kisebbség dönthesse el azt, hogy a saját iskoláiba milyen rendszer szerint veszi fel a tanulókat. Tiltakozunk az ellen, hogy ez a többséggel azonos módon, tehát ilyen formában történjen. Hivatkozva a kulturális autonómiára saját magunk akarjuk eldönteni, hogy hogyan vesszük fel az iskoláinkba a gyerekeket.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: A kormányzati oldal folytatja még?

BRASSÓI SÁNDOR: Nem tudom, hogy folytassam-e. Folytassam?

ELNÖK: Természetesen igen.

BRASSÓI SÁNDOR: Sok minden elhangzott még... *(Keszei Sándor: Én nem kérek választ, írásban is elég lesz.)*

ELNÖK: Bocsánat, a kormányzati oldalé a szó.

BRASSÓI SÁNDOR: Elhangzott itt például az, hogy nem tudnak a gyerekek beszélni a felsőoktatási felvételin nem tudják kellően kifejezni magukat. Hát könyörgöm, azért a gyerekek 18 éves korukig eddig is a közoktatásban tanultak. Ez nem feltétlenül arra vezethető vissza, hogy a felsőoktatási felvételin nem egy szóbeli vizsgán, hanem egy kétszintű érettségivel jut be a tanuló. Elég régóta beszél a magyar közoktatás, az OECD az európai értékelési rendszerek sokszínűségéről, arról, hogy az iskola, az intézmény a tananyag átadása mellett teremtsen lehetőséget a sokszínű értékelésre. Az iskolák egy részében ez

rendelkezésre áll. Ez önmagában nem azon múlik, hogy egy felsőoktatási felvételi rendszer milyen, és nem is azon múlik egyébként szerintem, hogy a középfokra felvételiztető iskolák ezeknek a pontszámoknak, amelyeket a szóbelin szereznek, milyen súlyokat adnak. Hiszen jól látszik, hogy egyik oldalon a hozott pontok arányát azok az iskolák, ahova nagyon nagy a túljelentkezés, nagyon minimalizálják, szinte csak a színikitűnő tanuló tudja megkapni a 100 pontba a 10 pontot, amit a hozott ponttal össze lehet állítani, mert ők is úgy ítélik meg, hogy a hozzájuk felvételiző gyerekek olyan magasan jó képességűek, hogy közöttük a különbségtétel, a distinkció szükséges, de ezt ők maguk sem tudják megoldani a tanulmányi pontokkal.

A másik dolog nyilván a szóbeli. Ennek az aránya ugyanígy alapvetően, folyamatosan lefelé nivellál, tehát pontosan az összehasonlíthatóságot sérti. Úgyhogy azt, hogy a gyerekek nem tudnak beszélni, én nem állítanám. Az, hogy a gyerekek kommunikációja, szóbeli kifejezőképessége romlik, önmagában nem ezen múlik, ezt pontosan tudjuk a különböző értékelési tanulmányokból, kutatásokból. Ha csak egy kimeneti vizsga van valamikor a rendszer végén, akkor az mindenre visszanyivellál, ennek szignifikáns, nagy hatása van természetesen, de az iskola azért eltölt azzal a gyerekekkel több mint tíz évet, ami alatt a szóbeli interakció fejlesztésére végtelen sok lehetőség van, és ezt a pedagógus pontosan meg tudja ítélni. Tehát ezt a két dolgot én azért nem vonnám olyan szorosán össze.

Az, hogy mi a kompetencia, egy nagyon nehezen definiálható dolog – hangzott el a szakszervezetek részéről. Igen – ideírtam magamnak. Hát van egy Európai Parlament, az európai térségben, az európai kontinensen a legmagasabb jogalkotó rendszer, a jogalkotó demokratikus rendben a legmagasabb szint az Európai Parlament. Az Európai Parlamentnek van egy kompetencia ajánlása, ezt mi beépítettük a Nemzeti alaptantervbe. Ezt lehet vitatni; ki így gondolja a kompetenciát, ki úgy, a Szegedi Egyetem és más egyetem vitatja, hogy jó-e így. Nem történt meg a kompetenciák világos lefektetése még soha a pszichológiában. Sokan azt mondják, hogy talán nem is kell. De akkor mit tanítson az iskola, kollegák? A diszciplínákat? Evente újabb tantárgyakat tegyünk bele a tantervbe? Ha behoz a minisztériumhoz valamit egyik héten a Sakkszövetség, hogy ezt tantárgyként tanítsuk, a másik héten az Eszperantó Szövetség, a harmadik héten valamelyik egyetemi tanszék, hogy az általa létrehozott új szakot tegyük be kötelező tantárgyként, erre választ kell adni. Milyen választ ad rá az Európai Unió és az OECD? Azt mondja, hogy kezelhetetlen a tantárgyi struktúra. Ezért indulunk el mint megoldás a kompetencia irányába, nemcsak Magyarország, hanem az összes OECD-ország. Nem tudom, hogy ez jó irány vagy nem jó irány, ezt lehet vitatni. Jelenleg a nemzetközi környezet ebbe az irányba mozog, ezt le kell képezni a korszerű tudás rendszerébe minden országnak a lehetőségei szerint. Hogy mi a kompetencia, az ügyben a Nemzeti alaptantervet ki kell nyitni; a Nemzeti alaptanterv tartalmazza a kompetenciát, a kompetenciák keretrendszerét, teljesen egyértelmű minden iskola számára mint kötelező dokumentum, mint kormányhatározat. Ez volt az, amit ez a tanács körülbelül egy évvel ezelőtt tárgyalt és támogatott, szakmailag különösen támogatta ezt a részét, emlékszem is rá. Tehát a kompetencián lehet bizonytalankodni, de ez így van. Abszolút bizonytalankodni kell, de a feladata minden intézménynek ennek a keretein belül az, hogy próbálja meg a kompetenciák és az államvizsgák rendszere között tanulóra szabva ezeket a kompetenciákat fejleszteni, jól-rosszul.

A másik a tagozatkódjegyzék, ami elhangzott itt a szülői szervezetek részéről. Ennek az általános változása és a felkészítés ezekre az új felvételi rendszerekre egy nagyon nehéz probléma, így van, és nagyon nehéz megoldani. Bizonyosan az kellene, hogy ha a jogszabály valahol egyszer le van egyeztetve hosszú távon, akkor várni vele néhány évet, hogy bevezessük, és addig fölkészülnek rá. Én azt látom elég régóta, hogy nem így működnek a rendszerek; van egy jogalkotási ütemterv, annak elfogadását követően azt meg kell valósítani - igyekszünk mindig a lehető legjobban, nyilván a lehetőségekhez képest. A felkészítés

optimális igénye egy fontos szakmai elvárás. Azt gondolom, ez a kompetenciák mentén jobban teljesülhet, mint a tantárgyi struktúrában, mégpedig azért, mert amikor nem volt ilyen rendszer, addig az iskolák egy része barkácsolt felvételi feladatsort mindenféle szakmai dokumentáció és alátámasztás nélkül. A gyerek elment az egyik iskolába és megírta a matekot, aztán elment a másikba, megírta a tök másikat, majd elment a harmadikba, megírta a harmadikat, mindegyiken megmérték és a szerencsétlen gyerek mindegyiken elhasalt. Biztos, hogy jó ez a rendszer? Ezért hoztuk létre azt a rendszert, amelyben egy dolog van. Ez a tantárgyi struktúra...

DR. DOBOS KRISZTINA: Bocsánat, muszáj beleszólnom. Központilag barkácsoltak olyan feladatot, amihez javítókulcs volt és tizenhat megoldása volt. Szakemberek csinálták a feladatot és nagy botrány volt. Valószínűleg emlékszik rá, tehát ne mondjuk mindig, hogy az iskola csinálja a rosszat.

BRASSÓI SÁNDOR: Igen, így van. Igyekszünk ezen változtatni, jelenleg is szigorítjuk az eljárás rendjét azért, hogy ne legyenek ebből ilyen problémák.

Az integráltságra vonatkozóan fölmerült a szakszervezeti oldal részéről, hogy ennek a támogatása, a finanszírozása, a helye hol van. Van egy másik tervezet, ami most már megjelent, az esélyegyenlőséget és a felzárkóztatást támogató normatíva támogatási rendszere 2,1 milliárd forintot ad pontosan erre a feladatra. Ezt a tanács tárgyalta egy hónappal ezelőtt, hogy az integrációs képességkibontakoztató feladatok ellátásához a költségvetési törvény 5. számú melléklete szerint a hozzárendelt források kimondottan azokhoz az intézményekhez jutnak, akik ezekkel a problémákkal küszködnek, hogy ezt a két programot kellően tudják támogatni. Ennek a rendeletnek – amelynek alapján körülbelül 2,1 milliárd forint fog menni az integrációs és képességkibontakoztató rendszer fejlesztésére a fenntartókhoz – van egy másik eleme, a 8. pontja. Talán emlékszik rá a szakszervezeti oldal, hogy ez kimondottan arról szól, hogy a szakszolgálatok fejlesztésére, iskolapszichológusok és szakértők bevonására fenntartói támogatásként körülbelül 400 millió forint fog erre a rendszerre menni. *(Ambrus István: Nem volt itt akkor a szakszervezeti oldal.)* Én nem tudom, hogy ki volt itt, ki nem volt itt, mi ezt benyújtottuk. A tavalyi évben is volt egy ilyen támogatás, akkor 400 millió forintot kaptak az iskolafenntartók arra, hogy ezeket a problémás gyerekeket szakszolgálat bevonásával kezeljék. Nem tudom, hogy ez a forrás elég vagy nem elég, az Országgyűlés ennyi pénzt szavazott meg erre a feladatra, nyilván sokkal többet is hozzá lehetne rendelni. Tehát ez nem az a rendelet, az egy támogatási rendelet. Abban le van írva hosszasan – az egy 80 oldalas rendelet ráadásul – a szervezési szabálya. Ez éppen a tegnapi nap folyamán jelent meg a Magyar Közlönyben, úgyhogy erre felhívom a figyelmet.

A szakmai oldalnak több észrevétele volt. Az ember örömmel hallja azt, hogy ha valamit a szakmai oldal támogat. Mi is úgy gondoljuk, hogy nem kellene felvételit szervezni. Azzal kezdtem, hogy nem kellene. Kénytelen a rendszer felvételit szervezni, mert ha az iskolára bízta, az intézményekre bízta, a fenntartókra bízta, akkor - szülőként az ember nagyon sok olyan információt kap - több helyen nem jól bánnak ezzel a rendszerrel, nem jól építik fel szakmailag. Ezért vállalta át az állam ennek a feltételrendszerét.

Az, hogy kell működtetni egy felvételi rendszert, sajnos látszik. Előjött itt az Oktatási Kerekasztal. Az Oktatási Kerekasztal tárgyalta ezt a kérdést körülbelül két héttel ezelőtt, és az OKNT is tárgyalta. Az OKNT is eljutott addig a pontig szinte egyöntetűen, hogy felvételi rendszer működtetése nem lehet jó. Sosem volt jó. Egy felvételi rendszerben olyan szabályokat alkotni, ami mindenkinek megfelel, nem lehet. Ebben a rendszerben egyetlen szempont van: a gyerekek legyen a lehető legjobb, minél kevesebb időpontban, minél kevesebb területen, minél objektívebben, a képességei szerint legyen megmérve. Ez nyilván sért rengeteg érdeket. Sérti az iskolák azon érdekét, hogy ők önállóan fejlesszenek pedagógiai

programot? Nem gondolom, hogy sérti, hiszen a kompetenciákat nyilvánosságra hozzuk, a feladatlapokat nyilvánosságra hozzuk. Zárójelben mondom, hogy az összes feladatlapot nyilvánosságra hoztuk, amióta csináltuk őket, mindegyik fenn van az Oktatási Hivatal honlapján, az összes ott van papír alapon és elektronikusan, letölthető, a szülők ezeket használják. Azt, hogy mindenki hozzájut-e ezekhez, nem tudom, ez már nem az oktatási ágazat felelőssége. Ez egy olyan felelősség, hogy mindenütt szinte a közoktatásban összekapcsolódik egy közoktatás-irányítás, egy intézményirányítás, egy pedagógiai, egy fenntartói és egy szülői irányítás. Hogy ebbe hol, milyen módon illeszkednek ezek és támogatják a gyereket egyöntetűen, nagyon változatos a kép. Tehát ebben a rendszerben számos dolog ki van építve és számos dolog működik. Vannak ebben gyenge pontok – azon vagyunk, hogy ezeket javítsuk, amikor olyan szabályokat próbálunk alkotni, amik a diákoknak segítenek.

A hat-nyolc évfolyamosok hatása az általános iskolákra – valóban a létszám kicsi.

Fölmerült itt a kollégiumok támogatása is. Csak tájékoztatásul jegyzem meg, hogy decemberben a Munkaerő-piaci Alapból 1,3 milliárd forintot terjesztett be az Oktatási Minisztérium azért, hogy a kollégiumok infrastrukturális fejlesztése megtörténjen. A Kollégiumi Szövetséggel együttműködtünk, és a kollégiumok 2,5 milliárd forintot kaptak tavaly november és ez év áprilisa között. Nem közvetlenül, hanem az Oktatásért Közalapítványon keresztül, aki az egyik pályázatát éppen a múlt héten zárta le. Nagyon nagy kollégiumi tömeg pályázott rengeteg eszközfejlesztésre: tanulást segítő eszközök fejlesztésére és módszertani fejlesztésre, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására. Nyilván velük egyeztettünk ebben a kérdésben.

Volt még egy kérdés – már nem tudom, kitől, elnézést –, hogy a felvételi eljárás során miért kell szabályozni a házirendben ezeket a dolgokat. *(Kőrösiné dr. Merkl Hilda: Igen, ez a sajátos helyzet.)* Pont a Gimnáziumok Szövetsége kérte ezt, Pallagi úr, amikor a GOSZ vezetésével tárgyaltunk erről. Merthogy szeretnék előnybe hozni, ha azonos pontszámot ér el egy gyerek, akinek mondjuk a testvére oda jár és nem tud szóbelizni, akkor legyen lehetősége az iskolának erre a döntésre, ha kerületi gyerek van és van egy ilyen, tudjon dönteni. Tehát ez arról szól, hogy az iskola ezeket az ügyeket tudja kezelni.

A statisztikai célú adattárolás pont erről szól, ami itt fölmerült, hogy valóban ez a dolog legyen nyilvános. Sikerült elérni, hogy a kompetenciamérés tekintetében minden iskola adata nyilvánosságra kerüljön, megtekinthető bármely iskoláé a világon, az intézményi munka nyilvánossága és áttekinthetősége érdekében. Ebben is azon vagyunk, hogy ez a dolog továbblépjen. *(Kőrösiné dr. Merkl Hilda: Személyazonosításra alkalmatlan módon.)* Természetesen, ez arra alkalmas, és amit önök kértek, javasoltak, pont arra szolgál.

A német kisebbség részéről elnök úr kérdésére: hogy ki kell értesíteni a gyerekeket, mindenkit, ez így van, de van a törvényben egy olyan rendelkezés, hogy a gyerek nem a központi KIR-be nyújtja be a jelentkezését, nem a hivatal bonyolítja minden gyerek jelentkezését, hanem minden egyes iskola igazgatója saját maga dönt az oda felvételiző gyerekek felvételijéről. Ha ő dönt, ez elvitathatatlan a törvény alapján, tehát neki döntést kell hoznia. Az A döntés, hogy felvette, a B döntés, hogy nem vette fel. Ez valóban ilyen értelemben véve több adminisztrációnak tűnhet, ugyanakkor jogilag a törvényből világosan következik, mert ha benyújtja egy tanuló a felvételi kérelmét, akkor ezt a dolgot jelenleg így kell kezelni.

DR. SCHÄFFER ISTVÁN: Nem én nem vettem föl, bocsánat, hanem ő nem vett föl engem, tehát ha megfordítom, akkor így van.

BRASSÓI SÁNDOR: Én értem...

AMBRUS ISTVÁN: Ez releváns azzal, mint amikor valaki bead egy kérelmet mondjuk vízügyben a Kulturális Minisztériumba. A Kulturális Minisztérium átteszi hatáskör hiányában, de értesíti az ügyfelet arról, hogy áttette.

DR. DOBOS KRISZTINA: Igen, de ő azt mondja, hogy ő nem értesítheti arról, hogy nem vette föl, amikor fölvette a gyereket. Értesíti, hogy fölvette a gyereket... *(Közbeszólás: De okafogyottá vált.)*

BRASSÓI SÁNDOR: Értem, értem. Van egy másik dolog is, hogy ha valami hiba csúszik egy rendszerbe. Ebben a struktúrában nem nagyon volt az elmúlt években ilyen, mert a matematikai modellje a KIFIR-nek nagyon jól össze lett rakva. Tehát ha a gyerek kap egy értesítést valahonnan, hogy nem vették föl. Ilyenkor van a jegyző értesítése és így tovább, tehát a kijelölt iskola a körzeti iskola, satöbbi. Ez a dolog itt összekapcsolódik.

DR. DOBOS KRISZTINA: Pont fordítva: ha a gyereket mind az öt helyre felvették, akkor a gyerek dönti el, hogy melyik iskolát választja, és lehet, hogy valamikor augusztusban dönti el, az iskola pedig nem tudja.

ELNÖK: Bocsánat, a kormányzati oldal válaszol, most még ez a fázis van. Vagy befejezte a válaszadást a kormányzati oldal?

BRASSÓI SÁNDOR: Én befejeztem.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Akkor azt javaslom, hogy fejezzük be ennek a napirendi pontnak a tárgyalását. Ezt a napirendi pontot lezárom, és bejelentem, hogy az elnöklést kénytelen vagyok átadni Dobos Krisztinának a továbbiakban.

(Az ülés vezetését dr. Dobos Krisztina veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tessék!

AMBRUS ISTVÁN: Hadd kérdezzem meg a tárcától, hogy van-e arra módja, hogy elhalassza ennek a két napirendi pontnak a vitáját. Minket az idő sürget, a Közoktatás-politikai Tanács az utolsó ilyen testületi fórum, ahova kértem, hogy márpedig idekerüljenek ezek, addig ne jelenjenek meg a Közlönyben, ez a mai nap az utolsó. Tehát most a testület döntsön arról, hogy most meghallgatja-e ezt a két anyagot vagy nem.

ELNÖK: Akkor szeretném megkérdezni az oldalakat, hogy meg kívánják-e ezeket hallgatni. Akkor sorban nézzük meg. A szakmai oldal meghallgatja. Szakszervezeti oldal?

KERPEN GÁBOR: Én is itt maradok.

ELNÖK: Szülői oldal?

KESZEI SÁNDOR: Igen.

ELNÖK: Az önkormányzati oldal nincs jelen, a nem önkormányzati oldal szintén nincs jelen, valamint a diákoldal sincs jelen.

Akkor áttérünk a 3. napirendi pontra, és megkérjük Brassói Sándort, hogy mondja el a szóbeli kiegészítést.

BRASSÓI SÁNDOR: Domján Istvánné kolleganőmet kérném meg erre, mert ő ebben a szakember.

DOMJÁN ISTVÁNNÉ: Megpróbálok nagyon röviden elmondani, hiszen ez nem egy új keletű dolog; mindannyian tudjuk, hogy megtörtént az Országos Képzési Jegyzék átalakítása, a szakképesítések struktúrájának újjászervezése, és ennek megfelelően az új OKJ-hez, az 1/2006-os OM-rendeletben szereplő szakképesítések új, kompetencia alapú szakmai és vizsgakövetelményeit kell kiadni a szakképesítésért felelős tárcáknak.

Szeretném előrebocsátani azt, hogy a szakmai tartalmat, amit effektíve a mellékletben a szakmai és vizsgakövetelmények tartalmazzak, természetesen nem a tárca dolgozta ki, hanem a Nemzeti Fejlesztési Terv 3.2.1. projektje keretében erre a pénzt és a felhatalmazást anno a Nemzeti Szakképzési Intézet, most már a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet kapta meg, tehát tőlük kaptuk meg a tervezetet és ahhoz illesztettük a jogi keretet.

Várom az észrevételeket.

ELNÖK: Köszönjük szépen. A szakmai oldalnak nincs hozzáfűznivalója a rendelethez.

Szakszervezeti oldal?

KERPEN GÁBOR: Nincs hozzáfűznivalónk.

KESZEI SÁNDOR: Csak egy rövid kérdésem van. Ha már ilyen nagy OKJ-átalakítás van és a magasépítő technikust középszintről áttették emelt szintre, milyen alapon tették át? A hasukra ütöttek? Ez az egyik.

A másik: miért nem lehet azt megcsinálni, hogy kijönnek a nyolcadikos gyerekek, elkezdik a szakképzés tanulását és minden egyes szakmát a nyolcadik évfolyam után a kilencedik évfolyamon elkezdhessenek? Miért nem? Miért van ez érettségihez kötve? Mi történik a tizenkettedik évfolyam után az érettségiig? Milyen szakképzési kompetenciákat szerez a tanuló? Szerintem semmilyen.

Megvizsgáltuk az ISCED-rendszert, nem kéri ezeket egy államtól sem. Az ISCED-rendszer elmondja a magáét, de iskolai előképzettséghez ilyen szinten nem köti, főleg azt nem, hogy legyen emelt szintű, felsőfokú, középfokú. Úgyhogy mi ezt tragédiának tartjuk.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kisebbségi oldal!

DR. SCHÄFFER ISTVÁN: Egy kérdésem lenne csak. A gyerekek egy része az anyaországban szakmát tanul. Ennek az ekvivalens megfeleltetése nemigen történt meg. Ezt hogyan csinálják az elkövetkezőkben, tehát a résztanulmányok beszámítása és így tovább, hogyan történik majd? (Domján Istvánné: Résztanulmányok?) Tehát a gyakorlatra van pár hónap, fél év, egy év, satöbbi.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kérjük a válaszadást.

DOMJÁN ISTVÁNNÉ: Köszönöm szépen. A kérdések egy része meghaladja a rendelet kereteit, tehát megpróbálok ebből a szempontból válaszolni. A magasépítő technikus és egyéb tekintetében: a szintezés problematikája jelen van nyilvánvalóan a mi képesítéseink között is. Hogy miért változtattak rajta? Feltehetően a követelmények

összehangolása miatt. De miután ez a szakképesítés nem a mi rendeletünkben szerepel és onnan nem jött példa, ezért ebbe mélyebben nem mennék bele.

A kilencedik évfolyamon valóban nincs szakképzés, az iskolai előképzettségek jelentek meg. A felvetésre olyan szempontból, hogy ha kompetencia alapú bemenetet ígértek meg, akkor miért nem ezek jelennek meg, azt tudom mondani, hogy ez is egy kompetencia és egyelőre az iskolai előképzettségeket tudták megjeleníteni. De ez is túlmutat a tárca felelősségén, tehát ez is az egész struktúrára vonatkozó észrevétel, amit a magunk részéről tarthatunk jogosnak, de nem a szakképesítésért felelős miniszter hatáskörét érinti, javaslatként a saját területünkön tudjuk továbbvinni.

A gyakorlat megfeleltetése, beszámítása: a külföldön szervezett gyakorlat, ha erre célzott, önmagában egyelőre problematikus, mert nem tudjuk, hogy ki köti a tanulóbiztosítást és egyéb kérdéseket. Tehát nem a beszámítással van probléma, hanem egyszerűen a szervezéssel van probléma, és a tekintetben kellene a szereplők felelősségét biztosítani. Az számítja be, aki a gyakorlatot szervezi, tehát a gyakorlat szervezőjéé a felelősség e tekintetben.

Röviden ennyit, köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen a tájékoztatást. Ezzel ez a napirend befejeződött.

A tanév rendjéről szóló tájékoztató a következő napirendi pont.

BRASSÓI SÁNDOR: A tanév rendjéről szóló rendelet, ahogy ezt az OKNT-ben is felvezettem, egy technikai típusú rendelet. Ez ilyen szempontból valóban igaz, de minden évben a közoktatási törvény 52. §-a alapján az ottani keretek mentén kell, hogy szabályozzuk a tanév nevezetes határdátumait, időpontjait és ezzel összefüggésben azt, hogy mikor vannak a szünetek, amiben roppant korlátok közé voltunk már az idejében is szorítva. Ezek most is adóttak. Nyilván a vizsgaidőszakokon belül az egyes vizsgatárgyak, vizsgaszintek időpontjait, a kezdő és végnapjait, valamint ugyanígy a tanulmányi versenyek közül azokat, amelyeket az Oktatási Hivatal vagy a saját intézmény rendez fejezeti támogatásból. Azok a versenyek, amelyek, ahogy az idejében is, pályázati úton lettek kiválasztva igen nagy számban a tehetséggondozás céljára, nyilván később kerülnek meghirdetésre, nincsenek benne ebben a jogszabályban.

A 11/1994-esben leírt középiskolai felvételi rendszer változásaival összhangban egyszerűsödik egy kicsit a 8. számú melléklet, amelyik leírja a középfokú eljárásrend szabályait. Tartalmazza a rendelet a körzetközponti jegyzők feladatait az előző évek gyakorlatának megfelelően. Egyetlen új elem van a jogszabálytervezetben, ami eddig nem volt: a végén a 9. számú melléklet, ami ahhoz a szakmai feladathoz kapcsolódik, ami az országos mérés-értékeléssel függ össze, tehát a törvény 99. §-ában előírt országos méréshez, értékeléshez kapcsolódó fenntartói és oktatási hivatali intézkedési terv végrehajtásával, hiszen ott tudni kell azt, hogy melyek azok az intézmények, amelyek átlag alatt vagy 1-es szint képességszint alatt teljesítenek az adott évfolyamokon. Ennek a feltételrendszere található meg a 3/2002-es rendeletben, amit tavaly tettünk bele a szakmai szervezetek és a testületek magas fokú támogatottságának megfelelően. Ez a melléklet új típusú, ezek után a 3/2002-es rendelet alapján ezt tartalmaznia kell a tanév rendjéről szóló rendeletnek is.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. A szakmai oldal véleményét szeretném elmondani. Alapvetően jónak tartjuk a rendeletet, ezzel nincsen különösebb probléma.

A kérdéseink a következők. A 6. oldalon az (5) bekezdés szerint az általános iskola igazgatójának október 15-ig, tehát a tanévkezdéstől kezdve másfél hónap alatt kell ezt

felmérni, tehát rövid az idő. Az óvodai jelzések egy dolog, de a saját tapasztalat megszerzéséhez a beiskolázás utáni másfél hónap – hiszen az első időszak az ismerkedéssel folyik – túl rövid, hiszen egy elsős gyerek az első hetekben nem nagyon foglalkozik mással, minthogy ismerkedik, meg a tanító is természetesen.

A következő problémám az, hogy az emelt szintű érettségiben nem találtam a hittan emelt szintű érettségét. Lehet, hogy valahol el van bújtatva, vagy én nem találtam meg.

A harmadik probléma: évek óta kérjük, hogy át kellene tekinteni a tanulmányi versenyeket, tehát az országos középiskolai tanulmányi versenyeket. Ez már a Köznevelési Tanácsban is felmerült és a Közoktatás-politikai Tanács vitáiban is felmerült. A 3. számú mellékletben úgy szerepel, hogy egységes írásbeli felvételi vizsgák a hat- és nyolcosztályos gimnáziumok számára, és nincs benne az, ami a tavalyiban szerepelt, hogy még van hat- és nyolcosztályos gimnáziumoknak szóbeli felvételi lehetősége. Ez a tavalyi tanév rendjében még az adott intervallumban szerepelt, tehát ez megelőlegezi, hogy az előző rendeletet elfogadják, amit nem biztos, hogy sikerül elfogadni, vagy legalábbis bízom benne, hogy nem sikerül elfogadni, és akkor ezzel módosítaná.

Az utolsó pedig: az 5. számú melléklet nagyon fontos, csak nem tudom, hogy kellőképpen felhívja-e a tanév rendje a figyelmet arra, hogy itt van az 5. számú mellékletben a kompetencia. Tehát ennek nagyobb nyilvánosságot lenne érdemes kapni, nemcsak a tanárok, hanem mindenki számára. Köszönöm szépen.

A szakszervezeti oldalt kérdezem, hogy van-e észrevétele.

KERPEN GÁBOR: Két dolgot szeretnék mondani. Az egyik az, hogy a közoktatási törvény szerint egy hétfői napra esik az utolsó tanítási nap. Csak jelezzük, hogy akkor ne lepődjön meg az Oktatási Hivatal, ha éppen azt ellenőrzi, hogy ez a tanítási nap várhatóan tanítás nélküli munkanap lesz a legtöbb oktatási intézményben. Különösen azoknál, ahol jelentős számú a kollégiumi gyerek, hiszen nyilvánvalóan egyrészt anyagilag, másrészt az életvitel szempontjából is várhatóan így fog alakulni.

A másik: azt szeretnénk vizsgálni ebben az OKM-rendeletben, amit már tavaly is kértünk, hogy a pedagógusokra vonatkozó tanítási időkeret terminológia bevezetése miatt, hogy azon pedagógusi tevékenységek időkerete, amelyeket e szerint a rendelet szerint végez a pedagógus, számítson bele a pedagógus tanítási időkeretébe. Hiszen ezt ő kötelezően látja el, és nincs olyan jogszabály, ami alapján neki ez kötelezően beszámít a tanítási időkeretébe, és ha nem számít bele, akkor a túlóradíja csökkenhet; gondolok itt a vizsgáztatásra, akár felvételi, akár nem felvételi, és gondolok itt az országos méréshez és értékeléshez kapcsolódó tevékenységre.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szülői oldal? *(Keszei Sándor jelzésére:)* Nincsen észrevétel. Kisebbségi oldal!

DR. SCHÄFFER ISTVÁN: Nekem lenne egy, és fontos lenne, hogy lehetőleg ez így ne menjen ki. A 2009. évi május-júniusi érettségi vizsgáknál szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy május 18-ánál létezik egy ilyen címszó, hogy: nemzetiségi népismeret. Nemzetiségi népismeretből projekt van, és annak beadási határideje május 4.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kívánnak-e reagálni?

BRASSÓI SÁNDOR: Visszafelé haladnék a válaszokkal. Köszönöm szépen, ez az észrevétel teljesen jogos, és ezt javítjuk benne.

A tanítási időkerethez kötődő feladatok, mint az érettségi vizsga, az országos mérések, a 138-as kormányrendeletbe kerültek be pont egy évvel ezelőtt, az akkori módosítással. Ebben

egész biztos vagyok. Most nincs itt előttem a jogszabály, de szerintem ezt tárgyalta ez a testület körülbelül egy éve. *(Kerpen Gábor: Ha nincs benne, akkor ide be kellene tenni.)* Ide nem tudjuk betenni, mert ez kormányrendeleti szabályozást igényel.

AMBRUS ISTVÁN: Folyamatban van a közalkalmazotti törvény módosítása, és idejön a 138-as hamarosan.

BRASSÓI SÁNDOR: Csak jelzem, hogy a módosítástól függetlenül az benne van, ebben biztos vagyok, tehát az érettségi vizsgán való részvétel beszámítása, vagy ha elmegy valahova és elvégzi a feladatot, ez nem esik ki a tanítási időkeretéből, és a mérések is benne vannak.

A június 15-ével sajnos nem tudunk mit csinálni. *(Kerpen Gábor: Ez törvény.)* Így van, a kollégium ezt így fogja ellátni.

A mérések nyilvánosságához csak annyit, hogy az, hogy ezt mennyire fogják az egyes iskolák használni, nehéz ügy. Annyiban segítünk ezen, hogy az a rendelet, amelyik a mérésértékelésről és a pedagógus teljesítménymotivációs támogatásáról szól, 1,7 milliárdot tartalmaz, ami volt itt a tanács előtt. Az a bejelentés megjelent a tegnapi nap folyamán, hogy 600 milliót fordítottak pályázatra az intézményfenntartók, ami alulteljesítés, átlag alatti, tehát az adatok alapján az intézmények közel fele foglalkozott azzal, hogy pedagógiai fejlesztési programot készítsen és valósítsa meg. Ha ők ezt nem veszik figyelembe, akkor nem fognak tudni sikeresen működni, tehát a fenntartó, a szakértő, a helyi pedagógiai intézet meg nem tudom, kik, akik ebben közreműködnek. Próbáljuk őket rászorítani, aztán, hogy ezek után ki mennyire figyel ezekre a dolgokra, ebben nagy eltérések vannak.

A szóbeli vizsgák vonatkozásában itt történt egy döntés. Ezt tolmácsolnom kell, úgyhogy ez a két anyag ilyen értelemben a 11/94-essel összhangban van.

A tanulmányi versenyek áttekintését valóban az OKNT többször kérte. Ez megtörtént egyébként, az OKNT delegált tagot ebbe a munkafolyamatba. Kérték azt, hogy pályázati alapon történjen. Így történik, de itt azokról a versenyekről van szó, amelyeknek nincsen közvetlen, hogy úgy mondjam, felsőoktatási beszámítási dimenziója. Most már egyébként egyiknek sincsen, tehát valóban ez a dolog megéri, hogy milyen tárgyból legyen OKTV, milyenből ne legyen. De a többi versenyek, amelyek az úgynevezett támogatott versenyek – van vagy kilencven –, ezek mindegyike pályázati alapon történik. Ez egy jogos kérés. A magunk részéről a másik pályázatunkban, ami tanulmányi verseny-támogatás, törekszünk arra, hogy kompetencia alapúvá, tantárgyközívé mozduljon. Az OKNT delegáltja ebben a munkafolyamatban mindvégig részt vett, mindegyik évben, a versenypályázat kiírásában is részt vesz. Továbbítom ezt a javaslatot, hogy újra ki kellene találni az OKTV-nek gyakorlatilag az egész rendszerét ezek alapján, merthogy miért pont ezek a tárgyak vannak és miért nem engedünk be mást, újabbat – a költségvetési források hiánya miatt –, valóban ez egy sarkalatos probléma. Ez nyilván azzal is összefügg, hogy ugyanakkor a másik oldalon azok a tantárgyak, tantárgyi csoportok, amelyek OKTV-ben jelenleg benne vannak és évtizedes, sok évtizedes hagyományuk van, ilyen értelemben inkább sokszor megszólalnak, hogy ne akarjunk egy teljesen új rendszert csinálni, hiszen ez tradicionális előnyökkel kecsegtet számukra. Tehát ez egy nehéz ügy.

A 6. oldalon az 5. ponttal kapcsolatban én egyik oldalról teljesen elfogadom azt, amit említett az oldal, hogy lehet, hogy egy kicsit talán korán van. Itt arra is próbálunk figyelni, hogy ez az egész dolog miért van. Kitaláltuk 2000-ben, hogy ezt a 2001-es tanévben valósítsuk meg. Pont az volt a lényege, hogy nagyon sok tanulóról derül ki második osztályban vagy év végén, hogy például szintévesztő vagy nagyothall vagy rövidlátó vagy térlátási zavarai vannak. Ezért egyeztettünk akkor arról, hogy betesszük ezt az elemet úgy, hogy minél korábbra kerüljön. Kerestük ennek a helyét, megmondom őszintén, és ennek van

egy minőségbiztosító rendszere, amit a hivatal végez. Az általános iskolákban alapvetően nem kifogásolják az október 15-ét. Annyiban segít nekik, hogy ha van valami probléma, akkor, mivel az óvodával van kapcsolata az iskolának, és jön a jelzés, hogy Kiss Pisti integráltan tanítható, de vannak problémái, akkor tételesen fel lehet tární azt a tizenhat területet, ahol elmaradások vannak, és utána már segíthet a pedagógiai fejlesztő. Ez a jelentés lehet, hogy nincs fenn a honlapon, de akkor feltesszük. Egyébként ezt nagyon sok iskola használja nagyon nagy számú gyereknél, az őszi populáció negyedét-ötödét érinti ebben a korosztályban, tehát annyira nem sok, de arra, hogy ténylegesen segítsen a tanítónak, nagyon jó.

ELNÖK: Köszönjük szépen a kitartást. Van-e napirend után valamelyik oldálnak javaslata? *(Nincs jelentkező.)* Akkor köszönjük szépen a mai ülésen való részvételt, az ülést bezárom.

(Az ülés végének időpontja: 14 óra 18 perc.)

Tartalomjegyzék

<u>Napirend előtti hozzászólások</u>	3
<i><u>Dr. Dobos Krisztina napirend előtti hozzászólása</u></i>	3
<i><u>Kerpen Gábor napirend előtti kérdése</u></i>	4
<i><u>Ambrus István válasza</u></i>	4
<i><u>Kerpen Gábor napirend előtti hozzászólása</u></i>	5
<u>Az Oktatási Hivatalról szóló, 307/2006-os kormányrendelet módosítása</u>	7
<i><u>Bakonyi László szóbeli kiegészítése</u></i>	7
<i><u>Kérdések, hozzászólások</u></i>	8
<i><u>Bakonyi László válasza</u></i>	20
<u>A 11/1994. rendelet módosítása</u>	21
<i><u>Hegviné Pallaghy Szilvia szóbeli kiegészítése</u></i>	26
<i><u>Kérdések, hozzászólások</u></i>	27
<u>A tanév rendjéről szóló tájékoztató</u>	47

Igazolás

Igazolom, hogy a mai napon a **Közoktatás-politikai Tanács** 2008. április 1-jén (kedden) megtartott üléséről elkészített szöveghű jegyzőkönyvet - *a megbeszélt határidővel* - elektronikus posta útján átvettem.

Budapest, 2008. április 17.